KRONIKA MESTA PRIEVIDZA 2020

KRONIKA

MESTA PRIEVIDZA

ROK 2020

Tento zväzok obsahuje 103 strán kroniky mesta Prievidza

JUDr. Katarína Macháčková
primátorka mesta Prievidza

MVDr. Norbert Turanovič
prednosta MsÚ v Prievidzi

Kronikárka Mgr. Anna Kocnárová

OBSAH

	Úvod	4-5
I.	Mesto Prievidza	6-25
II.	Verejný a politický život	26-38
III.	Samospráva mesta	39-43
IV.	Osobnosti	44-47
V.	Mestská polícia	48-51
VI.	Kultúra	52-59
VII.	Hospodárstvo	60-71
VIII.	Školstvo	72-76
IX.	Zdravotníctvo	77-89
X.	Cirkevný život	90-93
XI.	Šport	94-96
XII.	Hydrometeorologické údaje	97
XIII.	Zoznam použitých skratiek	98-101
XIV.	Záverečné slovo kronikárky	102-103

Úvod

Nikto z nás nepredpokladal, že rok 2020 bude pre nás všetkých taký ťažký. Celosvetová pandémia Covid-19 zasiahla svet i Slovensko veľkou silou a vyžiadala si obete, aké nikto neočakával. Vedenie mesta hneď od začiatku reagovalo, aby zmiernilo dopady pandémie. Prijímalo opatrenia, ktorých cieľom bolo chrániť zdravie ľudí, život obyvateľov a nerušený chod správy mesta.

Aj v týchto veľmi ťažkých časoch vedenie mesta spolu s poslancami mestského zastupiteľstva pokračovali v práci a plnili sľuby, ktoré dali obyvateľom. V roku 2020 boli zrealizované vybrané projekty, na ktorých vedeniu mesta veľmi záležalo. Napríklad budovanie cyklotrasy, rekonštrukcia stanice v časti mestská hromadná doprava (ďalej len „MHD“), rekonštrukcie materských škôl, a toľko očakávaná výstavba parkoviska v priestore tzv. 9. koľaje v blízkosti železničnej stanice. Cyklotrasa spájajúca sídlisko Zapotôčky s mestským parkom bola jedným z najrozsiahlejších projektov v meste za posledné roky, na ktorý mesto získalo nenávratný finančný príspevok. Celková hodnota diela predstavuje sumu viac ako 1,5 milióna Eur. Na rekonštrukciu autobusovej stanice v časti MHD Prievidza, ktorá je vo vlastníctve mesta, získala finančný príspevok z Integrovaného regionálneho operačného programu vo výške viac ako 840 tisíc Eur. V MHD pribudlo ďalších päť nových ekologických autobusov. Dlho očakávané vybudovanie záchytného parkoviska v predstaničnom priestore bolo v tomto roku úspešne zrealizované. Tento projekt bol z časti financovaný z eurofondov.
Investovanie do budov škôl pokračovalo aj v roku 2020. Na kompletnú rekonštrukciu Materskej školy Ul. M. Mišíka mesto získalo nenávratný finančný príspevok vo výške 369 375 Eur. Celkové náklady však predstavovali sumu viac ako jeden milión Eur. Na podporu športu bolo v areáli ZŠ na Ul. Sama Chalupku vybudované nové multifunkčné ihrisko. Jeho zhotovenie stálo viac ako 78 tisíc Eur. Na tejto škole bola tiež zrekonštruovaná telocvičňa, kde bola použitá dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „Ministerstvo školstva“) vo výške 66 878 Eur. Celková investícia so spolufinancovaním mesta dosiahla čiastku viac ako 81 tisíc Eur. Na viacerých školách sa začala v roku 2020 výstavba špeciálnych učební, v ktorých si žiaci budú môcť dopĺňať svoje vedomosti, napríklad v učebni informačno-komunikačných technológií a polytechnických učebniach.

Vedeniu mesta na čele s primátorkou mimoriadne záleží na tom, ako mesto vyzerá po estetickej stránke. Preto Technické služby mesta Prievidza, s. r. o. a jeho úsek verejnej zelene pravidelne revitalizujú a dopĺňajú mestskú zeleň. V jarných mesiacoch roka 2020 vysadili 50 stromov na sídliskách Píly, Kopanice a Necpaly.
Na Námestí J. C. Hronského vznikol prekrásny projekt kvetinovej výzdoby „tulipánová geometrická výsadba“. Na jeseň ho nahradil trvalkový záhon, ktorý má skrášľovať námestie dlhé roky. Ku skrášleniu mesta patrí aj pravidelná oprava ciest a chodníkov. Počas roka 2020 boli opravené chodníky na Uliciach: A. Mišúta, Tichá a Športová.

Bývať v meste, v ktorom sa dobre žije, kde sa obyvatelia cítia spokojní, kde majú svoj domov a istotu, že prekonajú spoločnými silami dopady pandémie, je veľmi príjemné. Aby sa toto želanie vyplnilo, záleží od nás všetkých.

I. Mesto Prievidza

Ku koncu kalendárneho roka 2020 malo mesto Prievidza 45 143 obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov bolo 21 728 mužov a 23 415 žien. V roku 2020 sa ženám s trvalým pobytom v Prievidzi narodilo 367 detí, z toho bolo 176 chlapcov a dievčat 191.
V roku 2020 radnica zaznamenala 534 úmrtí obyvateľov. Viac zomrelo mužov, a to 296, menej žien, ktorých bolo 238.

Do Prievidze sa podľa štatistiky z Informačného systému samosprávy vlani prisťahovalo 855 ľudí, odsťahovalo sa z nej 1 361 obyvateľov.
Na území mesta bolo uzatvorených 193 manželstiev. Cirkevných sobášov bolo 65. Sobášov s cudzincami bolo 8. Rozvedených manželstiev bolo 67.

V tomto roku dávali rodičia svojím deťom (podobne ako vlani) najčastejšie tieto mená: chlapcom – Adam, David, Jakub, Filip, Damián a dievčatám – Nina, Linda, Sofia, Eliška, Nela.

Etnické zloženie obyvateľstva

Slováci	96,65 %
Česi	0,95 %
Maďari	0,48 %
Rómovia	0,29 %
Nemci	0,29 %
Ukrajinci	0,05 %
a iní	

Náboženské zloženie obyvateľstva

Rímski katolíci	61,91 %
bez vyznania	29,01 %
evanjelici a. v.	2,29 %
grécki katolíci	0,34 %
pravoslávni	0,12 %
a iní	

Geografická poloha mesta je 48° 46´zemepisnej šírky, 18° 36´zemepisnej dĺžky. Nadmorská výška 260 m (chotár 257 - 887 m). Stred nadmorskej výšky 280 m sa nachádza pri Kostole sv. Bartolomeja. Najnižšie položené miesto je rieka Nitra – hranica k. ú. (katastrálne územie) Prievidza s k. ú. Opatovce nad Nitrou 257 metrov nad morom. Najvyššie položené miesto sú chotárne jamy 887 metrov nad morom. Rozloha: 4306 ha, z toho 1753 ha poľnohospodárskej pôdy, 1530 ha lesných pozemkov, 48 ha vodných plôch.

Mesto je rozdelené na 7 mestských častí: Staré mesto, Žabník, Necpaly, Sídlisko Píly, Nové mesto, Zapotôčky, Kopanice a tri prímestské časti: Hradec, Malá Lehôtka, Veľká Lehôtka. Prímestské štvrte majú vidiecky charakter.

Na území okresu sa nachádzajú 4 mestá a 48 obcí.

Partnerské mestá v roku 2020

Ibbenbüren, Severné Porýnie - Vestfálsko, Nemecko
Jastrzębie - Zdrój, Poľsko
Luserna San Giovanni, Taliansko
Šumperk, Česko
Valjevo, Srbsko
Velenje, Slovinsko

Zomrel starosta partnerského mesta Velenje

Po vážnej chorobe zomrel starosta partnerského mesta Velenje v Slovinsku pán Bojan Kontič. Pán Bojan Kontič bol starostom mestskej samosprávy Velenje tretie volebné obdobie od roku 2010. Primátorka mesta spolu s MsZ vyjadrili hlbokú a úprimnú sústrasť blízkym a obyvateľom mesta Velenje.

Zhodnotenie roku 2020

Rok 2020 bol pre Prievidzu ekonomicky úspešný.

Mesto Prievidza hospodárilo v roku 2020 s celkovými príjmami vo výške 44,48 milióna Eur a s celkovými výdavkami vo výške 41,24 milióna Eur. Rok 2020 bol z pohľadu rozpočtu zložitý. Išlo o obdobie, v ktorom mesto oproti očakávaným príjmom od štátu zaznamenalo nižší príjem z podielových daní približne o 1 milión Eur. Dokonca tento príjem bol nižší o 181 tis. Eur, než malo v roku 2019. Veľké problémy predstavuje aj nepredvídateľnosť vládnych rozhodnutí, ktoré ovplyvňovali výdavky resp. príjmy samospráv. Za všetky uvádzam zvýšenie odpočítateľnej položky pre platiteľov dane z príjmov zo závislej činnosti fyzických osôb, v dôsledku ktorej mesto Prievidza zaznamenalo ročný pokles príjmov o približne 580 tisíc Eur. Nová povinnosť, platenie za zrážkovú vodu, pre mesto predstavuje nové výdavky približne 180 tisíc Eur ročne. Od 1. júla 2021 sa pripravuje zvýšenie daňového bonusu, čo bude znamenať, že mesto príde na podielovej dani ročne odhadom o ďalších 250 až 300 tisíc Eur. Ako vyplýva zo záverečného účtu mesta, aj napriek celoštátnym problémom, ekonomické ukazovatele dokazujú, že prievidzská samospráva uzatvorila rozpočtový rok v pozitívnych číslach. Percentuálne sa znížila úverová zadlženosť mesta, zvýšil sa majetok mesta, finančné operácie boli investované do fondov.

Po uzatvorení rozpočtového roka bol celkový prebytok 3,1 milióna Eur, z ktorého sumu 752 tisíc Eur ako účelovo viazané prostriedky boli presunuté do mestského rozpočtu na rok 2021 alebo do štátneho rozpočtu. Výrazný prebytok vznikol predovšetkým v časti bežných výdavkov. Mesto šetrilo predovšetkým na sebe a nie na investičných akciách tak, aby to nepocítili obyvatelia. Vytvára zo zákona rezervný fond, fond rozvoja bývania a sociálny fond. Finančný zostatok z prebytku a z finančných operácií za rok 2020 bol použitý práve na

tvorbu fondov. Konkrétne na tvorbu rezervného fondu bola vyčlenená suma až 2,42 milióna Eur. V roku 2019 nebolo také množstvo neočakávaných výdavkov ako v roku 2020.

Majetok mesta len za jeden rok narástol o 3,5 mil. Eur. Zo záverečného účtu je zrejmé, že k 31. decembru 2020 vykazuje mesto Prievidza majetok spolu za mestský úrad, rozpočtové organizácie a príspevkovú organizáciu v zostatkovej sume viac ako 110 miliónov Eur. Oproti roku 2019, kedy majetok mesta predstavoval hodnotu 106 miliónov Eur, sa majetok za rok zvýšil o sumu 3,5 mil. Eur. Práve zvyšovanie majetku mesta je najlepším ukazovateľom toho, že prípadné úverové zdroje boli investované do zmysluplných investícií. Mesto nie je zadlžované, ale jeho majetok narastá. Z investícií, ktoré navýšili majetok mesta, to bola predovšetkým výstavba cyklotrasy a investície do znižovania energetickej náročnosti v materských školách. Ďalším ukazovateľom hospodárenia mesta za rok 2020 bolo znižovanie úverovej zadlženosti. Podľa záverečného účtu v roku 2020 klesla úverová zadlženosť o 2,21 %. Hlavným faktorom zníženia bolo šetrenie na strane výdavkov v časti bežný rozpočet.

Pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2020 bolo vedenie mesta veľmi opatrné. Na strane druhej bolo konfrontované potrebami navýšenia finančných prostriedkov na rôzne investície. Záverečný účet mesta potvrdzuje správnosť rozhodnutí a vyváženosť v investičných plánoch. Miera šetrenia na výdavkovej časti mestského úradu sa ukázala ako najsprávnejšia. Prebytok 3,1 milióna Eur je druhý najvyšší za posledných 10 rokov. Rok 2020 z pohľadu ekonomiky ukončilo vedenie mesta veľmi úspešne.
Finančné zdravie Prievidze pozitívne ohodnotil aj Inštitút INEKO, kde v poslednom hodnotení bola intenzita investovania Prievidze na úrovni 18,6 %. Len na porovnanie,: priemer intenzity investovania miest v rámci celého Slovenska bol na úrovni len 6,9 %.

Prievidza získala z dotácií a eurofondov takmer 7 miliónov Eur.
Mesto Prievidza bolo od roku 2016 do roku 2019 úspešné v získavaní mimorozpočtových finančných prostriedkov, najmä z eurofondov. Vďaka poskytnutým príspevkom mohlo mesto investovať do rekonštrukcie materskej školy, výstavby detských jaslí alebo vybudovať cyklotrasu.
Mesto Prievidza medzi rokmi 2016 - 2019 získalo na nenávratných finančných príspevkoch viac ako 6,8 milióna Eur. Vedeniu mesta sa darilo realizovať významné investičné akcie, ktoré by z rozpočtu mesta bez eurofondov pravdepodobne nedokázali financovať. Takto dokázali kompletne zrekonštruovať Materskú školu na Ul. M. Mišíka, vybudovať parkovisko v predstaničnom priestore, zrekonštruovať stanicu v časti MHD, budovať cyklotrasu, či pripravovať zriadenie detských jaslí. Všetky práce boli ukončené. Realizácii spomínaných investícií predchádzala náročná projektová príprava pri podávaní žiadostí o nenávratné finančné príspevky. Mesto Prievidza je v ich získavaní značne úspešné.
Mimorozpočtové zdroje boli postupne investované do rôznych oblastí. Napríklad získané dotácie z Ministerstva školstva SR boli investované do opráv telocviční a iných priestorov na základných školách. Jeden z najväčších nenávratných finančných príspevkov bol poskytnutý z Ministerstva životného prostredia SR na realizáciu projektu zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu vo výške viac ako 2,3 milióna Eur.

Informácia o spracovaných projektových dokumentáciách v roku 2016 - 2019:

Názov akcie	**Vlastné zdroje z rozpočtu mesta v Eur**	**Stav ukončenia**
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov biologicky rozložiteľného odpadu – podkladová doska	**Nenávratný finančný príspevok (NFP) v Eur** vlastné zdroje: 489 790,81	Akcia ukončená
Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu v Prievidzi	NFP: 2 312 325,65 Kofinancovanie mestom: 121 701,35	Akcia ukončená
Cyklotrasa medzi mestami Prievidza a Bojnice	NFP: 1 346 430,69 Kofinancovanie mestom: 171 438,94	Aktuálne v realizácii
Parkovisko v predstaničnom priestore	NFP: 323 928,76 Kofinancovanie mestom: 87 329,37	Aktuálne v realizácii
Autobusová stanica	NFP: 517 758,22 Kofinancovanie mestom: 214 107,50	Aktuálne v realizácii
Revitalizácia vnútrobloku medzi Ul. I. Krasku a Ul. Ľ. Ondrejova	NFP: 309 641,17 Kofinancovanie mestom: 42 683,19	Akcia ukončená
Rekonštrukcia mestskej športovej haly osvetlenie	cudzie zdroje ŠR: 60 000,00 Kofinancovanie mestom: 104 662,25	Akcia ukončená
Rekonštrukcia MŠ Ul. M. Mišíka	NFP: 369 375,38 Kofinancovanie mestom: 427 857,76	Aktuálne v realizácii
Rekonštrukcia cvičebného priestoru na ZŠ Ul. S. Chalupku 313/14	cudzie zdroje ŠR: 66 878,00 Kofinancovanie mestom: 14 321,32	Akcia ukončená
ZŠ S. Chalupku - rekonštrukcia strechy a strešných rozvodov na telocvični v Prievidzi	cudzie zdroje ŠR: 40 000,00 Kofinancovanie mestom: 25 166,18	Akcia ukončená
ZŠ Malonecpalská ul. - dostavba šatní a soc. zariadení telocvične a rekonštrukcia cvičebného priestoru	cudzie zdroje ŠR: 94 000,00 Kofinancovanie mestom: 107 652,75	Akcia ukončená
Rekonštrukcia strešnej konštrukcie nad priestorom centrálnych šatní v objekte ZŠ Rastislavova ul. 416/4 v Prievidzi	cudzie zdroje ŠR: 50 000,00 Kofinancovanie mestom: 30 185,24	Akcia ukončená

Zriadenie IKT učební na ZŠ Rastislavova	NFP: 57 545,05 Kofinancovanie mestom: 3 028,69	Schválená žiadosť o poskytnutie Nenávratný finančný príspevok (NFP).
Vybudovanie detských jaslí	NFP: 469 879,40 Kofinancovanie mestom: 24 730,49	Schválené NFP, aktuálne je realizovaná prípravná fáza verejného obstarávania.
Rekonštrukcia cvičebného priestoru ZŠ Ul. energetikov	cudzie zdroje ŠR: 70 500,00 Kofinancovanie mestom: 56 615,10	Akcia ukončená
Rekonštrukcia umelého trávnika ZŠ Ul. energetikov	cudzie zdroje ŠR: 20 000,00 Kofinancovanie mestom: 39 546,89	Akcia ukončená
Zriadenie polytechnických učební na ZŠ S. Chalupku	NFP: 116 092,22 Kofinancovanie mestom: 6 110,12	Schválené NFP prebieha prípravná fáza verejného obstarávania.
Multifunkčné ihrisko na ZŠ S. Chalupku	cudzie zdroje ŠR: 38 000,00 Kofinancovanie mestom: 36 325,00	Schválená dotácia v súčasnosti je realizované verejné obstarávanie.
Podpora opatrovateľskej služby v meste Prievidza	NFP: 444 600 Kofinancovanie mestom: 0	Zazmluvnený projekt v procese realizácie.
AdTech projekt cezhraničnej spolupráce Karviná-Prievidza so zameraním na zavedenie 3D tlačiarní do edukačného procesu v základných školách	NFP: 96 126,32 Kofinancovanie mestom: 5 059,29	Zazmluvnený projekt v procese realizácie.

Úspešná transformácia hornej Nitry je pre Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoj a informatizácie SR (MIRRI SR) prioritou. Počas návštevy regiónu to zdôraznila podpredsedníčka vlády SR a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Veronika Remišová.

Stretla sa s primátorkou mesta Prievidza, predsedom Trenčianskeho samosprávneho kraja, primátorom mesta Trenčín, ako aj s primátormi ďalších miest a zástupcami samosprávy, podnikateľských subjektov, tretieho sektora aj s nositeľmi projektových zámerov. „Trenčiansky samosprávny kraj má jednu dôležitú výzvu, a tou je transformácia hornej Nitry, z ktorej chceme urobiť lepší, zdravší a čistejší región. Projekt horná Nitra cieli na vytvorenie nových pracovných miest, ale aj na transformáciu súčasných pracovných miest v baniach na miesta s vyššou pridanou hodnotou, na investovanie do širokospektrálneho rozvoja regiónu – do životného prostredia, do odstránenia environmentálnych záťaží, ako aj do rozvoja

ľudského potenciálu, cestovného ruchu i do služieb," vyhlásila vicepremiérka Veronika Remišová po rokovaní s primátorkou Prievidze.

Na rokovaniach s predstaviteľmi miestnych samospráv podpredsedníčka vlády zdôraznila potrebu udržať v regióne zamestnanosť, zlepšiť životné prostredie a zvýšiť kvalitu životnej úrovne. „Dnešná návšteva pani ministerky je pre nás významný signál a prísľub, že vláda sa zaujíma o problémy nášho regiónu a tému transformácie hornej Nitry. Počas obdobia predchádzajúcej vlády sme sa stretávali aj s tým, že proces transformácie nášho regiónu sa neriešil spolu s nami, tu na hornej Nitre, ale v Bratislave na ministerstve v uzavretých miestnostiach. Verím, že dnešné rokovania dajú nový impulz k tomu, aby ľudia z nášho regiónu boli do transformačného procesu ešte viac zapojení, a aby vytvorili čo najlepšie podmienky na realizáciu úspešných a prínosných projektov," poznamenala primátorka Prievidze Katarína Macháčková.

„MIRRI SR úzko spolupracuje pri projekte hornej Nitry s dotknutými samosprávami, ako aj s občianskou spoločnosťou. Vláda si plne uvedomuje zraniteľnosť hornej Nitry a chcem ľudí ubezpečiť, že v tejto zásadnej životnej zmene ich nenecháme samých. V najbližších dňoch spúšťame národný projekt z Operačného programu Ľudské zdroje za 10 miliónov Eur, ktorý súčasným zamestnancom baní umožní rekvalifikovať sa. Sľúbili sme, že budeme bojovať o každé jedno pracovné miesto a platí to aj v prípade hornej Nitry," uviedla Veronika Remišová.

Väčšina nákladov spojených s tvorbou novej budúcnosti pre hornú Nitru bude krytá z európskeho Fondu spravodlivej transformácie. Po samite Rady Európskej únie je pre Slovensko na túto oblasť vyčlenených približne 439 miliónov Eur. Podmienkou budú kvalitne pripravené projektové zámery, ktoré umožnia rýchlu a efektívnu realizáciu funkčných a udržateľných aktivít tak, aby vo vzájomnej koordinácii pomohli premene ekonomického zamerania regiónu. „Región hornej Nitry má veľký potenciál z hľadiska cestovného ruchu, rozvoja kúpeľníctva a kvalifikovanej pracovnej sily. Urobíme všetko pre to, aby to bol vďaka prostriedkom z Európskej únie región, v ktorom majú jeho obyvatelia zaručenú kvalitu života, dobré životné prostredie a dôstojne podmienky na prácu," uzavrela Veronika Remišová.

Samosprávy žiadali ministerstvo o finančnú podporu

Samosprávy tlačili na Vládu SR, aby sa začala zaoberať zlou finančnou situáciou. Klesajúci príjem z podielových daní od štátu bráni samosprávam v ďalších možnostiach ako sanovať ekonomické výpadky obyvateľom a podnikateľským subjektom na miestnej úrovni. Ak štát finančne samosprávam nepomôže, potom mestá a obce nebudú môcť pomáhať subjektom. Bez pomoci štátu budú nútení škrtať napríklad dotácie z rozpočtu mesta. Z pozície samospráv nebudú schopní pomáhať ani podnikateľom a ďalším subjektom, napríklad vo forme rôznych ekonomických opatrení.

Dňa 20. apríla 2020 sa na Ministerstve financií SR uskutočnilo pracovné rokovanie k návrhom ZMOS na finančnú podporu miest a obcí v čase a po ukončení pandémie COVID-19. Pracovné stretnutie predchádzalo plánovanému rokovaniu vedenia ZMOS s ministrom financií SR – Eduardom Hegerom. Základnou požiadavkou samospráv bola požiadavka na

poskytnutie mimoriadnej dotácie pre mestá a obce na dofinancovanie originálnych pôsobností spôsobené výpadkom vlastných príjmov, a to najmä výnosu dane z príjmov fyzických osôb, a zvýšenými nákladmi na riešenie dopadov pandémie. Podľa návrhov ZMOS, ktoré na rokovaní odzneli, dotáciu požadovali plošne pre všetky mestá a obce, v čo najkratšom termíne. Návrh samospráv bol, aby to bolo do 20. mája 2020.

Pomoc samosprávy iným subjektom

Napriek kríze sa v prípade nájmov za pozemky pod vonkajšími sezónnymi terasami, ako sedeniami počas celého roka, alebo nájmov za pozemky priľahlé k prevádzkam, vychádza z platne uzatvorených nájomných zmlúv. Tiež ide o jeden z príjmov rozpočtu mesta. Súčasná situácia ovplyvnená šírením koronavírusu uzatvorila rôzne prevádzky, a teda aj sezónne terasy. To bude mať dopad na platenie nájmov, aj výber ďalších poplatkov. Technické služby mesta Prievidza ako správca viacerých objektov už prvé zmeny v podnájomných zmluvách urobili. Vo viacerých prípadoch bol podnájom priestorov znížený na dobu určitú o akceptovateľnú čiastku zo strany podnájomcu, ktorá mu uľahčí ďalšie fungovanie. Zníženú čiastku bude môcť nájomca uhrádzať v roku 2021. V tejto forme pomoci má podnájomca dostatočne dlhú dobu, aby svoje podnikanie pripravil na zvýšené nájomné v ďalšom období, kedy je predpoklad znovuoživenia ekonomiky, teda po skončení pandémie. Epidemiologická situácia spôsobuje aj posunutie termínov platieb miestnych daní a poplatkov. Štandardne v minulých rokoch bola prvá splátka splatná k 31. máju. Vzhľadom na vzniknutú situáciu a komplikácie sa rozhodnutia o vyrubení miestnych daní priebežne doručovali približne až do konca mesiaca jún. Obyvatelia tak mohli mať na zaplatenie prvej splátky v zmysle zákona lehotu splatnosti do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia, pričom právoplatné je po 30 dňoch od doručenia, ak sa neuplatní námietka voči nemu.

Mestská spoločnosť Správa majetku mesta Prievidza (ďalej len SMMP), ktorá poskytuje nájom a správu mestského majetku, v súvislosti dopadom koronavírusu na miestnu ekonomiku jednostranne neukončí žiadny nájom k bytu, alebo nebytového priestoru do 31. decembra 2020 s nájomcami bytov alebo nebytových priestorov v prípade, ak nezvládajú platiť nájomné a služby v období od 1. apríla do 30. júna 2020. V prípade, že štát poskytne samosprávam dostatočnú pomoc, mesto rozšíri pomoc pre ďalšie subjekty. Napríklad vo forme posúvania ďalších splátok.

Mesto Prievidza predložilo projekt na zmiernenie dopadov koronakrízy

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vydalo výzvu na predkladanie projektov na zmiernenie dopadov koronakrízy, na ktorú reagovalo aj mesto Prievidza. Účelom pripravovaného projektu boli aktivity zamerané na ochranu verejného zdravia vo forme obstarania hygienických prostriedkov – osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP) a dezinfekčných prostriedkov pre Zariadenie pre seniorov (v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta) a pre základné školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Dôvodom zvolenia daných aktivít projektu bolo zabezpečenie ochrany pred šírením epidémie koronavírusu v najrizikovejšej skupine obyvateľov – seniorov – zabezpečením vyhovujúcich hygienických podmienok v dvoch prevádzkach ubytovacieho zariadenia, a príprava na zabezpečenie vhodných hygienicky

vyhovujúcich podmienok pre nástup detí a zamestnancov do základných škôl, školského zariadenia (Centrum voľného času) a Základnej umeleckej školy v septembri 2020.

Prehľad ocenení mesta Prievidza v roku 2020

Odkazprestarostu.sk odovzdal ocenenie Zlaté vedro jedenástim samosprávam, ktoré v roku 2020 dosiahli najlepšie výsledky v riešení podnetov a komunikácii s občanmi. Práve v hodnotení komunikácie získala Prievidza 3. miesto.
V oblasti komunikácie zvíťazila medzi mestami nad 20 000 obyvateľov Dubnica nad Váhom. Hodnotitelia sa sústredili na úplnosť odpovede – či obsahuje informácie, kto a kedy sa bude podnetom zaoberať. Úlohu zohrala aj rýchlosť, s akou odpoveď prišla. Ak na ňu ohlasovatelia nemuseli čakať dlhšie ako sedem dní a ak sa o výsledku riešenia dozvedeli od kompetentných, mesto alebo obec získali bonusové body.
Na druhom mieste sa umiestnil magistrát mesta Bratislava a tretie miesto obsadila Prievidza.

„Portálu Odkaz pre starostu venujeme veľkú pozornosť. Dôvodom je, že je to nástroj, ktorým obyvatelia kontaktujú samosprávu s dôverou o nápravu nahlásených nedostatkov. Samozrejme, nie všetky podnety sa dajú vyriešiť okamžite. Preto je dôležité aj vysvetľovanie postupu riešení problémov a nedostatkov. Samotná komunikácia reprezentuje našu prácu a snahu pomôcť našim obyvateľom. Mňa teší, že sa Prievidza každoročne umiestňuje na popredných priečkach," povedala primátorka mesta Prievidza K. Macháčková.

Každoročné ocenenie Zlaté vedro udeľuje Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť (SGI) samosprávam zapojeným do projektu Odkazprestarostu.sk, pomocou ktorého môžu ľudia jednoducho nahlasovať problémy vo svojom okolí samospráve. V roku 2020 užívatelia webstránky a mobilných aplikácií pridali spolu 18 441 podnetov a samosprávy z nich zatiaľ úspešne vyriešili 7545, t.j. 41 percent. Okrem nich je 7954 podnetov ešte v procese riešenia a ďalšie stále čakajú na odpoveď. Hodnotením chcú motivovať samosprávy zapojené do projektu a zároveň upozorniť na dobré príklady riešenia podnetov a komunikácie s občanmi. Prostredníctvom tohto portálu momentálne so svojimi obyvateľmi komunikuje viac ako 170 samospráv po celom Slovensku.

Tváre mesta

V Dome kultúry na Ul. F. Madvu 11 v Prievidzi sa konal slávnostný večer Tváre mesta 2020, spojený s odovzdávaním mestských ocenení Prievidzský anjel, Cena primátora mesta, Cena mesta a Čestné občianstvo mesta Prievidza.

Mestské ocenenie Prievidzský anjel 2020
Ocenenie Prievidzský anjel získali ľudia a kolektívy, ktoré sa zaslúžili o rozvoj mesta Prievidza a jeho obyvateľov, majú zásluhy na jeho zveľaďovaní a propagácii, obohatili

ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi, dosiahli významné výsledky, šírili dobré meno mesta doma alebo v zahraničí, alebo vykonali iné aktivity hodné osobitného zreteľa v prospech mesta a jeho obyvateľov.

Anton Bakyta – Za mnohonásobné darcovstvo krvi a prínos pre miestnu komunitu pri práci domovníka.
Božena Blaháčová – Za mimoriadny prínos pri knihovníckej práci v Hornonitrianskej knižnici v Prievidzi, prácu s čitateľmi a organizáciu atraktívnych podujatí a aktivít pre obyvateľov mesta.
Branislav Bullo – Za mimoriadny prínos v kultúrnom a spoločenskom živote v mestskej časti Veľká Lehôtka, za prínos v oblasti gospelovej hudby.
Mgr. art. Eduard Gürtler – Za mimoriadny prínos v oblasti ochotníckeho divadla, motivovanie mladých ľudí k pozitívnemu vzťahu k divadlu a dramatickej tvorbe a obohatenie kultúry o ďalší divadelný rozmer v našom regióne.
Helena Mečiarová – Za mimoriadnu občiansku angažovanosť, zachovávanie tradičných techník ručných prác, ochotu a nezištnú pomoc v mestskej časti Necpaly.
RNDr. Jaroslav Perniš – Za vydanie jeho 10. publikácie „O prievidzskom gymnáziu“, takmer 400 stranovej monografie s unikátnymi dobovými fotografiami, mapujúcej dejiny strednej školy nerozlučne spätej s Prievidzou.
Lenka Ilčíková – Za úspešný proces prípravy Akčného plánu transformácie Hornej Nitry, aktívne členstvo v pracovných skupinách a zdôrazňovanie významu participácie verejnosti na všetkých úrovniach.
Mgr. Mária Hausnerová – Za úspešnú športovú kariéru v oblasti plávania, pedagogickú činnosť a organizáciu základných plaveckých výcvikov pre viac ako 15 tisíc detí, pri príležitosti životného jubilea 70 rokov.
Ing. Mariana a Mgr. Bohumil Vaňovci – Za mimoriadny prínos v organizačnom tíme podujatí v mestskej časti Necpaly pri príležitosti životných jubileí 60 rokov.
Martin Čmiko – Za prácu správcu v útulku pre bezprístrešných ochotu kedykoľvek pomôcť a poradiť aj napriek zdravotným ťažkostiam vo veku 70 rokov.
Oľga Mečiarová – Za vrúcny vzťah k rodisku, dlhoročnú nevšednú, obetavú a zmysluplnú aktívnu starostlivosť o drobnú sakrálnu stavbu Pieta na Bojnickej ceste.
Renáta Renčíková – Za kreatívnu prípravu akcií pre členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých k rôznym príležitostiam a spríjemňovanie prostredia, prípravou dekorácií a ručne vyrobených darčekov.
Mgr. Vlasta Miklasová – Za aktívnu spoluprácu s neziskovými organizáciami v oblasti sociálnej pomoci obyvateľom a ľuďom odkázaným na pomoc a za udržanie kvality sociálnych služieb a školstva vďaka jej zodpovednému, obetavému a kompetentnému plneniu pracovných úloh a povinností.
Bc. Zuzana Adámiková – Za prípravu kultúrno-spoločenských podujatí na vysoko profesionálnej úrovni v Kultúrnom a spoločenskom stredisku Prievidza, za pedantnosť, pracovné nasadenie a vynikajúce organizačné schopnosti.
Ing. Arch. Zuzana Hlinková – Za mimoriadny prínos v oblasti ochrany životného prostredia, prírody, zachovania pamiatok v meste a zapájania verejnosti do premien mesta.

Cena primátora mesta

RNDr. Miloš Franek – Za rozvoj slovenského matematického vzdelávania, rozvoj talentov na prievidzskom gymnáziu a šírenie jeho dobrého mena.

Ľudmila Velikovová – Za mimoriadny prínos a zásluhy v oblasti pomoci zdravotne postihnutým v meste Prievidza.

Cena mesta

ThLic. Vladimír Slovák – farár a dekan farnosti Prievidza v období od 1. júla 2013 do 30. júna 2019 za výrazný podiel na zintenzívnení komunitného života farnosti, podiel na obohatení kultúrneho a spoločenského života mesta a mimoriadne zásluhy na záchrane, ochrane a obnove sakrálnych kultúrnych pamiatok v meste Prievidza.

Čestné občianstvo mesta Prievidza

Udelenie Čestného občianstva mesta Prievidza in memoriam podľa § 24 Štatútu mesta Prievidza dlhoročnému predsedovi Mestského národného výboru v Prievidzi Michalovi Krajčíkovi za významné zásluhy o rozvoj mesta Prievidza v 20. storočí. Mestské zastupiteľstvo 24. augusta 2020 prijalo návrh primátorky mesta a schválilo uznesením číslo 205/20 udelenie Čestného občianstva mesta Prievidza in memoriam podľa § 24 Štatútu mesta Prievidza dlhoročnému predsedovi Mestského národného výboru v Prievidzi Michalovi Krajčíkovi.

Michal Krajčík sa narodil v Prievidzi 16. decembra 1928. Celý svoj život okrem dvoch rokov na základnej vojenskej službe prežil v Prievidzi. Pre nepriaznivé sociálne pomery v rodine nemohol ako mladý človek uplatniť svoje schopnosti, využiť dobrý prospech v škole v ďalšom štúdiu a získať vysokoškolské vzdelanie. Do života mu v detstve a mladosti výrazným spôsobom zasiahol šport. Medzi jeho najväčšie futbalové úspechy patrí získanie titulu armádneho majstra Československa s futbalovým klubom SVOBODA PRAHA v roku 1952. Zranenia a operácia meniskusu ho predčasne vyradili z aktívneho futbalového života v roku 1954, ale futbalu zostal verný po celý svoj život – najprv ako hráč, neskôr ako tréner, či funkcionár a napokon ako fanúšik.

Z pozície technika na Okresnom stavebnom podniku, sa prepracoval na pozíciu riaditeľa, ktorú vykonával v rokoch 1962 až 1970. A potom prišiel 1. november 1970 a po šiestich predsedoch - Jozefovi Uhliarovi, Vladimírovi Vestenickom, Jozefovi Ťapuškovi, Jánovi Grosovi, Albínovi Lajčiakovi a Júliusovi Chromovi si sadol do kancelárie predsedu Mestského národného výboru Michal Krajčík, aby tam so cťou pôsobil až do decembra 1989.
V novodobých dejinách mesta nemá v trvaní mandátu konkurenciu. Za toto obdobie Prievidza zaznamenala najprudší rast. Bolo postavených najviac bytov, vybudovaných moderných športových objektov. Boli vybudované napríklad futbalový štadión, športová hala a zimný štadión, v meste tiež pribúdali školy, obchody a iné zariadenia, a takmer o 30 tisíc vzrástol počet obyvateľov. Trávnaté plochy, parky a stredná a vysoká zeleň predstavovali 34 m^2 na obyvateľa, čo bolo najviac v bývalom Československu. Vo funkcii sa snažil byť maximálne spravodlivý. Jeho pôvod ho predurčoval uplatňovať a presadzovať v styku s obyvateľmi

sociálny rozmer. S úctou a plnou vážnosťou k nemu pristupovali všetci štyria primátori po roku 1990 a ocenený bol aj mestským zastupiteľstvom. To považoval za najväčšiu odmenu.

Za celoživotnú prácu pre mesto dostal viacero ocenení a uznaní, napríklad štátne vyznamenanie Za zásluhy o výstavbu a Za vynikajúcu prácu. V roku osláv šesťstoročnice Prievidze prevzal za mesto Rad práce. Jeho zásluhou sa zachovalo celé vydanie Monografie Prievidze od Mikuláša Mišíka, ktorú napriek príkazu na skartáciu uchovával v pivnici mestského národného výboru od roku 1971 až do decembra roku 1989. Zomrel náhle 27. marca 2020 v Prievidzi vo veku 91 rokov.

V rámci tretieho ročníka participatívneho rozpočtu mohli Prievidžania opäť realizovať kvalitné zámery. Toto sú projekty ktoré pomôžu zlepšiť život v našom meste.

Obnova beach volejbalového ihriska
V mesiaci júl sa podarilo volejbalovým nadšencom revitalizovať beach volejbalové ihrisko v areáli ZŠ P. J. Šafárika, čím vznikol na území mesta nový športový priestor na aktívne trávenie voľného času.

Ulice v obrazoch II.
Projekt Ulice v obrazoch II je pokračovaním série malieb starej Prievidze na fasádach bytových domov od street art umelca Ivana Jakušovského. Autor využil finančné prostriedky na realizáciu poslednej, siedmej maľby na fasáde bytového domu na Ulici Ivana Krasku, ktorej námetom bola železničná stanica.

Ľudia parku – park ľudom
Okolie jazierka v mestskom parku je obľúbeným miestom na trávenie voľného času. Z tohto dôvodu sa členovia občianskeho združenia Mladý ochranca prírody Prievidza rozhodli zamerať práve na tento priestor. Svojimi aktivitami prispeli k zlepšeniu podmienok pre hniezdenie vodného vtáctva, vymenili zábradlie nad výpusťou jazierka a zorganizovali vzdelávacie workshopy pre verejnosť.

Príroda v meste Prievidza
Zámerom Základnej organizácie Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny v Prievidzi bolo pokračovať v úspešných projektoch Včely v meste a Vtáky v meste, ktoré jej členovia rozšírili aj o ďalšie aktivity. Finančné prostriedky v rámci tohto ročníka sa zamerali na ježkov. Realizovali informačnú kampaň s názvom Ako pomôcť ježkom. Dotáciu využili aj na osadenie vtáčích búdok vo viacerých lokalitách mesta.

CD-platňa detskej hudobnej skupiny MUSIC CENTRUM
Oblasť kultúry a vzdelávania bola reprezentovaná detskou hudobnou tvorbou. Detská hudobná skupina MUSIC CENTRUM vydala v rámci projektu edukačné hudobné CD, ktoré daruje základným a umeleckým školám, centrám voľného času.

Aby človek nebol sám
Mobilný hospic sv. Lujzy vykonáva v rámci starostlivosti o chorých viacero dôležitých služieb, najmä však poskytovanie paliatívnej starostlivosti. Predkladatelia využili finančné prostriedky na pokrytie cestovných nákladov a nákup nových, zdravotných a kompenzačných pomôcok, ktoré sa používajú pri liečbe onkologických chorôb, ako napríklad kyslíkový koncentrátor.

Anjel pomoci starším - mladší i starší sa potrebujeme navzájom
Predkladateľ projektu, Fórum pre pomoc starším, vykonáva široké spektrum aktivít v snahe zmierniť pocit odlúčenia u osamelých seniorov. Za týmto účelom zorganizovalo občianske združenie niekoľko vzdelávacích seminárov o právach seniorov a prevencii domáceho násilia. Okrem toho sa podarilo vytvoriť aj skupiny mladých ľudí, ktorí robili spoločnosť osamelým seniorom.

Horná Nitra - región našich detí
Autori projektu využili finančné prostriedky na vydanie knižnej publikácie, ktorá informuje o Prievidzi a regióne horná Nitra. Následne túto publikáciu bezplatne darujú do všetkých základných škôl v meste.

Anjel pomoci starším, bol projekt tvorený vďaka podpore z Participatívneho rozpočtu mesta Prievidza. Jeho cieľom bolo pomôcť hlavne opusteným seniorom.
Projekt mal predovšetkým vytvoriť podmienky pre dôstojné prežívanie jesene života. Na prvom mieste to bola ochrana proti zlému zaobchádzaniu, ale aj vzdelávanie a prevencia. V tomto smere boli aktívne zapojení mladí študenti do aktivít, ktorí tak pomáhali chrániť starších. Projekt bol hradený z participatívneho rozpočtu, a mal za cieľ spájať spoločné akcie mladých i starších pre vzájomné poznávanie sa, pochopenie a obohacovanie sa svojimi skúsenosťami. Hlavným mottom bolo, aby mladí ľudia poznali problémy starších a zapojili sa ako dobrovoľníci do pomoci a ochrany starších, osamelých seniorov. Projekt počítal aj so zvyšovaním právneho vedomia starších. Bolo potrebné, aby sa seniori vedeli brániť rôznym nekalým praktikám páchaniu násilia a ako si čo najdlhšie udržať duševné zdravie. K tomu mal napomôcť hlavne odborný seminár pre opatrovateľov a rodinných príslušníkov, ktorý bol zameraný na spôsoby, ako zaobchádzať a pomáhať starším prekonávať problémy starnutia a odkázanosti. Najpodstatnejšie ale bolo zabezpečiť spoločné stretnutia na školách za účelom zvyšovania povedomia o pozitívnom prínose starších pre rodinu i spoločnosť. Projekt Anjel pomoci starším – mladší i starší sa potrebujeme navzájom, bol finančne podporený mestom Prievidza v sume 5000 Eur.

Charita

Slovenská katolícka charita pomáhala počas pandémie aj v Prievidzi
Uplynulé dni a týždne ukázali, že Slováci vedia byť nielen disciplinovaní, ale aj štedrí. Počas pandémie Covid-19 prispeli finančnými čiastkami na účet Slovenskej katolíckej charity, ktorá aj vďaka ich darom mohla plniť svoje charitné poslanie a byť blízko pri človeku. Okrem individuálnych darcov sa do zbierky zapojili aj veľké spoločnosti, čím pomohli vyčariť úsmev

na tvárach ľudí v núdzi v Prievidzi. V spolupráci s Mestským úradom Prievidza sa Slovenská katolícka charita rozhodla pomôcť dvom miestnym organizáciám: Harmónii, n. o. poskytujúcej celoročne sociálne služby obyvateľom v nepriaznivej sociálnej situácii. V jej zariadení sa nachádzajú seniori, osamelé matky s deťmi a ľudia zo sociálne slabších pomerov. Druhou je nízko prahové denné centrum: Charita – dom sv. Vincenta, ktoré realizuje výdaj stravy, oblečenia a možnosť osobnej hygieny pre ľudí bez domova.

Obe organizácie zápasili počas pandémie s nedostatkom materiálnej pomoci, a práve preto obdržali od Slovenskej katolíckej charity trvanlivé potraviny, hygienické potreby, spotrebný tovar a elektroniku, ktoré pomôžu ich klientom preklenúť toto neľahké obdobie. Mesto poskytovalo v týchto dvoch zariadeniach služby viac ako 120 ľuďom bez domova a núdznym, ktorí sú nielen z Prievidze, ale aj z okolitých miest.

Obedy pre obyvateľov v núdzi

Globálna kríza spojená s koronavírusom negatívne zasiahla do všetkých oblastí života našej spoločnosti. Z dôvodu nevyhnutných opatrení štátu na ochranu verejného zdravia sa niektorí naši spoluobčania žijúci v chudobe ocitli v úplnej biede bez možnosti zabezpečiť si aspoň trochu jedla. Zvlášť v tomto období bolo pre ľudí bez domova dôležité, aby nehľadali stravu v odpadkoch, z dôvodu vysokej hrozby infikovania sa ochorením Covid-19. Zamestnanci sociálneho oddelenia MsÚ v Prievidzi preto hľadali možnosti, ako týmto ľuďom pomôcť a postarať sa o ich základné potreby. Pomocnú ruku podal poslanec MsÚ v Prievidzi Branislav Bucák a spoločnosť Philip Morris Slovakia, s. r. o.

Koncom apríla začalo mesto v spolupráci so spomínanou spoločnosťou vydávať teplé obedy pre ľudí bez domova a sociálne slabé rodiny žijúce na území mesta Prievidza, a to predovšetkým pre klientov sociálnych zariadení Harmónia n.o., Charita sv. Vincenta a Spokojnosť, n.o. Za dodržania prísnych hygienických štandardov naši spoluobčania dostávali zabalené chutné kompletné obedné menu z reštaurácie Pizza Pub Jantár, ktorého kvalitu si nesmierne pochvaľujú. Strava je veľmi chutná a pestrá. Dobrovoľníci – Ľubomír Sivák a Lukáš Hepner – zamestnanci spoločnosti Philip Morris, s.r.o., tak každý deň priviezli do charity pre dospelých, dôchodcov, ale aj osamelé matky s deťmi 60 obedov. V týchto pohnutých časoch bolo pre nich všetkých ešte ťažšie naplniť svoje základné ľudské potreby. Preto dovoz obedov, navyše bezplatne, bol nielen krásnym gestom, ale aj nezištnou pomocou.

Charita – dom sv. Vincenta

Nezisková organizácia Charita – dom sv. Vincenta bola podporená dotáciou z rozpočtu mesta. Finančné prostriedky boli určené na podporu poskytovania sociálnych služieb v nízkoprahovom dennom centre. Dotácia z mestského rozpočtu vo výške 9 000 Eur bola poskytnutá na základe odporučenia Komisie starostlivosti o obyvateľov pri MsZ v Prievidzi a bola schválená v rozpočte mesta na rok 2020. Finančné prostriedky boli využité na činnosť nízkoprahového denného centra na Košovskej ceste, konkrétne na úhradu časti prevádzkových nákladov za energie a nákup základných potravín.

Charita – dom sv. Vincenta poskytuje sociálnu službu v nízkoprahovom dennom centre počas dňa osobám, ktoré nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie.

Nezisková organizácia Spokojnosť – centrum sociálnych služieb ako etablovaná organizácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb, rozširuje svoje pôsobenie aj vo sfére problematiky závislosti a spoluzávislosti v okrese Prievidza. Novovytvorené zariadenie OÁZA ako Centrum poradensko-sociálnych služieb a prevencie poskytuje anonymnú a bezplatnú odbornú pomoc všetkým, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii v dôsledku látkovej a nelátkovej závislosti, ako je závislosť od alkoholu, drog, internetu, televízie, gambling, mobilománia a pod. Poskytuje poradenstvo, pomoc, podporu, sprevádzanie, podáva ruku a ponúka východisko z ťažkej životnej situácie. Unikátnosť spočíva v komplexnej pomoci nielen závislému, ale celej rodine, ktorá je neoddeliteľne a častokrát existenčne zasiahnutá vzniknutou situáciou. Výsledkom je nový mesačník venovaný aktivitám centra, príbehom zo života či zaujímavostiam v oblasti drogovej problematiky vo svete. Tento projekt bol realizovaný vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Informovanie pracovníkov a klientov sociálnych zariadení v oblasti ochrany pred výskytom a šírením koronavírusu

Na základe žiadosti Odboru krízového manažmentu a bezpečnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli informovaní pracovníci a klienti sociálnych zariadení v zriaďovateľskej a územnej pôsobnosti o preventívnych opatreniach individuálnej a kolektívnej ochrany pred výskytom a šírením koronavírusu.

Individuálna ochrana:
1. dodržiavanie zásad osobnej hygieny, časté umývanie rúk mydlom a vodou,
2. používanie dezinfekčného prostriedku na ruky,
3. nedotýkajte sa tváre (oči, nos, ústa) neumytými rukami,
4. zakrývajte si nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorazovou papierovou vreckovkou a následne ju zahoďte do koša.

Ďalšie vhodné opatrenia:
1. mäso a vajíčka dôkladne prevarte,
2. zabráňte nechránenému kontaktu s divými alebo hospodárskymi zvieratami.

Zvyšovanie odolnosti organizmu môžeme docieliť aj dodržiavaním zásad zdravého životného štýlu, medzi ktoré patrí:
1. správna výživa s dostatkom ovocia, zeleniny a tekutín,
2. dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu,
3. otužovanie a dostatok odpočinku.

Kolektívna ochrana:
1. časté a účinné vetranie,

2. zabezpečovať dôkladnú dezinfekciu pri upratovaní, hlavne dezinfekciu kľučiek, zábradlí, tlačidiel vo výťahoch a pod.,
3. dezinfekčné gély.

Špeciálne opatrenia v Zariadení pre seniorov v Prievidzi

Dňa 16. apríla 2020 sa konala špeciálna porada k zabezpečeniu vyššej ochrany klientov a zamestnancov Zariadenia pre seniorov v Prievidzi pred šíriacim sa koronavírusom. Preto začali testovať klientov aj zamestnancov zariadenia. Za účasti zástupcov odboru epidemiológie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach, vedenia mesta a vedenia Zariadenia pre seniorov (ďalej len zariadenie) sa konala ďalšia porada k téme zavádzania opatrení pred šíriacim sa koronavírusom. Predmetom rokovania boli bezpečnostné opatrenia v zariadení vzhľadom na šíriaci sa vírus Covid-19. Skupina seniorov patrí v súvislosti s výskytom koronavírusu medzi najviac ohrozené skupiny. Situácia bola náročná práve v tom, že klienti zariadenia v prípade akútnej potreby prijímajú zdravotnú starostlivosť v nemocnici alebo v iných ambulanciách mimo priestorov zariadenia. Tým sa mohli vytvárať potenciálne riziká šírenia vírusu.

Zariadenie pravidelne zvolávalo svoj krízový štáb. Od postupného nástupu pandémie boli v zariadení koordinovane vykonané viaceré opatrenia, ktoré mali pomôcť minimalizovať šírenie vírusového ochorenia. Pravidelne každý deň bola meraná teplota všetkým zamestnancom zariadenia ihneď pri vstupe na pracovisko. Pravidelne bolo zabezpečované meranie teploty klientov zariadenia. Od začiatku marca 2020 bola realizovaná zvýšená dezinfekcia vnútorných priestorov v zariadení. Klienti aj zamestnanci boli o situácii informovaní prostredníctvom informačných letákov. Informácie klientom poskytovali aj osobne sociálne sestry. V priestoroch zariadenia boli vytvorené podmienky pre izoláciu klientov zariadenia. Preventívne boli všetci zamestnanci, ktorí mali zvýšenú teplotu alebo príznaky iných ochorení, posielaní mimo pracovnú službu už pred nástupom do práce.

Testovanie klientov a zamestnancov zariadenia

Pre dôslednú ochranu zdravia klientov, zamestnancov a zvýšenie ich bezpečnosti prešli klienti i zamestnanci testovaním na vírus Covid-19. Od 17. apríla bolo preto realizované podrobné testovanie klientov a zamestnancov zariadenia, ktorí vykazovali známky možného ochorenia alebo potenciálneho šírenia vírusu. Otestovaní boli klienti zariadenia, ktorí od 25. marca 2020 mali príznaky akéhokoľvek ochorenia. Testovaním prešli aj zamestnanci zariadenia, ktorí od 25. marca 2020 mali príznaky akéhokoľvek ochorenia. Priebežne boli testovaní zamestnanci zaradenia, ktorí prišli na pracovisko z PN. V Zariadení pre seniorov v Prievidzi pracovalo v tomto období takmer 140 zamestnancov a bolo tu umiestnených v sledovanom období viac ako 250 klientov.

Mestský úrad v Prievidzi bol pre verejnosť od 16. marca uzavretý. Obyvatelia a klienti mohli jednotlivú agendu vybaviť telefonicky alebo e-mailom. V súvislosti so šírením nového koronavírusu Covid-19 bola informovaná verejnosť o zatvorení kancelárií na Mestskom úrade

v Prievidzi. Zamestnanci MsÚ naďalej pracovali v štandardnom režime a obyvateľov, ktorí potrebovali vybaviť rôzne prípady, vybavovali prostredníctvom e-mailu alebo telefonicky. Neodkladné prípady, ako sú napríklad úmrtia alebo agenda Matričného úradu, bola vybavovaná individuálne zodpovedným pracovníkom.
Zasadnutia poradných orgánov, komisií mestského zastupiteľstva ako aj zasadnutie mestskej rady boli od 16. marca 2020 až do odvolania neverejné.

Cieľom nových opatrení bola snaha o zníženie rizika, ktoré bolo spojené so šírením koronavírusu v priestoroch, v ktorých dochádza k početným stretnutiam ľudí.

Zmena v živom vysielaní zo zasadnutí mestského zastupiteľstva
V roku 2019 boli zabezpečované živé vysielania zo zasadnutí mestského zastupiteľstva na internete v spolupráci s Regionálnou televíziou Prievidza. Od začiatku roka 2020 sa mesto Prievidza rozhodlo zabezpečovať tento servis pre obyvateľov vo vlastnej réžii, prostredníctvom zamestnancov mesta. Od júna 2020 sa menil aj kanál, na ktorom je dostupné živé vysielanie zo zasadnutí – bolo zabezpečené na YouTube kanáli Mesto Prievidza.

Fašiangy
Fašiangové obdobie sa vyznačuje zábavou, hodovaním a veselosťou. Centrum voľného času Prievidza opäť pripravilo pre deti Karneval „CENTRUMPARÁDA“, ktorý sa konal vo štvrtok 13. februára 2020. Deti prezlečené za princeznú, piráta, cigánku, baletku, kuchára, žabku či mimozemšťana mohli súťažiť o „naj“ masku či karnevalovú známku. Pre víťazov, a nielen pre nich, boli pripravené pekné ceny a kultúrny program.

Ples mesta Prievidza 2020
Plesovú sezónu na hornej Nitre už tradične otvoril Ples mesta Prievidza, tento rok s podtitulom Kvetinové variácie. Tie boli nielen súčasťou výzdoby, ale i jedla. O slávnostné menu sa postaral Marián Filo, šéfkuchár reštaurácie Afrodita, Kaštieľ Čereňany. Večer sprevádzal známy herec, spevák a moderátor Juraj Bača. O zábavu sa postarala Baletná škola Dáriusa Štrbu so svojou slávnostnou choreografiou i Akrobatická skupina Vertigo. Do tanca zahrali hudobná skupina Six Foxes a ľudová hudba Huncúti. Ako hudobný hosť večera sa predstavila jedinečná vokálna skupina FRAGILE. Tento ročník plesu mal aj charitatívny rozmer. Výťažok z tomboly išiel do organizácie Nový domov. Organizácia Nový domov vznikla na podnet rodičov detí s ťažkým zdravotným postihnutím, a zároveň na podnet dobrovoľníkov, ktorým osud takýchto detí nebol ľahostajný.

Veľkonočné trhy v Prievidzi boli zrušené
Vedenie mesta oznámilo obyvateľom a širokej verejnosti, že z dôvodu opatrení proti šíreniu koronavírusu a v súlade s §2 bodom 2/7 VZN mesta č. 6/2016 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach na území mesta Prievidza, sa príležitostný trh VEĽKOKONČNÉ TRHY, plánovaný na obdobie od 6. do 9. apríla 2020 na Námestí slobody, sa nekonal.

Stavanie mája a majáles 2020

Vystúpenia folklórnych súborov, atrakcie pre deti, ale i blší trh sprevádzali symbolické stavanie mája v centre Prievidze 29. apríla. Tradície, ktoré sa viažu k príchodu mesiaca máj, si verejnosť mohla pripomenúť aj na sídlisku Necpaly 30. apríla, a to rovnako stavaním mája a ľudovou veselicou.

Spoločné máje na námestiach sa v súčasnosti stavajú aj v iných mestách a obciach. Strom ozdobený stuhami tak symbolizuje zdravie pre všetky dievčatá i ženy obce a oslavuje vitalitu nositeliek života. Preto i tento rok mesto Prievidza a Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi pripravili symbolické stavanie „májky" na Námestí slobody.

Organizátori pripravili program s Detským folklórnym súborom Malý Vtáčnik a Folklórnym súborom Senior Vtáčnik a počas celého dňa boli pripravené rôzne atrakcie pre najmenších. Od 14.00 hod. sa konal obľúbený Blší trh, ktorý ponúkal množstvo zberateľských predmetov, retro kúskov či ručne vyrobený sortiment.

Máj postavili 30. apríla pre všetky dievčatá a ženy aj pri kaplnke v Necpaloch. Tiež bol pripravený kultúrny program s hudobným súborom Necpalanka a speváckou skupinou Dúbrava z Denného centra Necpaly. Zaspomínať si na prvomájové veselice prišla verejnosť na majálese, ktorý sa začal o 19.00 hod. v Kultúrnom dome Necpaly. Do tanca i do spevu zahrala hudobná skupina Necpalanka.

Leto plné podujatí 2020 bolo zrušené

Banícky jarmok 2020 bol zrušený

Dni Pamiatky zosnulých a Sviatok všetkých svätých

Mesto Prievidza pozvalo obyvateľov na pietny akt „Pamiatky zosnulých", ktorý sa uskutočnil 31. októbra 2020 o 14.30 hod. na Mestskom cintoríne v Prievidzi.

Vianoce 2020 prišli do centra Prievidze

Za akých podmienok boli tento rok vianočné trhy v Prievidzi? Uskutočnili sa, aj keď v obmedzenom režime, keď namiesto 60 predajných stánkov bolo len 10. Príležitostný trh sa uskutočnil v zmysle VZN č. 6/2016 o podmienkach predaja.... v obvyklom termíne, teda od 13. do 23. decembra na Námestí slobody v Prievidzi a rozhodnutie o tom, či podujatie v tejto situácii organizovať, vzišlo z komunikácie na úrovni vedenia mesta a samozrejme aj po komunikácii s RÚVZ so sídlom v Bojniciach. Hlavným argumentom pri rozhodovaní o konaní/nekonaní podujatia bolo nielen zabezpečenie vianočnej atmosféry v meste, ale hlavne pomoc predajcom, ktorí v tomto roku vzhľadom na okolnosti trpeli núdzou.

Čo sa týkalo opatrení, mesto zabezpečilo dostatočné rozostupy medzi predajnými stánkami – mali na to ideálny priestor, keďže ľadová plocha v tomto roku nebola, tak sa mohli na ploche námestia usporiadať tak, aby dodržali bezpečné vzdialenosti. Zároveň v oblasti občerstvenia bol vybratý sortiment, ktorý nebol náročný na rozloženie – drobné občerstvenie (sladkosti – medovníčky, vianočný punč, koláče, štrúdle a pod.). Pri stánkoch neboli žiadne lavice, stoly či sety na sedenie, ale len jeden-dva „stand-by" stolíky na občerstvenie postojačky. Zo spotrebného sortimentu boli ponúkané drobné vianočné ozdoby, dekorácie, svietniky, remeselné výrobky, imelo a pod. Všetci predajcovia boli pred prevzatím povolenia poučení, že majú mať v stánku dezinfekčný prostriedok a rúško. V prípade potreby upozorňovali kupujúcich na potrebné rozostupy.

Organizátorom záležalo na tom, aby okrem tradičnej vianočnej výzdoby, ktorú na živých vianočných stromčekoch, rozmiestnených po námestí, pomáhali zabezpečovať svojimi ozdobami žiaci ZŠ a MŠ, ponúkli našim obyvateľom a návštevníkom aspoň kúsok priestoru na zastavenie sa a užitie si vianočnej atmosféry či nákup drobných darčekov, ktoré im predajcovia ponúkli.

Príchod roka 2020 do Prievidze

Mesto Prievidza a Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi pripravili pre širokú verejnosť oslavy príchodu nového roka 2020. Na Námestí slobody v centre mesta boli v noci od 22:00 do 02:00 oslavy príchodu nového roka s ohňostrojom. Od 22:00 do 02:00 nechýbal na námestí pestrý program. Hral, zabával a dobrú náladu rozdával DJ Miňo. O polnoci sa rozžiaril očakávaný ohňostroj.

Finančné prostriedky pôvodne určené na Novoročný ohňostroj v Prievidzi v sume 4000 Eur, mesto Prievidza poukázalo na účet mesta Prešov, na pomoc pri riešení následkov výbuchu plynu. Realizátor a dodávateľ ohňostroja, u ktorého malo mesto Prievidza ohňostroj objednaný, ale prejavil záujem zabezpečiť Novoročný ohňostroj v Prievidzi sponzorsky na vlastné náklady.

História Prievidze

Vavrinec Benedikt Nedožerský.

V roku 2020 si Prievidza pripomenula 465. výročie narodenia a 405. výročie úmrtia tejto významnej osobnosti. Narodil sa 10. augusta 1555 v Nedožeroch. Dňa 4. júna 1615 vo veku 60 rokov zomrel v Prahe. Bol slovenský humanista, básnik, pedagóg, klasický filológ, jazykovedec, matematik a hudobník Vavrinec Benedikt z Nedožier alebo Vavrinec Benedikt Nedožerský.

Vavrinec Benedikt pochádzal z Uhorska, vzdelanie získaval najskôr v Prievidzi. Po otcovej smrti odišiel do Jihlavy ku svojmu strýkovi Samuelovi, kde mal možnosť ďalej sa vzdelávať. Uprostred štúdií však prechladol a na niekoľko rokov ťažko ochorel. Uzdravil sa až v roku 1587, keď v Uhorsko okupovali Turci.

Po vyliečení a dokončení prípravných štúdií študoval na Karlovej univerzite v Prahe filozofiu a teológiu. V roku 1593 prijal miesto učiteľa v Moravských Budějoviciach a ďalšie dva roky bol rektorom v Uherskom Brode. V roku 1595 sa opäť vrátil do Prahy, aby ukončil štúdium na Karlovej univerzite: 16. septembra 1597 dosiahol na artistickej fakulte hodnosť bakalára za prácu na tému z vojenského umenia.

Od 10. októbra 1599 krátko pôsobil ako rektor partikulárnej školy (gymnázia) v Žatci, ktorá bola vtedy po Karlovej univerzite najslávnejšou školou v Čechách. Dňa 4. júla 1600 rektor Karlovej univerzity Martin Bacháček promoval Benedikta ako licenciáta na magistra filozofie, čiže doktora, spolu s ďalšími ôsmimi kandidátmi. Od 20. júna 1602 do 3. júla 1603 bol Benedikt rektorom vyššej partikulárnej školy v Nemeckom Brode.

Benedikt často myslel na svoju vlasť, ktorá zápasila s Turkami, dokladá to aj jeho **pieseň Píseň nová**, v ktorej sa zamýšľa nad nebezpečenstvom hroziacom svetu od Turkov. V nej žalostí nad vraždením svojich krajanov, plienením slovenských dedín a miest a vyzýva svojich spolurodákov, aby zanechali vzájomné spory a vrhli sa na nepriateľa.

Roku 1604 Vavrinca Benedikta Nedožerského prijali medzi členov profesorského zboru Filozofickej fakulty Karlovej univerzity, kde bol profesorom až do svojej smrti. Na univerzite prednášal klasickú filológiu, antických klasikov, matematiku a fyziku. Ako pedagóg sa usiloval zlepšiť vyučovací poriadok na partikulárnej škole. V roku 1609 sa stal prísediacim konzistória a podieľal sa s kolegami na vytvorení učebných osnov jednotlivých tried partikulárnych škôl. V roku 1610, keď sa profesori na vyzvanie defenzorov zišli na poradu o tom, kto bude čo prednášať, Benedikt si vybral aritmetiku a Iliadu.

28. júna 1611 už ako prorektor bol na audiencii u nového uhorského a českého kráľa Mateja II. Habsburského. V tom istom roku, keď sa profesori rozhodovali, kto bude prednášať ktorý odbor, Benedikt si zvolil matematiku. Roku 1612 sa stal dekanom artistickej fakulty na Karolovej univerzite. V októbri 1613 ho zvolili za prepošta do Karolína a zároveň učil aritmetiku a geometriu.

Vavrinec Benedikt Nedožerský umrel ako slobodný 4. júna 1615 na pravé poludnie na tuberkulózu, ktorá ho sužovala veľmi dlho. Celý svoj majetok venoval univerzite. Pochovali ho v Kostole Božieho tela na dnešnom Karlovom námestí v Prahe, hrob mu ozdobili nákladnou mramorovou tabuľou. Kostol a s ním aj Benediktov hrob tam už dnes, žiaľ, nie je.

Jeho odkaz zostáva uchovaný v jeho diele veľkého humanistu európskeho formátu, ktoré svojou pokrokovosťou a odbornou úrovňou v mnohých ohľadoch prekračuje svoju dobu, a ktoré od svojho vzniku patrí k moderným základom slovenskej a českej vzdelanosti a kultúry.
Z jeho rozsiahleho diela je potrebné spomenúť gramatiku, ktorú venoval českej a slovenskej mládeži. V latinskom úvode vysvetľuje, že jeho slovenský pôvod mu nebráni napísať gramatiku češtiny. Svoju publikáciu venuje ctihodným správcom cirkevným, obecným pisárom, ale aj poctivej a dobre vzdelanej mládeži českej, moravskej a slovenskej a iných

národov, dbajúc o český jazyk. V príhovore vyčíta svojim rodákom Slovákom nedbanlivosť v pestovaní materinského jazyka. V diele vychádza zo živého hovorového a z kultivovaného cirkevného jazyka. Všíma si rozdiely medzi spisovným a ľudovým jazykom a medzi českými, slovenskými a moravskými nárečiami. V prvej knihe sa zaoberal tvaroslovím a čiastočne hláskoslovím a v druhej knihe skladbou. V štyridsiatich ôsmich krátkych kapitolách dvojdielnej gramatiky napísanej podľa latinských, nemeckých a francúzskych vzorov rozviedol latinské pravidlá, po ktorých nasledujú české príklady, vysvetlenie a poznatky.

Význačným dokladom reformnej pedagogickej aktivity Vavrinca Benedikta Nedožerského je jeho rozsiahla latinská básnická skladba Vnútorná školská sústava, resp. Štruktúra nižšej školy (1607, Penitioris scholae structura), ktorá je napísaná „vo forme 370 dokonalých hexametrov didaktického rázu podľa spôsobu Horatiovho“. Aj keď je jeho práca napísaná vo veršoch, ide o odborné dielo.

Reformám sa Benedikt venuje aj v latinskom pedagogicko-reformačnom spise Nápravná reč obsahujúca návod na ozdravenie Pražskej akadémie (Oratio therapeutica continens modum curandae Pragensis academiae, 1612). Z reforiem Benedikta ako nového dekana treba uviesť predovšetkým myšlienku, ktorú vyslovil počas rektorskej voľby 17. októbra 1612 vo svojej slávnostnej reči, aby sa obyčaj o štyroch národoch na univerzite uviedla do života pri voľbe rektorových konziliárov (radcov) tak, aby traja boli Česi a jeden cudzí. V uvedenej reči podľa jeho argumentácie obnovenie tohto starobylého privilégia bude znamenať zároveň rozkvet univerzity a pri väčšom počte poslucháčov sa zlepší aj postavenie Čechov, pretože budú mať proti cudzím hlasom prevahu. V marci 1612 taktiež presadil, aby bol volený notár a kvestor univerzitných majetkov.

Benedikt napísal i matematickú učebnicu Základy aritmetiky (Elementa arithmeticae e methodicis autoribus concinnatae et popularibus exemplis illustratae, 1612). Benedikt bol prvým naším matematikom, ktorý svoju aritmetiku začal stavať na exaktnom podklade pre vedecké štúdium, pretože všetky ostatné publikácie tohto druhu boli len praktickými príručkami pre kupcov, remeselníkov a pod.

Benedikt bol aj dobrým znalcom rečníctva. V roku 1605 mal akademickú dišputu O rečníctve a rečníkovi, od ktorého vyžadoval filozofické vzdelanie. Vďaka svojmu dielu a učeniu sa Vavrinec Benedikt Nedožerský zaraďuje medzi najvýznamnejšie osobnosti nášho humanizmu a renesancie.

II. Verejný a politický život

Voľby

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky v roku 2020 boli v poradí ôsme parlamentné voľby od vzniku samostatného Slovenska, ktoré sa uskutočnili 29. februára 2020. Kandidovalo v nich 24 politických subjektov a volebná účasť dosiahla 65,80 %. Najvyšší počet hlasov získalo hnutie OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, a to 25,02 %. Okrem neho sa do parlamentu dostali aj SMER-SD (18,29 %), SME RODINA (8,24 %), Kotlebovci – ĽSNS (7,97 %), SaS (6,22 %) a ZA ĽUDÍ (5,77 %).

Vláda Slovenskej republiky od 21. marca 2020, resp. **vláda Igora Matoviča** je súčasná, v poradí štrnásta vláda Slovenskej republiky (SR). Vzišla z volieb do Národnej rady SR (NR SR) uskutočnených 29. februára 2020, v ktorých zvíťazilo hnutie OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA (ďalej len OĽANO; 25,02 %, 53 mandátov).

11. marca bol predseda hnutia Igor Matovič poverený prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou zostavením vlády. Vládnu koalíciu uzavrel s hnutím SME RODINA Borisa Kollára (8,24 %, 17 mandátov), stranou Sloboda a Solidarita Richarda Sulíka (SaS; 6,22 %, 13 mandátov) a stranou ZA ĽUDÍ bývalého prezidenta SR Andreja Kisku (5,77 %, 12 mandátov). Ustanovujúca schôdza Národnej rady SR a podanie demisie predchádzajúcej vlády podľa čl. 117 Ústavy SR sa uskutočnili 20. marca, pričom vymenovanie novej vlády sa uskutočnilo 21. marca 2020. Parlament vláde vyslovil dôveru 30. apríla 2020, pričom z prítomných 141 poslancov ju podporilo 93.

Konečné poradie všetkých kandidujúcich strán v rámci mesta Prievidza

	Strana	Počet hlasov	Percentuálne rozdelenie
1.	SMER - SD	18 584	24,73 %
2.	OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA	17 369	23,12 %
3.	SME RODINA	7 646	10,17 %
4.	ĽS Naše Slovensko	7 391	9,83 %
5.	Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU - občianska demokracia	5 031	6,69 %
6.	SaS	4 131	5,49 %
7.	ZA ĽUDÍ	3 228	4,29 %

	Strana	Počet hlasov	Percentuálne rozdelenie
8.	SNS	2 802	3,72 %
9.	DOBRÁ VOĽBA	2 772	3,68 %
10.	VLASŤ	2 565	3,41 %
11.	KDH	2 019	2,68 %
12.	Socialisti.sk	500	0,66 %
13.	MÁME TOHO DOSŤ !	211	0,28 %
14.	MOST - HÍD	188	0,25 %
15.	DS	160	0,21 %
16.	Slovenská ľudová strana (SĽS)	147	0,19 %
17.	HLAS ĽUDU	81	0,10 %
18.	SOLIDARITA - Hnutie pracujúcej chudoby	74	0,09 %
19.	Slovenské Hnutie Obrody	69	0,09 %
20.	PSN	52	0,06 %
21.	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	45	0,05 %
22.	99 % - občiansky hlas	22	0,02 %
23.	Slovenská liga	22	0,02 %
24.	Magyar Közösségi Összefogás - Maďarská komunitná spolupatričnosť	15	0,01 %
25.	Hlas pravice	0	0,00 %

Počet platných hlasov v okrese Prievidza 75 124

Volebná účasť v okrese Prievidza 68 31 %

Projekt SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2021 (ďalej len „SODB 2020“), ktorý sa realizoval na celom Slovensku v spolupráci so samosprávami.

Do sčítania domov a bytov boli zapojené všetky obce a mestá SR v celkovom počte 2 927. V Trenčianskom kraji bolo do sčítania zapojených celkovo 276 obcí a miest. Prvá fáza SODB 2020 bola realizovaná v spolupráci so samosprávami a bola zameraná na sčítanie domov a bytov. Mestá, obce a mestské časti Bratislavy a Košíc v priebehu takmer deväť mesiacov dôsledne a prvýkrát elektronicky zaznamenali údaje približne o troch miliónoch bytoch na

Slovensku. Samotné sčítanie domov a bytov sa realizovalo do 12. februára 2021. Po tomto termíne nastáva druhá fáza projektu, sčítanie obyvateľov.

Sčítanie bolo zabezpečované v súčinnosti s obcami a mestami. Pre projekt je podstatné, aby boli všetky údaje aktuálne k rozhodujúcemu okamihu sčítania t. j. k 1. januáru 2021.
1. fáza projektu – Sčítanie domov a bytov v období od 1. júna 2020 do 12. februára 2021.
2. fáza projektu – Sčítanie obyvateľov v období od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.
Na Slovensku sa doteraz uskutočňovalo tradičné sčítanie. V roku 2021 bolo ako integrované sčítanie. V čom je základný rozdiel? Základný rozdiel je v tom, že sa využívali okrem údajov od obyvateľov aj údaje z rôznych zdrojov (administratívnych zdrojov údajov). Obyvatelia sa na sčítaní domov a bytov nezúčastňovali. Sčítanie domov a bytov sa začalo 1. júna 2020 a trval do 12. februára 2021. V druhej fáze sa sčítavali obyvatelia, a to od 15. februára. 2021 do 31. marca 2021. Sčítanie bolo jedinečné svojou online elektronickou formou v prvej aj druhej fáze. Na oboch fázach sa veľmi úzko spolupracovalo so samosprávami.

Sčítanie domov a bytov sa konalo podľa nového konceptu, teda bez účasti obyvateľov. Išlo o elektronické sčítanie, ktoré realizovali samosprávy. Pred začiatkom sčítania Štatistický úrad SR pripravil podklady a vopred vyplnil existujúce údaje. Vyškolení boli určení zamestnanci samospráv, ktorí mali k dispozícii videá, dokumenty a školiace materiály. S údajmi pracovali výlučne zaškolené osoby, ktoré mali prístup do systému. Tým, že bola mimoriadna situácia z dôvodu Covid-19, bolo nutné pristúpiť k e-learningovej forme školenia, kde bolo v krátkom čase vyškolených 5 313 osôb. Do elektronického systému sčítania sa zapojili všetky samosprávy. Aké informácie prinieslo sčítanie domov a bytov a ako môže Slovensko využiť údaje zo sčítania ?

Systém sčítania zistil, koľko bytov a domov na Slovensku pribudlo, prehľad o formách vlastníctva bytov, o počtoch a podieloch neobývaných bytov v regiónoch, ako Slováci bývajú, či preferujú za poslednú dekádu menšie byty alebo naďalej väčšie a ako sa táto preferencia líši podľa regiónov. Získali sa nové podrobnejšie informácie o obnove budovy z pohľadu obvodového plášťa, strechy a okien, koľko podlažné domy u nás prevládajú, napojenie bytov na vodu, plyn a kanalizáciu a prehľad o zdrojoch tepla, aj to, či centrálne zásobovanie teplom víťazí nad potrebou vlastného kúrenia. Potrebné údaje budú využité na plánovanie novej infraštruktúry a budovanie ciest, na plánovanie budovania nových materských škôl, predškolských zariadení a základných škôl, na plánovanie zriadenia nových stacionárov pre dôchodcov a na plánovanie budovania nájomných bytov a ich reálna potreba v konkrétnych regiónoch SR.

SODB 2021 bola súčasťou celosvetového programu populačných, domových a bytových zisťovaní, uskutočňujúcich sa pod záštitou Európskej únie a Organizácie Spojených národov. Na Slovensku má viac ako 100-ročnú tradíciu. V EÚ sa realizovala vo všetkých členských štátoch v referenčnom roku 2021. Základné výsledky SODB 2021 budú zverejnené do konca roku 2022 a výsledky pre medzinárodné porovnania EÚ krajín najneskôr do konca roku 2024.

Mesto Prievidza si vysielanie video prenosu naživo zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zabezpečovalo od januárového zasadnutia vo vlastnej réžii. Od januára 2020 boli priame prenosy zo zasadnutí mestského zastupiteľstva zabezpečované vo vlastnej réžii prostredníctvom zamestnancov mesta, čím nahradili dovtedajšie vysielanie zaznamenávané Regionálnou televíziou Prievidza. Po tejto zmene sa pre divákov nič nezmenilo a priame prenosy bolo možné naďalej sledovať na kanáli YouTube Mesto Prievidza.

Zber papiera a plastov častejšie

Od nového roka 2020 došlo k zmenám v zbere niektorých separovaných zložiek odpadov. Prievidzská radnica zmenila harmonogram vývozu triedených zložiek odpadu, pričom sa rozhodla separovaný papier a plasty vyvážať dva krát do týždňa. Upravený harmonogram vývozov bol stanovený pre bytovú výstavbu. Harmonogram pre rodinné domy ostal nezmenený. Cieľom zintenzívnenia vývozu týchto separovaných zložiek bolo eliminovať preplnenosť smetných nádob.

Detské jasle budú vybudované vďaka nenávratnému finančnému príspevku

Mesto Prievidza získalo nenávratné finančné prostriedky (ďalej len „NFP“) na realizáciu projektu s názvom „Vybudovanie detských jaslí v meste Prievidza“ v rámci výzvy IROP-PO2-SC211-2018-34 na základe Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej medzi mestom Prievidza a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja SR, ktorá nadobudla účinnosť 29. januára 2020.

V rámci projektu sa pripravujú úpravy objektu MŠ na Ulici A. Mišúta za účelom prispôsobenia technických požiadaviek pre stavbu užívanú ako zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Nutnosťou je realizácia prístavby kočikárne. Súčasťou budú aj stavebné úpravy a rekonštrukcia priestorov sauny s ochladzovacím bazénom a ich príslušenstva, ktoré plánuje mesto uhradiť z vlastných zdrojov. Stavebné úpravy sa zrealizujú za účelom úspory energií a zabezpečenia bezporuchovej prevádzky vnútorných inštalácií a zároveň bude vďaka zatepleniu obnovená povrchová fasáda. Dispozičné členenie každej triedy bude riešené vstupom do šatne, budú umiestnené skrinky a prebaľovacie pulty. Zo šatne je prístupné priechodné sociálne zázemie s umiestnenými WC a umyváreň. Z umyvárne je plynulo riešený priamy prechod do dennej miestnosti s odpočivárňou. Z tohto centrálneho priestoru sa prechádza do ďalších priestorov ako sklad hračiek, prípravňa jedál, izolačná miestnosť s okienkom na vizuálnu kontrolu umiestneného dieťaťa a terasa. Z priestoru detskej šatne je prístupná miestnosť šatne sestier vrátane samostatného hygienického vybavenia. Príprava jedál je realizovaná v priľahlom hospodárskom pavilóne a prepravovaná do prípravovne jedál jednotlivých tried, kde sa jedlo servíruje. Súčasťou projektu je úprava detského ihriska s umiestnením herných prvkov a dotvorenie priestoru novou výsadbou.

Hlavným cieľom projektu je vytvoriť podmienky na zosúlaďovanie rodinného a pracovného života obyvateľov mesta a lepšie začlenenie žien s deťmi do troch rokov na trh práce.

Vybudovaním zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov sa tak bude komplexne riešiť starostlivosť o deti v predškolskom veku na území mesta.

Maximálna výška NFP: 469 879,40 Eur
Výška finančnej podpory z EÚ: 420 418,41 Eur.

V dňoch od 23. do 26. januára 2020 sa v Bratislave konal 26. medzinárodný veľtrh cestovného ruchu ITF SLOVAKIATOUR aj za účasti predstaviteľov regiónu horná Nitra. Najväčší veľtrh cestovného ruchu na Slovensku sa konal na výstavisku Incheba v Bratislave, aj za účasti Oblastnej organizácie cestovného ruchu REGIÓN HORNÁ NITRA – BOJNICE (ďalej len „OOCR RHNB“). Mesto Prievidza sa ako člen OOCR RHNB každoročne zúčastňuje na prezentácii zaujímavostí a aktivít s cieľom pritiahnuť čo najviac turistov do destinácie hornej Nitry. Vo výstavných priestoroch KOCR so zameraním na ekológiu a ochranu životného prostredia zaujali aj prezentáciou remeselnej výroby.

V rámci prezentácie Krajskej organizácie cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región bol predstavený nový ekologický vizuál výstavného stánku tvorený drevom, kameňom a rastlinami, teda prírodnými materiálmi.

Ponuku obohatili množstvom propagačných a informačných materiálov, ktoré návštevníkom veľtrhu ponúkali pracovníčky Turisticko-informačnej kancelárie, neziskovej organizácie mesta Prievidza. Zaujala predovšetkým nová informačná skladačka Zelená horná Nitra, pripravená cielene pri príležitosti prezentácie na veľtrhu cestovného ruchu, ktorá ponúka návštevníkom skladbu najväčších atrakcií a turistických lákadiel regiónu hornej Nitry. Počas trvania veľtrhu bol pre návštevníkov pripravený bohatý program, v rámci ktorého vystúpili mažoretky z CVČ Prievidza a Sokoliari Aquila Bojnice pod záštitou firmy AQUILA, s.r.o. Hostia tiež mohli ochutnať regionálne špeciality – pagáče, kúpeľné oblátky či rybaciu nátierku zo sumčeka afrického.

V závere roka 2019 bol do všetkých domácností bezplatne distribuovaný kalendár mesta na rok 2020.

Obyvatelia Prievidze mohli v závere roka vo svojich poštových schránkach nájsť darček od mesta Prievidza – kalendár na rok 2020. Kalendár je výnimočný v tom, že obsahuje dôležité informácie pre obyvateľov z oblastí platenia daní, zberov a separácie odpadu, ale aj podrobné termíny plánovaného rozmiestnenia veľkoobjemových kontajnerov v jednotlivých častiach mesta. Okrem servisných informácií obyvateľ v kalendári nájde podrobné termíny konania rôznych kultúrnych a spoločenských udalostí.

V Prievidzi je dostupná paliatívna starostlivosť o pacientov v domácom prostredí dostupná.

Zlepšiť kvalitu života pacienta až do smrti. Neurýchľovať ani neodďaľovať smrť. Poskytnúť pacientovi úľavu od bolesti. To sú len niektoré úlohy paliatívnej starostlivosti o pacientov v terminálnom štádiu ochorenia. Na Slovensku sú to väčšinou onkologickí pacienti.

V okrese Prievidza prevádzkuje nezisková organizácia Sv. Lujza, n. o. mobilný hospic, ktorý zabezpečuje zdravotnú starostlivosť o paliatívneho pacienta u neho doma, aby mohol posledné chvíle stráviť s rodinou a rodina s ním. Spoločne. Doma. Paliatívna starostlivosť je na Slovensku dlhodobo zanedbávaná, chýba legislatíva, zdravotné poisťovne preplácajú len 30-40% nákladov. Pre nedostatok financií, nedostatok sestier a lekárov so zameraním na paliatívnu starostlivosť pacienti k takejto forme zdravotnej starostlivosti nemajú prístup. Paliatívna starostlivosť funguje len vďaka organizáciám, ktoré pomáhajú napriek zložitej situácii v slovenskom zdravotníctve. Žiadna organizácia by to však nezvládla bez pomoci sponzorov, partnerov a darov jednotlivcov. Slovenské elektrárne, a. s., sú jedným z mála podnikateľských subjektov, ktorý ako sponzor pomáha zabezpečiť prevádzku mobilného hospicu v Prievidzi. Aj vďaka podpore Slovenských elektrární, ostatných partnerov a sponzorov pomohla nezisková organizácia Sv. Lujza v roku 2019 viac ako 100 pacientom, z ktorých väčšina zomrela doma. Slovenské elektrárne, a. s., pomohli sumou 6000 Eur.

Poslanci na januárovom zastupiteľstve schválili novú internú smernicu, ktorá upravuje postup pri čerpaní výdavkov z rozpočtu mesta Prievidza výbormi volebných obvodov.
Nová smernica upravuje spôsob čerpania finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na financovanie operatívnych požiadaviek výborov volebných obvodov, o ktorých rozhodujú poslanci mesta v jednotlivých volebných obvodoch, na základe požiadaviek obyvateľov mesta.
Smernica definuje možnosti využitia finančných prostriedkov ako aj situácie, kedy finančné prostriedky nemôžu byť výborom volebného obvodu použité. Finančné prostriedky môžu byť použité výborom volebného obvodu so schváleným zámerom a cieľom programového rozpočtu mesta na organizovanie kultúrnych, spoločenských, charitatívnych a športových podujatí; občerstvenie okrem alkoholu na podujatia organizované VVO; či výdavky na reprezentačné a propagačné účely. Takisto môžu byť použité na opravy chodníkov, lavičiek, detských ihrísk; údržbu a opravy majetku mesta; zveľaďovanie verejného priestranstva a ochranu a čistenie prírody. Finančné prostriedky naopak nemôžu byť použité na podporu materských škôl a základných škôl a denných centier, pretože na tieto účely sú v rozpočte mesta vyčlenené zdroje v programe Vzdelávanie a v programe Sociálne služby.

Stanovisko mesta k otázkam o nakladaní s príjmom za vyseparované zložky komunálneho odpadu
V inzercii v regionálnom periodiku Prievidzsko uverejnila Ing. Jana Michaličková, hlavná kontrolórka mesta v rokoch 2003 – 2013, článok, v ktorom kladie otázku, kam "zmizli" príjmy mesta Prievidza za vyseparované zložky komunálneho odpadu? Ako senzáciu prezentuje, že od roku 2018 nemalo mesto Prievidza takýto príjem, pričom sa domnieva, že by takýto príjem malo mať. Vysvetlenie je veľmi jednoduché – mesto v súčasnosti už nemá príjmy za vyseparované zložky komunálneho odpadu z dôvodu legislatívnej zmeny.
V minulosti financovalo zber vytriedených zložiek komunálneho odpadu priamo mesto a zabezpečovalo ho prostredníctvom zberovej spoločnosti T+T. Podľa Zmluvy o poskytovaní služieb v odpadovom hospodárstve za odpredaj vytriedených zložiek komunálneho odpadu poukazovala zberová spoločnosť mestu Prievidza príslušné finančné prostriedky, spolu za obdobie rokov 2014, 2015 a prvej polovice roka 2016 v sume 71 580,65 Eur.

Po schválení nového zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch zber vytriedených zložiek komunálneho odpadu financujú organizácie zodpovednosti výrobcov (takzvané OZV). V súčasnosti náklady, zber a nakladanie s vytriedenými zložkami komunálneho odpadu mesta Prievidza financuje organizácia zodpovednosti výrobcov ELEKOS, teda nie mesto Prievidza. Z toho dôvodu zberová spoločnosť nepoukazuje príjmy mestu za odpredaj vytriedených zložiek komunálneho odpadu. Iba takýto postup je správny v zmysle príslušnej novej legislatívy.

Teda odpoveď na sugestívnu otázku "Kde zmizli príjmy za separovanie?" je jednoduchá. Rovnako, ako prešli výdavky na zabezpečenie zberu a nakladania s vytriedenými zložkami komunálneho odpadu na nové organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV), prešli na ne aj prípadné príjmy za vyseparované zložky komunálneho odpadu, pretože nakladanie s nimi je už v ich kompetencii.

Prečo mesto muselo pristúpiť k zvýšeniu poplatku? Odpadové hospodárstvo je veľmi komplexná a odborná problematika. Preto aj na tomto mieste je dôležité upozorniť na najzásadnejšie dôvody, pre ktoré mesto Prievidza muselo pristúpiť k zvýšeniu miestneho poplatku za komunálne odpady.

1. Nárast množstva vzniknutého odpadu
V Prievidzi medziročne rastie množstvo vzniknutého odpadu. Kým v roku 2014 vzniklo v Prievidzi 17 979,63 ton odpadu, v roku 2018 to bolo už 23 370,54 ton. Väčšie množstvo odpadu znamená vyššie výdavky v odpadovom hospodárstve.

2. Zavedenie zberu biologicky rozložiteľného odpadu
Novela zákona o odpadoch uložila samosprávam povinnosť zberu biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad rodinných domov. S tým sú spojené ďalšie náklady, ktoré ovplyvňujú poplatok za komunálny odpad. Mesto Prievidza muselo zabezpečiť zber ďalšej zložky odpadu, ktorý v roku 2014 pri poslednej úprave výšky poplatku ešte nebol realizovaný. Náklady na zber biologicky rozložiteľného odpadu boli napríklad za kalendárny rok 2018 vo výške 194 852,70 Eur.

3. Energetické zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu
Od roku 2016 je zavedené zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu činnosťou R1. Mesto si uplatnilo výnimku v zmysle zákona, a keďže zabezpečuje energetické zhodnocovanie zmesového komunálneho odpadu (činnosť R1), nemuselo zaviesť triedený zber komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad. V roku 2018 mesto eviduje 11 127,08 ton zmesového komunálneho odpadu, pričom na jeho zhodnotenie bolo vynaložených 237 380,746 Eur.
4. Pevné sadzby poplatkov za uloženie odpadu na skládku
Od 1. januára 2019 je účinný zákon upravujúci poplatky za uloženie odpadov. Rovnako je účinné aj nové nariadenie vlády, ktorým sa stanovujú sadzby poplatkov za uloženie odpadu na skládku. Touto zmenou legislatívy sa významne zvyšujú pre sadzby za uloženie odpadov na

skládku aj pre mesto Prievidza. Napríklad výška poplatku za uloženie objemného odpadu na skládku, pri úrovni vytriedenia 30 – 40 percent, bola nariadením vlády stanovená na 8 Eur za tonu v roku 2019. V roku 2020 je už nariadením stanovená sadzba 13 Eur za tonu, a na rok 2021 a nasledujúce roky nariadenie určuje sadzbu až 22 Eur.
5. Príjem z poplatku nepokrýval reálne náklady
Všetky vyššie uvedené vplyvy, avšak nielen tie, mali za následok to, že príjem samosprávy z miestneho poplatku za komunálny odpad nepokrýval reálne náklady na odpadové hospodárstvo. Prehodnotiť výšku miestneho poplatku za komunálny odpad odporučil mestu Prievidza aj Najvyšší kontrolný úrad v zázname o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti triedeného zberu komunálneho odpadu, ktorú vydal v novembri 2018.

Mesto Prievidza spustilo ďalšiu pomoc v zabezpečovaní nákupov pre osamelých ŤZP a seniorov nad 65 rokov s trvalým pobytom na území mesta Prievidza. Potrebu zabezpečenia drobného nákupu mohol obyvateľ Prievidze nahlásiť v pracovné dni v čase od 8,00 hod. do 12,00 hod.: Jeden nákup nesmel presiahnuť 5 kg. V rámci tejto sociálnej pomoci sa výlučne zabezpečovali základné potraviny, hygienické potreby a voľnopredajné lieky.

Položky, ktoré neboli zabezpečované: alkohol, cigarety, veľké balenia potravín. Objednávka a nákup do jednej domácnosti bola zabezpečovaná maximálne 2 razy do týždňa.
Na druhý deň po telefonickej objednávke poverená osoba MsÚ navštívila v čase od 7:30 hod. – 09:00 hod. domácnosti a prebrala finančnú hotovosť od žiadateľov o nákup. Peniaze spolu prepočítali a žiadateľ o nákup ich vydal poverenej osobe na podpis. Nákupy sa vykonávali v deň po prevzatí financií a v poobedných hodinách boli doručované do domácností. Poverená osoba MsÚ uložila nákup k dverám žiadateľa a odovzdala mu ho. Zároveň spolu prepočítali výdavok finančnej hotovosti. Na podpis bol výdavok vydaný žiadateľovi. Položky nákupu si poverená osoba MsÚ skontrolovala a prípadné nezrovnalosti riešili na mieste so žiadateľom o nákup. Obyvatelia mesta Prievidza mali možnosť objednať si potraviny online prostredníctvom ľahkého a najmä bezpečného nakupovania. Týmto spôsobom tak obyvatelia neprichádzali ku kontaktom na miestach s vyššou koncentráciou ľudí a zároveň sa nemuseli zbytočne presúvať do supermarketov alebo obchodov s potravinami. Nakupovať potraviny cez internet mohol každý bez ohľadu na vek, kto z preventívnych dôvodov ostával v domácej izolácii. Túto službu mohli využiť najmä osoby mladšie ako 65 rokov, teda aj tí, na ktorých sa nevzťahuje služba zabezpečujúca nákupy zo strany mesta Prievidza.

Mesto Prievidza upozornilo verejnosť, že obchodné reťazce umožňujú seniorom prednostné nakupovanie vo vyhradenom čase. Z dôvodu, že seniori patria do rizikovej skupiny, ktorú najviac ohrozuje šíriaci sa koronavírus, odporúčajú viaceré obchodné reťazce, aby nakupovali vo vymedzenom čase. Na základe opatrení, ktoré prijala Vláda SR boli pre seniorov nad 65 rokov určené špeciálne otváracie hodiny v obchodoch, a to v čase otváracích hodín od 9.00 do 12.00 hod. Zároveň všetkých ostatných nakupujúcich vyzvali k pochopeniu a ohľaduplnosti pri dodržiavaní nákupných hodín pre seniorov.

Prievidzská samospráva podporila seniorov v období mimoriadnej situácie aj formou doručenia ochranného rúška. S distribúciou rúška pre obyvateľov starších ako 70 rokov začali

zamestnanci mesta a dobrovoľníci. Rúška samospráva distribuovala tým seniorom, ktorí dovŕšili k dátumu 31. marec 2020 najmenej 70 rokov. Takýchto obyvateľov bolo v Prievidzi podľa evidencie samosprávy približne 5500.
Doručenie sa realizovalo vhodením do poštovej schránky, aby sa čo najviac zamedzilo potenciálnemu ohrozeniu nákazou. Dobrovoľníci ochotní pomôcť s doručovaním rúšok sa mohli prihlásiť v rámci dobrovoľníckeho programu Prievidza pomáha. Samozrejme, aj mesto Prievidza sa pripojilo k výzve Vlády Slovenskej republiky, aby sa seniori zdržiavali čo najviac doma a aby vychádzali z domu a bytu len v nevyhnutných prípadoch. Pre osamelých, ťažko zdravotne postihnutých a seniorov nad 65 rokov, s trvalým pobytom na území mesta Prievidza, ponúklo mesto zabezpečenie nákupov.

Prievidzský občasník – časopis všetkých a pre všetkých so srdcom Prievidžana prináša už 16 rokov fakty, dobové udalosti a zaujímavosti z histórie mesta Prievidza. Rozmerom neveľký, ale obsahom obrovský časopis vo svojom prvom čísle roku 2020 priniesol opäť pútavé, doposiaľ verejnosťou neobjavené historické fakty viažuce sa k mestu Prievidza. Prvé vydanie však prešlo niekoľkými zmenami. Od tohto čísla sa vydavateľom stala občianska iniciatíva Spolu sme Prievidza, ktorá sa okrem iných verejnoprospešných aktivít dlhodobo venuje mapovaniu histórie mesta Prievidza, spracovaním a vydávaním publikácií s historickým obsahom, ale i sústavným zbieraním hmotných artefaktov, ktoré už v blízkej budúcnosti budú vystavené širokej verejnosti na obdiv.

„Začiatkom tohto roku došlo k dohode medzi Miestnym odborom Matice slovenskej a našim združením o prevode vydavateľských práv. Čitatelia Prievidzského občasníka touto zmenou určite neprídu o nič z pútavého obsahu, ktorý už roky obohacuje historické povedomie Prievidžanov," povedal Michal Dobiaš, predseda združenia Spolu sme Prievidza.

Čitatelia však môžu očakávať aj ďalšie novinky. Občianska iniciatíva sa chce zamerať na zvýšenie dostupnosti Prievidzského občasníka k čitateľovi formou predplatného a jeho doručovaním priamo do domácností vo forme tlačenej, alebo elektronickej, pretože obsah bude dostupný aj na novej internetovej stránke. Rastúce náklady na tlač, distribúciu a kroky s ňou spojené však znamenajú aj zvýšenie ceny za jeden výtlačok. Všeobecne známe dôvody, ako je predovšetkým nárast vstupných nákladov prinútili zvýšiť cenu z doterajších päťdesiatich centov na jedno euro a päťdesiat centov. Záujem čitateľov o občasník bol aj v tomto kroku veľký a neodradilo ich ani zvýšenie ceny, pretože informácie, ktoré v ňom aj naďalej budú nachádzať, majú oveľa vyššiu hodnotu.

Rokovanie mestského zastupiteľstva prostredníctvom videokonferencie
Vzhľadom na preventívne opatrenia proti šíreniu koronavírusu Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi rokovalo formou videokonferencie.
Rokovanie MsZ sa konalo v stredu 29. apríla 2020 o 10:00 hod. bez fyzickej prítomnosti poslancov v rokovacej miestnosti zastupiteľstva. Pre verejnosť bol zabezpečený online prenos na YouTube kanáli Mesta Prievidza.

Všetko pre zdravotne postihnutých
Od decembra minulého roku získali zdravotne postihnutí vlastnú budovu od mesta Prievidza. Vzniklo tak nové Sociálne integračné centrum, v ktorom sídli Okresná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých so štyrmi základnými organizáciami. Ďalšie združenia sa starajú o telesne postihnuté deti, o ľudí s duševnými poruchami, o týrané matky s deťmi, o zrakovo postihnutých, o onkologických pacientov a o diabetikov. S cieľom zviditeľniť svoju činnosť všetky organizácia v centre pripravili 11. mája pre verejnosť Deň otvorených dverí. Dobrovoľní pracovníci sa chcú dostať do povedomia celému okresu, aby ľudia vedeli, že sa tu starajú o zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených občanov. Snažia sa ľuďom pomáhať formou sociálnej prevencie, sociálnej starostlivosti, pomáhajú tiež pri vybavovaní úradných záležitostí. Jednotlivé združenia pravidelne pre svojich členov pripravujú spoločenské akcie besedy a výlety. Ich činnosť je zameraná na búranie duševných bariér a integráciu zdravotne postihnutých do spoločnosti.

Na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva hlasovali poslanci aj o dočasnom znížení odmien a príspevkov poslancov a ďalších fyzických osôb období od 1. júna 2020 do 31. decembra 2020.
Poslanci Msz v Prievidzi schválili Doplnok č. 1 k Internej smernici č. 101 – Zásady odmeňovania poslancov MsZ a ďalších fyzických osôb. Týmto dochádza k dočasnému zníženiu odmien a príspevkov poslancov o 50 % v období od 1. júna do 31. decembra 2020. Účelom doplnku je minimalizovanie finančného dopadu na mesto Prievidza, ktorý súvisí najmä s poklesom príjmu podielových daní pre mesto (v súvislosti s ochorením Covid-19 spôsobeným koronavírusom SARS – CoV-2).

Rada mladých, poradný orgán mestského zastupiteľstva v Prievidzi, pripravila video s vyhodnotením svojej činnosti v roku 2020.
Pomáha zabezpečiť užší kontakt mladých ľudí s orgánmi mesta. Radu mladých tvoria zástupcovia detí a mládeže mesta Prievidza. Delegovať svojho jedného zástupcu si do nej môžu žiacke školské rady stredných škôl so sídlom na území mesta Prievidza, žiacke školské rady základných škôl so sídlom na území mesta Prievidza, a subjekty aktívne v práci s deťmi a mládežou v meste Prievidza vždy na ročné funkčné obdobie, ktoré sa začína v polovici septembra.

Kontaktné centrum v Prievidzi (KCP) v budove Meštianskeho domu v centre mesta bolo zriadené mestom Prievidza v rámci projektu Podpora zamestnateľnosti v regióne horná Nitra.
Jeho cieľom je poskytovať bezplatné odborné poradenstvo najmä zapojeným účastníkom projektu – zamestnancom Hornonitrianskych baní Prievidza, a. s. (HBP), ktorých stratu zamestnania priamo ovplyvnila alebo ovplyvní transformácia uhoľného regiónu – útlm banskej činnosti. Svoju činnosť spustilo na konci roka 2020 a úspešne realizuje úvodné aktivity so zapojenými účastníkmi projektu a ich tútormi.

Národný projekt Podpora zamestnateľnosti v regióne horná Nitra
Cieľom projektu je poskytnutie pomoci a podpory zamestnancom HBP pri zvyšovaní ich kvalifikácie a rozvoji ich osobných zručností, s ohľadom na potreby regionálneho trhu práce tak, aby si našli čo najskôr nové zamestnanie. Je určený každému zamestnancovi HBP, ktorého pracovné miesto bude zrušené z dôvodu útlmu banskej činnosti. Rozhodnutie o vstupe do projektu je plne na strane zamestnanca. Do projektu je možné sa zapojiť nahlásením svojho záujmu na personálnom oddelení u zamestnávateľa (HBP) a následne uzatvorením Dohody o účasti v projekte s Trenčianskym samosprávnym krajom (na elokovanom pracovisku v Novákoch). Projektové aktivity budú prebiehať do konca roka 2023 a sú realizované oficiálnymi partnermi, ktorými sú HBP, Trenčiansky samosprávny kraj a mestá Prievidza, Handlová a Nováky.

Činnosť Kontaktného centra v Prievidzi
V Kontaktnom centre v Prievidzi poskytuje odborný tím poradenstvo klientom v sociálnej, ekonomickej, legislatívnej a psychologickej oblasti. Okrem prioritnej činnosti, t. j. individuálneho poradenstva, realizuje aj pravidelné vzdelávacie aktivity a workshopy, aktuálne online formou. Medzi ďalšie činnosti patrí aj organizácia pravidelných komunitných aktivít, ktorých harmonogram sa aktuálne pripravuje a bude upravovaný na základe priebežne platných protipandemických opatrení. Možnosť bezplatne využiť služby kontaktných centier – okrem Prievidze sú Kontaktné centrá zriadené aj v Handlovej a v Novákoch – majú všetci zamestnanci HBP, teda nielen účastníci národného projektu. KCP sa nachádza v budove Meštianskeho domu v centre mesta na adrese Pribinovo námestie 6. Vzhľadom k aktuálnym protipandemickým opatreniam je potrebné každú návštevu si vopred telefonicky alebo e-mailom dohodnúť. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Z dôvodu narastajúceho počtu prípadov koronavírusu v okrese krízový štáb neodporučil konanie hromadných podujatí nad desať osôb.
V stredu 29. júla 2020 zasadal v Prievidzi okresný krízový štáb, ktorý vzhľadom na nepriaznivý vývoj situácie prijal opatrenie vo forme odporúčania. Všetky verejné hromadné podujatia s účasťou nad 10 osôb, ktoré organizuje mesto Prievidza, sú tak od soboty 1. augusta 2020 až do odvolania zrušené. Toto opatrenie sa dotklo už aj divadla a premietania filmu na Námestí slobody, ktoré sa mali uskutočniť v piatok 31. júla 2020 v rámci podujatí Kultúrneho leta.

Poľovnícky spolok Breza upozornil obyvateľov, že v okolí katastrov obcí Malá Čausa, Nedožery - Brezany a Prievidza bol zaznamenaný pohyb medveďov.
Kvôli vlastnej bezpečnosti je potrebné zvýšiť svoju pozornosť a pokiaľ je to možné, obmedziť prechádzky do lesa. Nedovoliť svojim deťom, aby chodili do lesa bez dozoru dospelých.

Prievidžania mohli využiť ďalšiu z ponúkaných služieb na úseku verejnej zelene. Od 1. júla mohli bezplatne dostať kompost z mestskej kompostárne. Obyvatelia mesta Prievidza si mohli prevziať kompost v objeme 50 litrov na obyvateľa priamo v prevádzke zberného dvora.

Zberňa odpadov sa nachádza na adrese Garážová 1, Prievidza. Služba bude pre obyvateľov k dispozícii nasledovne:
- v stredu od 13:00 do 16:00
- v sobotu od 8:00 do 13:00

V prípade záujmu sa obyvateľ preukázal občianskym preukazom na vrátnici Zberne odpadov či má trvalý alebo prechodný pobyt na území mesta. Následne mu bolo poskytnuté vrece určené na nabratie kompostu.

Prievidzské piatkové remeslá
Vedenie mesta ponúklo obyvateľom i návštevníkom mesta Prievidza, aj v čase obmedzení, spôsobených šírením nového vírusu Covid-19, pestrú paletu prezentácie a predaja tradičných remeselných výrobkov, ktorú mohli navštíviť každý piatok a sobotu od 14. augusta až do 30. septembra 2020 na Námestí slobody pri Fontáne pod lipami.
Ponúkli tak možnosť pokochať sa pohľadom i potešiť kúpou výrobkov pochádzajúcich z rúk šikovných remeselníkov, posedieť pri dobrej kávičke v okolitých kaviarničkách a relaxovať v príjemnom prostredí prievidzského námestia.

V tomto roku bol finalizovaný náučný chodník v Mestskom parku. Ďalší grant pomôže vyriešiť problém s prítokom do jazierka.
V Mestskom parku v Prievidzi postupne rozšírili náučný chodník okolo revitalizovaného jazierka. V rámci projektu sa realizovala výsadba vlhkomilných rastlín a nových druhov drevín. Mesto zabezpečilo inštaláciu informačných tabúľ s názvami, popisom a všeobecnou charakteristikou jednotlivých druhov rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v tomto biotope. Náučný chodník predovšetkým dopĺňa edukačné ciele pri vyučovaní prírodovedy a biológie. Celý priestor môže byť využívaný na zážitkové vzdelávanie.

Jazierko tvorí dominantu Mestského parku, jeho najväčším nedostatkom je systém napúšťania, ktorý je závislý od hladiny rieky Nitra. Poveternostné podmienky v jarných mesiacoch a technické príčiny na prítoku spôsobili pokles hladiny jazierka a tým zhoršenie podmienok pre život vodných živočíchov v tomto biotope. Prostredníctvom mimorozpočtových finančných prostriedkov bude odstránený aj tento problém. Slovenské elektrárne, a.s. sa už tradične zapájajú do aktivít prospešných pre mesto. Zamestnanci účasťou na dobrovoľníckych aktivitách často podporili rôzne pozitívne projekty a pomohli, upravili, zveľadili. Mesto Prievidza sa ešte v roku 2019 prihlásilo do výzvy Slovenských elektrární, a. s. „Ukážte sa v lepšom svetle“ s projektom „Revitalizácia jazierka v mestskom parku“. Zamestnanci vyhlasovateľa výzvy projekt v hlasovaní podporili a Slovenské elektrárne, a. s., naň prispeli finančným darom v sume 1 000 Eur. Finančné prostriedky z daru boli použité na obstaranie materiálu a zaplatenie služieb spojených s revitalizáciou jazierka. Zamestnanci Slovenských elektrární, a.s., už v minulosti dobrovoľnícky pomohli pri odstraňovaní sedimentov a spriechodnení nápustného potrubia do jazierka. Na ďalšie zatraktívnenie mestského parku bude mať pozitívny vplyv aj napojenie novej cyklotrasy.

Z dôvodu narastajúceho počtu prípadov koronavírusu v okrese krízový štáb neodporučil konanie hromadných podujatí nad desať osôb.
V stredu 29. júla 2020 zasadal v Prievidzi okresný krízový štáb, ktorý vzhľadom na nepriaznivý vývoj situácie prijal opatrenie vo forme odporúčania. Všetky verejné hromadné podujatia s účasťou nad 10 osôb, ktoré organizuje mesto Prievidza, sú tak od soboty 1. augusta 2020 až do odvolania zrušené. Toto opatrenie sa dotklo už aj divadla a premietania filmu na Námestí slobody, ktoré sa mali uskutočniť v piatok 31. júla 2020 v rámci podujatí Kultúrneho leta.

Z dôvodu celosvetovej epidemiologickej situácie neboli v roku 2020 v Prievidzi organizované viaceré kultúrno spoločenské podujatia. Medzi zrušené podujatie sa zaradil aj tradičný Banícky jarmok.
Okolnosti, ktoré nútili prehodnotiť rozhodnutie neorganizovať verejné podujatia, boli v tomto prípade opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR) pri ohrození verejného zdravia, v zmysle ktorých bolo zakázané organizovať a usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy v počte nad 100 osôb až do odvolania.

S odvolaním sa na Všeobecne záväzné nariadenie mesta č. 6/2016 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach na území mesta Prievidza bolo oznámené záujemcom o predaj na príležitostných trhoch a ostatnej verejnosti, že príležitostné trhy tak, akú sú uvedené v predmetnom VZN a to konkrétne Prievidzské hody, ktoré sa mali konať v termíne od 15. do 16. augusta 2020 a Banícky jarmok, ktorý sa mal konať v termíne od 11. do 13. septembra 2020, sa konať nebudú V prípade Baníckeho jarmoku bol zrušený aj sprievodný kultúrny program.

Z dôvodu opatrení ÚVZ SR boli zrušené aj ďalšie podujatia. Z hľadiska predpokladaného počtu návštevníkov na kultúrno-spoločenskej akcii nad 1000 osôb bolo zrušené aj podujatie k 76. výročiu SNP – Vatra SNP a Letná čitáreň. Pri čitárni tohto typu nie je možné zabezpečiť pre deti činnosť v podmienkach, ktoré platili z pohľadu dodržiavania vzdialenosti medzi deťmi a dezinfekcie rekvizít a kníh pri tvorivých dielňach.

III. Samospráva mesta

V roku 2020 rozhodovali o živote v meste volení zástupcovia obyvateľov v tomto zložení:

Volebný obvod č. 1 – Staré mesto, Žabník, Necpaly
PaedDr. Kvetoslava Ďurčová
MVDr. Vladimír Petráš
JUDr. Ing. Ľuboš Maxina
Mgr. Peter Krško
Ing. Miroslav Žiak
Július Urík;

Volebný obvod č. 2 – Sídlisko Píly
Ing. Ľuboš Jelačič
MUDr. Peter Oulehle
Helena Dadíková
Ing. Natália Svítková
Ing. Renata Úradníčková – do 24. augusta 2020
Ing. Peter Paulík – od 28. septembra 2020

Volebný obvod č. 3 – Nové mesto, Zapotôčky
Bc. Branislav Gigac
MDDr. Veronika Drábiková
JUDr. Petra Hajšelová
Mgr. Libor Mokrý
Ing. Branislav Bucák
Mgr. Zuzana Vrecková – do 10. marca 2020
Ing. Soňa Babiaková – od 29. apríla 2020

Volebný obvod č. 4 – Kopanice
Michal Dobiaš
PaeDr. Eleonóra Porubcová
Ing. Richard Takáč
Mgr. Viera Dušičková
Katarína Vráblová

Volebný obvod č. 5 – Veľká Lehôtka
Juraj Ohradzanský

Volebný obvod č. 6 – Malá Lehôtka
Katarína Čičmancová

Volebný obvod č. 7 – Hradec
František Krško

JUDr. Katarína Macháčková ako primátorka, je najvyšším výkonným orgánom mesta. Funkcia primátora je verejnou funkciou, volia ho obyvatelia v priamych voľbách na štyri roky. Funkčné obdobie primátora končí zložením sľubu novozvoleného primátora. Primátor mesta je štatutárnym zástupcom mesta v majetkovo-právnych vzťahoch mesta a pracovno-právnych vzťahoch jeho zamestnancov. Je správnym orgánom v administratívno-právnych vzťahoch.

1. zástupca primátorky – JUDr. Ing. Ľuboš Maxina, PhD. bol poverený primátorkou mesta JUDr. Katarínou Macháčkovou výkonom funkcie 1. zástupcu primátora.

2. zástupca primátorky – Ing. Ľuboš Jelačič bol poverený primátorkou mesta JUDr. Katarínou Macháčkovou výkonom funkcie 2. zástupcu primátora.

MVDr. Norbert Turanovič – prednosta mestského úradu, je zamestnancom mesta, ktorého vymenúva a odvoláva primátor mesta. Prednosta mestského úradu vedie a organizuje prácu mestského úradu. Zúčastňuje sa na rokovaniach mestského zastupiteľstva a mestskej rady s hlasom poradným. Za svoju činnosť zodpovedá primátorovi mesta.

Ing. Henrieta Pietriková Gebrlinová – hlavná kontrolórka, má postavenie ostatného vedúceho zamestnanca mesta, ktorý vykonáva kontrolu úloh mesta vyplývajúcich z pôsobnosti mesta. Kontrolná činnosť je zameraná na kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami mesta, ako aj s majetkom, ktorý mesto využíva podľa osobitných predpisov, kontrolu príjmov, výdavkov a finančných operácií mesta, kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, vrátane nariadení mesta, kontrolu plnenia uznesení mestského zastupiteľstva, kontrolu dodržiavania interných predpisov mesta, kontrolu vybavovania sťažností a petícií a kontrolu ďalších úloh ustanovených osobitnými zákonmi. Kontrolnú činnosť vykonáva nezávisle a nestranne v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti, ktoré ustanovuje osobitný zákon a zásady kontrolnej činnosti.

Mestská rada

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení môže mestské zastupiteľstvo zriadiť mestskú radu. Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Mestskú radu a jej členov môže mestské zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Mestská rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom mestského zastupiteľstva a zároveň plní funkciu poradného orgánu primátora mesta.

Mestská rada sa schádza podľa potreby, najmenej raz za mesiac. Jej zasadnutie zvoláva a vedie primátor mesta. Počas jeho neprítomnosti môže primátor mesta poveriť zástupcu alebo niektorého z členov mestskej rady vedením rokovania. Rokovania Mestskej rady v Prievidzi sú zásadne verejné. Účasť verejnosti je limitovaná kapacitnými možnosťami zasadacej miestnosti. Počas vyhlásenej krízovej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu sú rokovania mestskej rady neverejné.

MsR pracovala v zložení:

JUDr. Ing. Ľuboš Maxina, PhD., Ing. Ľuboš Jelačič, Katarína Čičmancová, Helena Dadíková, Ing. Branislav Bucák, PaedDr. Kvetoslava Ďurčová, JUDr. Petra Hajšelová.

Komisie mestského zastupiteľstva:

1. Komisia finančná, majetková, regionálneho rozvoja a podnikateľských aktivít (9 členov)	**2. Komisia dopravy, výstavby, územného plánu a životného prostredia (11 členov)**	**3. Komisia školstva a kultúry (11 členov)**
JUDr. Ing. Ľuboš Maxina, PhD. - predseda komisie **Poslanci:** Katarína Čičmancová Helena Dadíková JUDr. Petra Hajšelová Ing. Natália Svítková Július Urík **Neposlanci:** Bc. Viera Ďurčeková Ing. Marián Bielický Ing. Milan Simušiak **zapisovateľka:** Ing. Ingrid Vojtková	**Ing. Ľuboš Jelačič - predseda komisie** **Poslanci:** Michal Dobiaš Bc. Branislav Gigac Juraj Ohradzanský MVDr. Vladimír Petráš Július Urík **Neposlanci:** Ing. Jozef Polerecký Ing. Dušan Kohút Ing. Roman Bartoš Ing. Ján Kuchárik Ing. Lukáš Zeleník **zapisovateľ:** Ing. Roman Veselý	**Helena Dadíková – predsedníčka komisie** **Poslanci**: Ing. Soňa Babiaková Mgr. Viera Dušičková PaedDr. Kvetoslava Ďurčová Bc. Branislav Gigac Mgr. Peter Krško PaedDr. Eleonóra Porubcová Ing. Richard Takáč **Neposlanci:** PaedDr. Silvia Bošnovičová Mgr. Dana Horná Mgr. Ľudmila Húsková **zapisovateľka:**Aneta Bartolenová
4. Komisia starostlivosti o obyvateľov (10 členov)	**5. Komisia športu, mládeže a voľnočasových aktivít (11 členov)**	**6. Komisia na ochranu verejného záujmu (7 členov)**
MUDr. Peter Oulehle – predseda komisie **Poslanci:** MDDr. Veronika Drábiková Ing. Peter Paulík MVDr. Vladimír Petráš Katarína Vráblová **Neposlanci:** Mgr. Jozef Búry Mgr. Vlasta Miklasová Juraj Polák Ing. Štefan Škríp PaedDr. Iveta Lauková **zapisovateľka**: Mgr. Jana Králová	**Ing. Branislav Bucák – predseda komisie** **Poslanci**: Mgr. Libor Mokrý Ing. Ľuboš Jelačič František Krško Ing. Natália Svítková Ing. Miroslav Žiak **Neposlanci:** Ing. Martin Drozd Slavomír Mjartan Helena Píšová Mário Šmýkal Mgr. Alojz Vlčko **zapisovateľka:** Mgr. Diana Šurkalová Dušeková	**Mgr. Peter Krško, zástupca SPOLU – občianska demokracia - predseda** **Poslanci**: Bc. Branislav Gigac, zástupca Progresívne Slovensko Ing. Miroslav Žiak, zástupca SaS PaedDr. Eleonóra Porubcová, zástupkyňa KDH Ing. Richard Takáč – zástupca SMER - sociálna demokracia JUDr. Petra Hajšelová – zástupkyňa SME RODINA – Boris Kollár PaedDr. Kvetoslava Ďurčová – zástupkyňa nezávislých poslancov **zapisovateľka:** PaedDr. Kvetoslava Ďurčová

7. Komisia MsZ na prešetrenie sťažností proti činnosti poslanca MsZ, primátora mesta a hlavného kontrolóra mesta podľa § 11 ods.5 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach	8.Komisia pre riešenie krízovej situácie – svahových deformácií v Hradci a vo Veľkej Lehôtke	9. Komisia na udeľovanie ocenení mesta Prievidza a posudzovanie návrhov historických označení
Katarína Čičmancová Mgr. Peter Krško JUDr. Ing. Ľuboš Maxina, PhD. Ing. Ľuboš Jelačič František Krško PaedDr. Eleonóra Porubcová Michal Dobiaš **zapisovateľ**: Ing. Anton Pišta	**Juraj Ohradzanský – predseda komisie** František Krško Ing. Roman Veselý **zastúpenie Veľká Lehôtka:** Pavol Gatial Jozef Petráš Matej Hlôška **zastúpenie Hradec:** Igor Čičmanec Ing. Peter Čičmanec Milan Laluha	**Poslanci:** PaedDr. Kvetoslava Ďurčová - predsedníčka komisie Ing. Branislav Bucák Katarína Čičmancová Helena Dadíková Michal Dobiaš Ing. Ľuboš Jelačič **Neposlanci:** Mgr. Ľudmila Húsková Mariana Kleinová PaedDr. Iveta Lauková Ján Sabo MVDr. Norbert Turanovič PhDr. Ján Vingárik Mgr. Alojz Vlčko **zapisovateľka:** Mgr. Diana Šurkalová Dušeková

Poradné orgány primátorky mesta:

Masmediálna rada	Bytová rada	Rada pre etiku
Mgr. Alojz Vlčko - predseda **Členovia:** Ing. Branislav Bucák PaedDr. Kvetoslava Ďurčová Mgr. Michal Ďureje Mgr. Dana Horná MVDr. Norbert Turanovič Katarína Vráblová **zapisovateľka:** Mgr. Diana Šurkalová Dušeková	**Július Urík - predseda** **Členovia:** JUDr. Ján Martiček Helena Dadíková MDDr. Veronika Drábiková JUDr. Róbert Pietrik MVDr. Norbert Turanovič Ing. Iveta Bielická **zapisovateľka:** Jarmila Hlohovská	**Mgr. Peter Krško - predseda** **Členovia:** Michal Dobiaš Ing. Peter Paulík MVDr. Norbert Turanovič Mgr. Vít Zajac

Sobášiaci a ostatná občianska obradovosť:

Poslanci	Neposlanci:
JUDr. Ing. Ľuboš Maxina, PhD Ing. Ľuboš Jelačič Katarína Čičmancová Helena Dadíková PaedDr. Eleonóra Porubcová MVDr. Vladimír Petráš	Tibor Tulík

Mestské zastupiteľstvo bolo primátorkou mesta zvolané 11 krát. Mestská rada mala 11 zasadnutí.

MVDr. Norbert Turanovič, prednosta MsÚ, predložil na rokovaní mestského zastupiteľstva dňa 8. júna 2020 návrhy na zmenu v zložení komisie školstva a kultúry a zmenu zástupcu mesta v Rade školy ZŠ, Ul. P. J. Šafárika 3, Prievidza. Konštatoval, že vzdaním sa poslaneckého mandátu Mgr. Zuzany Vreckovej, dňa 10. marca 2020 zaniklo jej členstvo v komisii školstva a kultúry. Zároveň informoval o návrhu na zvolenie Ing. Soňu Babiakovú za členku komisie školstva a kultúry z radov poslancov. S účinnosťou od 8. júna 2020 zrušilo mestské zastupiteľstvo členstvo Mgr. Zuzany Vreckovej v Rade školy ZŠ Ul. P. J. Šafárika 3, Prievidza a delegovalo Ing. Soňu Babiakovú na uvoľnené miesto ako zástupcu zriaďovateľa do Rady školy, Ul. P. J. Šafárika v Prievidzi. Primátorka mesta dňa 13. marca 2020 odovzdala Ing. Soni Babiakovej osvedčenie o tom, že sa stala poslankyňou MsZ. Ing Babiaková zložila sľub poslanca na rokovaní MsZ dňa 29. apríla 2020.

Ing. Renata Úradníčková, poslankyňa MsZ v Prievidzi, sa v súlade s § 25 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení vzdala mandátu poslanca MsZ v Prievidzi. Právne účinky vzdania sa mandátu poslanca nastali dňom doručenia Mestskému úradu v Prievidzi dňa 24. augusta 2020. Na uprázdnený mandát nastúpil Ing. Peter Paulík, ktorý získal najväčší počet platných hlasov (837) vo volebnom obvode č. 2, v ktorom vznikol mandát. Poslanec Ing. Peter Paulík prejavil záujem o členstvo v Komisii starostlivosti o obyvateľov. Na uvoľnené miesto poslanca MsZ v Prievidzi nastúpil dňa 7. septembra 2020 a bol zvolený za člena Komisie starostlivosti o obyvateľov pri MsZ v Prievidzi. Sľub poslanca zložil na rokovaní MsZ dňa 28. septembra 2020.

IV. Osobnosti mesta Prievidza

Osobnosti kultúrneho a spoločenského života

Primátorka mesta Prievidza JUDr. Katarína Macháčková oslávila svoje životné jubileum

Narodila sa v Bojniciach v roku 1970. Po absolvovaní Gymnázia V. B. Nedožerského v Prievidzi pokračovala v štúdiu na Právnickej fakulte UK v Bratislave, ktoré ukončila v roku 2003. Neskôr si rozšírila vzdelanie a získala akademický titul JUDr. Jej pracovná orientácia smerovala v prvých rokoch do sféry obchodných spoločností. Ako právnička pôsobila v Závodoch 29. augusta v Partizánskom, v Slovenskej sporiteľni, a. s., a v spoločnosti Prima zdroj, s. r. o., Prievidza.

Od roku 2004 bola členkou advokátskej komory a vykonávala súkromnú advokátsku prax. Žije v usporiadanej rodine. Manžel Vladimír v súčasnosti pracuje v Slovenských elektrárňach, a. s., závode Zemianske Kostoľany. Majú spolu dve deti. Dcéru Barboru (1990) a syna Vladimíra (1995). Od roku 1999 pôsobila v meste Prievidza ako poslankyňa MsZ. V rokoch 2009 – 2013 bola poslankyňou TSK.

V komunálnych voľbách 2010 kandidovala ako nezávislá na post primátorky v meste Prievidza. Úspech vo voľbách sa zopakoval ešte dvakrát. V roku 2014 a 2018, kedy bola po tretí krát zvolená obyvateľmi mesta za primátorku. V novodobej histórii to bolo po prvý krát, kedy žena obhájila tento post. V rokoch 2016 – 2020 pôsobila ako poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky.

Sympatie a dôveru u obyvateľov mesta si Katarína Macháčková získala schopnosťou otvorene komunikovať o problémoch a vždy navrhla aj spôsob ich riešenia. Jej empatia sa prejavovala pri stretnutiach s obyvateľmi. Často hovorila, že mesto je ako jej dieťa, ktoré potrebuje sústavnú starostlivosť. Bola ochotná a schopná pracovať v maximálnom nasadení, náročná voči sebe i voči svojmu pracovnému tímu.

RNDr. Jaroslav Perniš narodený v roku 1964 v Bojniciach je úspešný prievidzský autor desiatich knižných titulov, v ktorých čitateľom pútavou formou približuje osudy európskych kráľov a kráľovien.

Základnú deväťročnú školu absolvoval Jaroslav Perniš na Ul. Sama Chalupku v Prievidzi. Po jej ukončení bol prijatý na Gymnázium Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi. Navštevoval triedu v rámci ktorej absolvoval prírodovedný odbor, kde ho zaujala predovšetkým chémia. Na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach bol prijatý bez prijímacích pohovorov. Obhájil diplomovú prácu na tému Filozofické otázky teórií stavby molekúl. Získal vysokoškolskú kvalifikáciu učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov aprobácie fyzika - chémia. Takmer tridsať rokov pôsobí ako stredoškolský učiteľ fyziky a chémie a z toho dvadsaťpäť na Gymnáziu Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi. Vo svojom voľnom čase pátra po osudoch kráľov a

kráľovien. Vyšlo mu už 10 kníh historických biografií, v ktorých oživil ich príbehy. Žije v Prievidzi s manželkou Janou a dvoma dospelými synmi Filipom a Jakubom.

Autorov záujem o históriu v ňom prebudili diela francúzskeho spisovateľa Maurice Druona, najmä jeho historická sága Prekliati králi, ktorí sú dodnes jeho trvalou inšpiráciou. Jaroslav Perniš má rád príbehy slávnych ľudí z dávnych čias, tajomstvá, legendy a povesti, ktoré sú s nimi nerozlučne späté. Vo svojich dielach analyzuje a znova prežíva osudy európskych kráľov a kráľovien, odhaľuje názory a postoje panovníkov v rozličných životných situáciách, sleduje ich šťastné i tragické okamihy. V popredí jeho záujmu sú najmä francúzski Kapetovci, ale aj rody, čo svoj pôvod od nich odvádzajú, napríklad uhorskí Anjouovci. Panovnícke rody stredovekej Európy, zaujímavosti, fakty, historky a klebety zo sveta dávnych storočí boli predmetom jeho veľmi pútavých historických tém.

Jaroslav Perniš je autorom týchto knižných titulov: Vznešená žena stredoveku (2003), Kráľovné v tieni katedrál (2003), Svätoštefanská koruna na dražbe ambícií (2004), Kráľovné renesancie (2005), Jej veličenstvo Smrť (2005), Slzy mocných (2007), Majestát skropený krvou (2008), Ženy v lesku ľalií (2011) a Anjouovci, princovia s kvetmi ľalie (2016). Jeho ostatným dielom je kniha O prievidzskom gymnáziu alebo sto rokov udalostí, príbehov a ľudských osudov 1919 – 2019. Knihy mu boli vydané v edícii Historické biografie vydavateľstva IKAR. Jeho knihy sú viac ako beletrizovanou históriou. Sú pútavým čítaním, ale najmä žriedlom poznania. Tentoraz opustil éru stredoveku, dominujúcu jeho doterajšej tvorbe a vo svojej desiatej knihe sa sústredil na históriu prievidzského štátneho gymnázia, na ktorom sám pôsobí už dvadsaťpäť rokov.

Čitateľovi ponúka nielen prierez dejinami školy, ktorá povstala z trosiek starého piaristického gymnázia zo 17. storočia, ale najmä príbehy ľudí. Šestnásť riaditeľov, čo držali kormidlo, zosobňuje jej storočnú históriu, ktorej súčasťou je takmer šesťsto učiteľov a tisícky žiakov. Slávni režiséri Ján Roháč a Štefan Uher, obľúbený herec Dušan Blaškovič, svetoznámi operní speváci Anna Kajabová-Peňášková a František Livora, emeritný trnavský arcibiskup Róbert Bezák, uznávaní básnici Vladimír Reisel a Daniel Hevier, populárna speváčka Marcela Laiferová, mladá poetka Miroslava Ábelová či paralympijskými medailami ovenčený zjazdový lyžiar Jakub Krako, to je len malá ukážka úspešných a silných príbehov absolventov prievidzského gymnázia, ukrytých v jeho najnovšej knihe. Okrem nich je v nej aj množstvo unikátnych dobových fotografií. Za jeho úspešnú prácu mu boli udelené viaceré ocenenia.

Prievidzský anjel
Toto mestské ocenenie mu bolo udelené za vydanie publikácie O PRIEVIDZSKOM GYMNÁZIU, takmer 400 stranovej monografie s unikátnymi dobovými fotografiami, mapujúcej dejiny strednej školy nerozlučne spätej s Prievidzou.

Malá medaila sv. Gorazda
Túto cenu mu udelil minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Ing. Eugen Jurzyca 26. marca 2012 pri príležitosti Dňa učiteľov v priestoroch historickej budovy

Národnej rady Slovenskej republiky v Bratislave "za dlhoročnú úspešnú pedagogickú prácu a publikačnú činnosť v oblasti histórie".

Ďakovný list

Ďakovný list mu udelil MUDr. Pavol Sedláček, MPH, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja, pri príležitosti osláv 90. výročia vzniku Gymnázia Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi.

Cena primátora mesta

Cenu primátora mesta Prievidze mu udelil Ing. Ján Bodnár za literárnu tvorbu inšpirovanú históriou. Bola mu udelená pri príležitosti 895. výročia prvej písomnej zmienky o Prievidzi a 625. výročia udelenia výsad slobodného kráľovského mesta.

Cena za tvorivý čin roka 2008

Cena Za tvorivý čin roka 2008 v oblasti literárnej tvorby za príťažlivé literárne spracovanie historických faktov v knihe Majestát skropený krvou, mu bola udelená riaditeľkou Hornonitrianskej knižnice Mgr. Silviou Myšiakovou v Prievidzi v rámci slávnostného večera Kultúra 2008.

Zlaté pero

Zlaté pero je cena literárnej kritiky za pôvodnú tvorbu, ktorá vyšla vo vydavateľstve IKAR. Cena Zlate´pero bola udelená J. Pernišovi za knihu historických biografických portrétov Jej Veličenstvo Smrť s prihliadnutím na dielo Kráľovné renesancie na Ikariáde 2005. Stalo sa tak na výročnom stretnutí priateľov, priaznivcov a spolupracovníkov vydavateľstva IKAR 6. decembra 2005 v Divadle West v Bratislave.

Cena za tvorivý čin roka 2004

Riaditeľka Hornonitrianskej knižnice v Prievidzi Mgr. Eva Mikšiková mu udelila toto ocenenie v rámci slávnostného večera Kultúra 2004 za výrazný príspevok k rozvoju knižnej kultúry na hornej Nitre vydaním publikácií Vznešená žena stredoveku a Kráľovné v tieni katedrál.

Ľudmila Velikovová, pomáha zdravotne postihnutým.

Narodila sa v roku 1954 v Nedožeroch – Brezanoch. Po ukončení Strednej ekonomickej školy v Prievidzi začala pracovať v mestskom podniku TEZAS. V rokoch 1982 – 1992 zastávala pozíciu vedúcej výrobného družstva invalidov ŽIARA v Novákoch. V tom období začala pracovať aj v občianskom združení Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Prievidzi.

Ľudmila Velikovová je podpredsedníčkou Ústrednej rady Slovenského zväzu zdravotne postihnutých a zároveň predsedníčkou Okresnej rady Slovenského zväzu zdravotne

postihnutých v Prievidzi 34 rokov. Do tejto funkcie nastúpila v roku 1986. Je to dobrovoľné občianske združenie zdravotne postihnutých občanov. Tunajšia okresná organizácia mala v roku 2020 celkom 17 základných organizácií, združovala 3021 členov, z toho v meste Prievidza mala 1456 členov. Ľudmila Velikovová pracuje pre zdravotne postihnutých 34 rokov bezodplatne, bez nároku na odmenu. Za jej osobitný prínos a zásluhy v oblasti pomoci zdravotne postihnutým, jej prednosta Okresného úradu Prievidza JUDr. Igor Vavro odovzdal v roku 2020 **Pamätnú plaketu** ako prejav vďaky a uznania.

Ocenenie TSK si na Trenčianskom hrade prevzala Ľudmila Velikovová 21. februára 2020. Toto prestížne verejné uznanie v podobe Ceny predsedu TSK si z rúk predsedu TSK Jaroslava Bašku prevzala Ľudmila Velikovová za dlhoročné pôsobenie vo funkcii predsedníčky Okresnej organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Prievidzi.

Cena primátora mesta

V Dome kultúry na Ul. F. Madvu 11 v Prievidzi sa konal slávnostný večer Tváre mesta 2020, spojený s odovzdávaním mestských ocenení Prievidzský anjel, Cena primátora mesta, Cena mesta a Čestné občianstvo mesta Prievidza. Cenu primátora mesta si Ľudmila Velikovová prevzala za mimoriadny prínos a zásluhy v oblasti pomoci zdravotne postihnutým v meste Prievidza. Práca so zdravotne postihnutými je veľmi zložitá. Ku každému klientovi pristupuje individuálne. Svoj voľný čas venuje organizovaniu rôznych rekreačno-rehabilitačných pobytov, ktoré sú zamerané na rôznorodé ochorenia. Okrem toho Ľ. Velikovová vykonáva odborné činnosti, akými je napríklad základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálnu rehabilitáciu, sprostredkovanie osobnej asistencie, pracovnú terapiu, muzikoterapiu, či hipoterapiu. K jej aktivitám patria aj činnosti zamerané na vzdelávanie, prevenciu, zabezpečenie záujmovej činnosti a požičiavanie zdravotníckych pomôcok. Zväz zdravotne postihnutých zastrešuje napríklad diabetikov, zrakovo postihnutých, onkologicky chorých pacientov, telesne postihnutých, vnútorne postihnutých, vozičkárov a mnoho iných postihov.

Ľudmila Velikovová prešla rôznymi školeniami, kde absolvovala certifikáty na vykonávanie sociálnej práce a stále si vedomosti doplňuje. Vytvára vhodné spoločenské, pracovné a kultúrne podmienky života zdravotne postihnutých a inak znevýhodnených občanov.

V. Mestská polícia

V priebehu roku 2020 boli stavy príslušníkov a civilných zamestnancov MsP Prievidza stabilizované. Príslušníkov MsP s odbornou spôsobilosťou bolo 39, civilných zamestnancov 17. Na úseku služobnej kynológie pracovali dvaja psovodi. V roku 2020 bolo riešených 5113 priestupkov. Mestská polícia spoluprácovala s Policajným zborom, železničnou políciou, mestským úradom, súdmi a podobne. V roku 2020 zabezpečili dve nové kamerové miesta na Staničnej ulici a Vansovej ulici. Bolo odchytených 39 psov, 29 psov bolo vrátených pôvodným majiteľom. MsP môže kontrolovať vodenie psov tam, kde je to zakázané, t. j. detské ihriská, areály škôl a podobne. Na miestach, kde nie je zakázaný voľný pohyb psov, je pohyb psov dovolený.

Polícia upozornila na podvody na seniorоch

Odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR v súvislosti s hrozbou šírenia nového koronavírusu Covid-19 upozornil, že na území Slovenska boli zaznamenané nové prípady podvodov na seniorоch.

Neznáme osoby kontaktovali telefonicky, ale aj osobne seniorov s požiadavkou zmerania teploty, ponuky pochybných farmakologických prípravkov a podobne, čím chceli zneužiť súčasnú situáciu vo svoj prospech. V prípade, ak by boli svedkami obdobného konania, je potrebné ich informovať, aby kontaktovali políciu na čísle 158.

Ako neprísť o bicykel

V súčasnej situácii spojenej s každodenným skloňovaním nákazy Covid-19 je možné nájsť aj niektoré pozitíva. Jedným z nich je nesporne nárast záujmu ľudí o voľnočasové aktivity v prírode. Medzi ľahko dostupné patrí aj bicyklovanie, ktoré v poslednom čase zaznamenáva nebývalý rozmach. Bicykel je jednoduchý a rýchly prostriedok pri ceste do zamestnania, športovaní, nákupe alebo len pri presune v meste alebo v obci. S tým však súvisí aj niekoľko problémov, ktoré sa týkajú bezpečného uschovania bicykla. S príchodom jari a možností využitia bicykla sme zaznamenali aj nárast prípadov ich krádeží. Ako sa brániť pred zlodejmi a čoho sa má majiteľ bicykla vyvarovať?

1. Riziko spoločných priestorov. Pokiaľ bývate v bytovom dome a vlastníte viac bicyklov, ich častým úložiskom sú tzv. „kočikárne“. Tento spôsob patrí medzi najmenej bezpečné. Pokiaľ má kľúč od dverí viac osôb, v prípade odcudzenia je takmer nemožné preukázať zodpovednosť konkrétnej osobe. Pokiaľ tu máte staršie bicykle a nemáte inú možnosť úschovy, aspoň bicykel uzamknite samostatne a navyše aj o nejakú pevnú prekážku, prípadne viacej bicyklov spolu. Sťažíte tak prípadnú krádež.

2. Uzamknutie na verejnosti. Použite pevný uzamykací mechanizmus alebo zariadenie. Lankové zámky sú riešením, pokiaľ ste na dohľad od bicykla a nespúšťate z neho oči, inak je prekonanie väčšiny z nich otázkou okamihu. Ak bicykel používate na nákupy, choďte aspoň

dvaja a vymeňte sa pri ich strážení. Berte do úvahy, že aj pevne zamknutý bicykel môže prísť v nestráženom okamihu o sedlo či koleso, najmä ak sú istené rýchloupínačom a nie pevne dotiahnutou maticou.

3. Uloženie v pivnici bytovky. Môže byť riešením, pokiaľ vlastníte pivnicu s bezpečnostnými dverami alebo aspoň s murovanou zárubňou a dverami s bezpečnostnou zámkou. Aj tu odporúčame vnútri bicykel uzamknúť. Ani otvorený balkón do výšky 4. poschodia však nemusí zlodeja odradiť od krádeže.

4. Garáž alebo pivnica v rodinnom dome. Môže vyhovovať, pokiaľ sú zabezpečené kvalitným ezpečnostným zatváraním a uzamykaním. Ak máte garáž v radovej zástavbe, dvere zaistite viac ako jednou zámkou. Berte do úvahy aj rizikovosť lokality (okrajová časť mesta a i.)

5. Zaistenie nebytových priestorov elektronickou signalizáciou a MKS. Pokiaľ ste majiteľom horského bicykla či E-bicyklov v hodnote osobného auta, pripadá do úvahy aj možnosť ich zabezpečenia v kombinácii s poistením. Realita je, že niekedy sa ním začneme zaoberať až po tom, ako sa sami staneme obeťou krádeže. V každom prípade majme doklad o kúpe aj detailné fotky bicykla, ktoré v prípade potreby uľahčia možné pátranie, jeho neskoršiu identifikáciu či riešenie poistnej udalosti.

Niekoľko zásad, ktoré by sme mali dodržiavať pri bicyklovaní (sú často porušované):
• Po chodníku môžu jazdiť iba cyklisti, mladší ako 10 rokov!
• Po priechode pre chodcov nejazdíme, môžeme iba bicykel tlačiť!
• Jazdime ohľaduplne k ostatným a nezabúdajme na reflexné doplnky!

Mestská polícia Prievidza prijala počas roka 2020 niekoľko tisíc oznámení od obyvateľov mesta, z ktorých je viac ako 80% opodstatnených. Oznámenia obyvateľov okrem kamier alebo vlastných zistení výrazne pomáhajú riešiť a objasniť množstvo priestupkov.

Volanie na tiesňovú linku MsP je bezplatné, oznamovateľ môže vystupovať aj anonymne. Medzi najdôležitejšie kritériá oznámenia patrí jeho včasnosť a aktuálnosť. Pokiaľ volajúci popisuje konanie, ktoré práve prebieha, chystá sa alebo k nemu bezprostredne došlo, je možnosť konať operatívne, zakročiť a prípadne zabrániť vzniku väčšieho následku alebo škody.
Táto možnosť je stratená v prípade oznámení, vykonaných s časovým odstupom. Ak napríklad obyvateľ vidí psa na detskom ihrisku, auto parkujúce na tráve alebo bitku pred pohostinstvom a informuje MP po dvoch, troch hodinách alebo nasledujúci deň napríklad mailom, polícia tak stráca možnosť vec objasniť. V prípade poškodzovania majetku môže často hliadka na mieste len zdokumentovať spôsobenú škodu, ktorej pôvodca je dávno preč. Je samozrejmé, že nie vždy je možné vykonať oznámenie okamžite, no pokiaľ sa to dá, výrazne tým pomôže k objasneniu prípadu, zadržaniu alebo stotožneniu páchateľa priestupku a často aj k náhrade spôsobenej škody. Tiesňová linka MsP Prievidza (159) je v prevádzke 24 hodín denne počas celého roka.

Bezpečne počas prázdnin 2020

Mestská polícia každoročne upozorňuje rodičov na problémy, ktoré môžu ohroziť aj ich deti.

S príchodom prázdnin nastáva pre mnohých rodičov problém, ako zorganizovať voľný čas pre deti. Navyše, po pandémii Covid-19 nie každý z nás má na leto dostatok dovolenky alebo možností zabezpečiť svojim ratolestiam zaujímavý program a dozor po celý čas letných prázdnin. S tým súvisia aj problémy, ktoré môžu nastať, hlavne keď je dieťa počas dňa „na ulici“ a skončí v nevhodnej spoločnosti. Riziko nehrozí len pri nebezpečných hrách alebo na problémových miestach, realitou býva aj konzumácia návykových látok v podobe tabaku, alkoholu alebo dokonca drog. Negatívne príklady totiž nebezpečne priťahujú a posmešky či nátlak partie sú často prvým krokom k vzniku problémov.

Deti v byte

Deti v byte a rodičia v práci alebo počas víkendu na chate sú scenár možných problémov. Divoký domáci večierok s alkoholom, rušenie nočného pokoja, obťažovanie okolia hlučným správaním alebo vyhadzovanie rôznych predmetov z okna a podobne je len niekoľko možností, čo sa môže počas neviazanej „zábavy“ stať. Polícia a susedia sa potom postarajú o kompletné informácie, čo sa dialo počas vašej neprítomnosti. Pozor na „pozvanie“ do bytu s neznámymi kamarátmi, opatrné by mali byť hlavne dievčatá, z uzavretého priestoru sa odchádza horšie ako napríklad v prípade obťažovania niekde na ulici! Hranie sa so zápalkami a následný požiar sú v čase mikrovlniek a mrazených potravín už menej časté, v každom prípade zvážte počas svojej neprítomnosti ponechanie detí doma bez dozoru.

Bezpečné správanie

Pre hry detí je bezpečnejšie využiť herné zóny, vybudované v meste Prievidza alebo detské ihriská. Sú pod dohľadom a prítomnosť viacerých ľudí chráni pred prípadným konfliktom. Na detských ihriskách je potrebné dodržiavať návštevný poriadok a pravidlá slušného správania sa, nepoškodzovať inventár a odrastená mládež by nemala používať detské zariadenia pre najmenšie deti! Oficiálne športoviská sú bezpečnejšie ako hra v opustených alebo okrajových lokalitách. Poučte deti, že aj počas hry si majú dávať pozor na osobné veci-vaky, mobily, kľúče od bytu, oblečenie a nenechávať ich bez dozoru. Pozor aj na cudzích ľudí! Deti majú vedieť, že dospelý má hľadať pomoc u dospelého a nežiadať o ňu dieťa! Ak je to možné, hra je zábavnejšia s kamarátmi, ktorých poznáme. Nuda a samota môžu mať nepríjemné následky.

Deti môžu lákať opustené budovy alebo areály podnikov, ktoré často nie sú oplotené a riadne zabezpečené proti vniknutiu osôb. Tu hrozí nielen riziko úrazu, pádu z výšky alebo zrúteniu zvetralých častí stavieb na ľudí. Nebezpeční môžu byť aj rôzni asociáli, ktorí takéto objekty vyhľadávajú ako úkryt alebo dočasný príbytok. Možnosti privolania pomoci v opustených areáloch či rozľahlých objektoch sú obmedzené! Horúčavy lákajú k vodným plochám. Kúpalisko s dozorom plavčíkov môže byť bezpečnejšia alternatíva ako priehrada či rieka, pričom tieto vodné plochy vyžadujú zdatného a hlavne triezveho plavca. Pozor, tečúca voda

horskej bystriny na kúpanie nie je ako vírivka v kúpeľoch či termálny bazén! Na výlety či turistiku noste malú lekárničku a poznajte spôsoby, čo robiť v prípade prisatia kliešťa alebo uštipnutia hmyzom. Upozorňujeme rodičov, aby venovali zvýšenú pozornosť tomu, akým spôsobom a v akej spoločnosti deti trávia voľný čas, tento záujem sa určite oplatí.

Alkohol

Po zmene zákonov zodpovednosť za podávanie alkoholu mládeži už nie je len na predajcoch či iných osobách. Maloletí do 15 rokov a mladiství do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje, alebo iné návykové látky a sú povinní podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo orientačnému vyšetreniu testovacím prístrojom na zistenie omamných alebo psychotropných látok. Maloletí, mladší ako 15 rokov sa nesmú zdržiavať bez dozoru svojich zákonných zástupcov po 21.00 hodine na verejne prístupných miestach, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje. Za porušenie zákazu hrozia sankcie a niekedy aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje. V tomto zmysle boli rozšírené aj právomoci MsP, ktorá bude počas leta dodržiavanie uvedených ustanovení pravidelne kontrolovať.

Bicyklovanie

Bicyklovanie patrí medzi aktívny spôsob oddychu aj relaxácie, no treba mať na pamäti niekoľko bezpečnostných zásad. V prvom rade je dôležité mať bicykel v dobrom technickom stave. Funkčné brzdy, nahustené pneumatiky, osvetlenie pre prípad zníženej viditeľnosti a vybavenie reflexnými prvkami, ktorých môže byť viacero-zvyšujú totiž možnosť, aby cyklistu videli ostatní účastníci cestnej premávky. Správne nastavenie výšky riadidiel, sedadla, sklon bŕzd by mali dieťaťu zabezpečiť rodičia pred prvou jazdou a dieťa by malo vedieť bicykel ovládať v každej situácii, ktoré sa dajú aj nacvičiť-náhle zastavenie, vyhnutie sa prekážke a pod. Dôležité je aj dodržiavanie zákonných ustanovení, pravidiel cestnej premávky a samozrejmosťou pre deti do 15 rokov je aj bezpečnostná prilba, prípadne ďalšie ochranné prvky. Ak napríklad rozmýšľate nad darčekom za vysvedčenie, kúpte dieťaťu prilbu, ktorú si samo vyberie, o to väčšia bude jeho motivácia nosiť ju. Dodržiavanie týchto zásad ešte nemusí byť zárukou, že bicyklovanie bude bezpečným spôsobom prežitia prázdnin. Rodičia by totiž mali vedieť, kde a s kým sa bicyklujú ich maloleté deti. Časté sú prípady podvodného vylákania bicykla od detí a výnimkou nie je ani krádež s použitím násilia. Deti by sa nemali nikdy voziť na bicykli samé alebo na odľahlých miestach bez svedkov. Aj bicykel v hodnote niekoľko desiatok Eur môže byť pre páchateľa dostatočnou motiváciou na krádež. Preto deti poučte a dbajte na to, aby sa do podobnej situácie nedostali. Rovnako by nemali neuzamknutý bicykel odložiť na verejnom priestranstve, čo často stáva, ak dieťa zaujme iná hra. Odcudzenie bicykla je potom otázkou okamihu. V prípade akýchkoľvek problémov na úseku verejného poriadku, majetku či občianskeho spolunažívania obyvatelia mesta môžu kontaktovať MsP Prievidza na tiesňovej linke 159.

VI. Kultúra

Osobnosti, ktoré pôsobili a v súčasnosti pôsobia na území nášho mesta

Ladislav Stanček, hudobný skladateľ
Magdaléna Štrompachová, akademická maliarka
Ľudovít Štrompach, akademický maliar
JUDr. Koloman Novacký, významný slovenský včelár
Daniel Hevier, spisovateľ
Alojz Petráš, akademický maliar
Imrich Vysočan, akademický maliar
Emília Jakubisová, akademická maliarka
Vojtech Petrovics, akademický maliar
Igor Lackovič, výtvarník
Roman Turcel, maliar a výtvarník
Martin Petráš, športovec
Cornel Wilde, americký herec.

Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi

Hlavnou činnosťou KaSS je zabezpečovanie kultúrno-spoločenských služieb a uspokojovanie záujmov obyvateľov mesta a jeho návštevníkov v oblasti kultúry. V 1. polroku 2020 zabezpečovala organizácia svoju činnosť pod vedením Mgr. Dany Hornej v obmedzenom režime, ktorý nastal v súvislosti s nepriaznivým vývojom epidemiologickej situácie spôsobeným ochorením SARS-CoV-2. Nariadením krízového štábu zo dňa 12. marca 2020 bola na Slovensku vyhlásená mimoriadna situácia, ktorá mala za následok, okrem iného, aj zatvorenie kultúrnych inštitúcií. Kultúrne a spoločenské stredisko a jeho pobočky bolo od 13. marca 2020 pre verejnosť zatvorené až do júna 2020, kedy bolo opäť pre návštevníkov otvorené a v menšom rozsahu spustená aj činnosť prevádzky

Kultúrne a spoločenské stredisko zrušilo všetky kultúrne a spoločenské akcie ako aj podujatia a akcie menšieho charakteru vo všetkých zariadeniach, ktoré má v správe, a to:

Dom kultúry Prievidza, Ul. F. Madvu 11

Kultúrny dom Necpaly, Na Záhumní 2

Kultúrny dom Malá Lehôtka, Ul. F. Hečku 51

Kultúrny dom Veľká Lehôtka, Ul. Podhorská 79

Kultúrny dom Hradec, Ul. 1. mája 17

Knižnica M. Mišíka, pobočka DK, Ul. F Madvu 11

Knižnica M. Mišíka, pobočka Zapotôčky, budova ZŠ, Ul. P. Dobšinského 5

Knižnica M. Mišíka, pobočka Kopanice, budova CVČ Spektrum, Ul. K. Novackého 14

Kino Baník Prievidza, Ul. M.R. Štefánika 1

I. Záujmovo – umelecká činnosť

Kultúrny život mesta obohacujú členovia ochotníckeho súboru Divadla „A“ a Shanti, Vtáčničiari, o. z., MSPU Rozkvet, DH Prievidžanka a v okrajových častiach mesta sú to detský folklórny súbor Sýkorky, spevácke a folklórne skupiny Trávniček, Malá Polianočka, Hájik, Malinovec, Krovinky a Hrádok. Vo februári folklórny súbor Vtáčnik oslávil svojich okrúhlych 50. rokov existencie spevom a tancom v programe pripravenom pre verejnosť aj hostí pod názvom „Tak beží čas“. Za hodnotené obdobie bola činnosť uvedených súborov v rozsahu 120 skúšok s účasťou 1700 účastníkov. V rámci podujatí uskutočnili 4 vystúpenia.

II. Zábavno-relaxačná činnosť

Tradičná kultúra predstavuje podujatia zamerané na zachovávanie zvykov, tradícií a cyklické podujatia, ktoré majú v našom meste už niekoľkoročnú tradíciu a sú určené pre širokú verejnosť. Z vyššie uvedených dôvodov do vyhlásenia mimoriadnej situácie organizácia zrealizovala 3 podujatia pre 650 účastníkov.

Plesovú sezónu na hornej Nitre už tradične otvoril Ples mesta Prievidza s podtitulom Kvetinové variácie.

Vo februári nechýbala v našom meste ani tradičná rozlúčka s fašiangom, sprievod masiek a spoločné pochovávanie basy v Kultúrnom dome v Necpaloch (150 účastníkov) Podieľali sa i na príprave kultúrno–spoločenského podujatia Kultúra 2019, oceňovanie jednotlivcov, kolektívov v oblasti kultúry za uplynulý rok (300 účastníkov).

A) Tradičná kultúra

Mesto Prievidza v spolupráci s Kultúrnym a spoločenským strediskom pripravilo pre verejnosť pestrú paletu podujatí pod titulom **"Kultúrne leto na námestí 2020"**, ktoré malo spestriť toto krásne ročné obdobie v našom meste a vďaka ktorým obyvatelia mesta mali stráviť príjemné chvíle s rodinou i priateľmi. Podujatia sa neuskutočnili z dôvodu šírenia ochorenia Covid – 19.

Nezrealizované podujatia naplánované na I. polrok 2020 : • Vynášanie Moreny – jeden z najarchaickejších zvykov, ktorý sa zachoval do dnešných čias. Symbolizuje lúčenie sa s pani zimou a vítanie jari, termín: 22. marec 2020 • Nedeľa s rozprávkou a tvorivé dielne – posledná nedeľa v mesiaci je už tradične venovaná deťom a rozprávkovým divadielkam, pripravené bolo predstavenie v podaní Divadla pri kolkárni „Prndolínovci“, termín: 29. marec 2020 • Prievidzský anjel – slávnostné udeľovanie cien ľuďom a kolektívom, ktorí sa zaslúžili o rozvoj mesta Prievidza a jeho obyvateľov, majú zásluhy na jeho zveľaďovaní a propagácii, termín: 29. marec 2020 • Veľkonočný blší trh a výpredaj kníh – obľúbené podujatie na predaj hande made vecičiek, zberateľských predmetov a iného sortimentu s nenapodobiteľnou atmosférou na Námestí slobody spolu s výpredajom vyradených kníh z Mestskej knižnice M. Mišíka, termín: 4. apríl 2020 • Stavanie mája na Námestí slobody – jedna z najkrajších a najfarebnejších tradícii našich predkov. Strom ozdobený stuhami odkazuje na zdravie pre všetky dievčatá a ženy v obci a oslavuje vitalitu nositeliek života, termín: 30. apríl 2020 • Blší trh na Námestí slobody – termín: 13. jún 2020 • Cesta rozprávkovým lesom „Dobrodružstvá z

Madagaskaru“ - rodinné podujatie a jedno z najobľúbenejších podujatí pre deti, ktoré sa každoročne teší vysokej návštevnosti. Podujatie bolo plánované do tematiky rozprávky o zvieratkách z Madagaskaru. Každoročne je pre deti pripravený pestrý program plný zábavy, hier, sladkých maškŕt, termín: 27. jún 2020

Pietne podujatia: Pietny akt kladenia vencov pri príležitosti výročia SNP bol zabezpečený v predvečer 76. výročia vyhlásenia povstania. Deň bielych ruží sa konal 10. augusta za účasti členov baníckych spolkov a poslancov mestského zastupiteľstva tradične pri soche baníka Ul. A. Hlinku. Počas pietneho aktu účinkoval Spevácky zbor Kahanec.

Podujatia pre dôchodcov – denné centrá

Mesto Prievidza v spolupráci s Kultúrnym a spoločenským strediskom v Prievidzi pripravovalo pre členov denných centier dve kultúrno-spoločenské podujatia s občerstvením, ktoré sa zo spomínaných dôvodov nemohli uskutočniť. Preto boli oslavy Medzinárodného dňa žien a podujatie ku Dňu matiek zrušené.

B) Dovážaná kultúra

V oblasti dovážanej kultúry sa v 1. polovici roka uskutočnili pre mládež a dospelého diváka vo februári dve predstavenia s účasťou 910 návštevníkov. Išlo o novoročný koncert v podaní mladých, talentovaných slovenských hudobníkov „Kollárovcov“ a skvelú komédiu Divadla L+S s Kamilou Magálovou a Zdenou Studenkovou pod názvom „Staré dámy“. Pre detského diváka bolo zrealizovaných päť divadelných predstavení s účasťou 1730 návštevníkov. Vzhľadom k mimoriadnej situácii spôsobenej koronavírusom, predstavenia, ktoré nebolo možné uskutočniť v dohodnutom termíne, boli zrušené alebo presunuté na náhradný termín do druhej polovice roka 2020:

C) Podujatia v zariadeniach prímestských častí mesta

Podujatia a voľno-časové aktivity v okrajových častiach mesta Prievidza boli v kultúrnych domoch Veľká Lehôtka, Malá Lehôtka, Necpaly a Hradec boli taktiež organizačne obmedzené a uskutočnilo sa v nich 37 podujatí pre 4750 návštevníkov. Pravidelná činnosť klubov, krúžkov bola uskutočnená v rozsahu 108 stretnutí, pre 2027 účastníkov. Prostredníctvom rozhlasu sa v mestských častiach informovalo o udalostiach vyžadujúcich bezodkladné vyrozumenie obyvateľov o kultúrnych, športových a spoločenských podujatiach konaných na území mesta.

D) Mestská galéria Mestská galéria Art Point

V mestskej galérii Art Point v budove bývalého Kina Baník sa uskutočnili 4 vernisáže výstav pre 230 účastníkov: v januári vernisáže výstav „Námestie slobody v Prievidzi“ a „Tesné izby“, v mesiaci február výstava „Viktório – bláznivý svet kreslených postavičiek“, ktorá pokračovala aj v júni a poslednou výstavou v uvedenom období bola vernisáž „Každý spolu“.

Mestská knižnica M. Mišíka

Na území mesta pracujú tri pobočky Mestskej knižnice Mikuláša Mišíka: v Dome kultúry (sídlisko Píly), na Ul. K. Novackého (sídlisko Kopanice) a na Ul. P. Dobšinského v objekte ZŠ (sídlisko Zapotôčky).

Knižnica za hodnotené obdobie zorganizovala a zabezpečila kultúrne, spoločenské a vzdelávacie podujatia, ktoré súvisia s jej hlavnou činnosťou (literárne besedy, prednášky, súťaže, výstavy, informačnú výchovu a iné), aj keď v tomto roku bola činnosť ovplyvnená pandémiou Covid. Do začiatku marca udržiavali nastúpený trend. A počas pandémie od marca do júna nestrácali kontakt s čitateľmi, ktorý rozvíjali pomocou facebookovej stránky knižnice. Aj v roku 2020 sa uchádzali o podporu v grantových výzvach Fondu na podporu umenia. Vďaka finančnej podpore sa uskutočnili napr. podujatia, vzdelávacie aktivity a odborná činnosť knižníc s projektom „Knihotúry“. Suma na podporený projekt bola 3 500 Eur. Jeho realizácia bola zabezpečená vzhľadom k pandémii za ideálnych podmienok od 1. septembra 2020 do 31. decembra 2020.

Stručný prehľad podujatí za obdobie január až začiatok marca 2020

Besedy s autormi: Beseda s regionálnou autorkou Lenkou Gahérovou – pobočka Kopanice-ZŠ na Ul. energetikov - január 2020

Dňa 6. marca 2020 – pod titulom „Pán Mrkvička“ sa uskutočnila beseda s Tiborom Hujdičom propagátorom dobrého detského čítania a nielen detského. Dve stretnutia s názvom: „Ako Alicka nechcela spať“, t. j. čítanie pre prvý stupeň ZŠ a „Knižné hádanky“ pre žiakov druhého stupňa sa konali v pobočke v Zapotôčkoch.

Aktivity na facebookovej stránke knižnice: V mesiacoch marec až začiatok júna pripravili zamestnanci knižnice na fb súťažné úlohy pre detských aj dospelých čitateľov. • Zdieľali 6 autorských čítaní od spisovateľa Júliusa Belana, ktorý čítal deťom v čase corona karantény zo svojich kníh. • Uverejnili detskú knižnú výzvu, v ktorej chceli, aby detskí čitatelia prievidzskej knižnice hľadali vo svojich vlastných knihovničkách knihy na určené témy, či heslá. Detskej knižnej výzvy sa zúčastnilo 20 čitateľov, ktorých v knižnici čakali odmeny. • Zapojili sa spolu s učiteľkou Viktóriou Spiškovou a deťmi so ZŠ Energetikov do výzvy regionálneho autora Daniela Heviera „Učenie z domu“ a spropagovali tak kreativitu a tvorivosť pri učení aj pomocou knižnice i keď len online. • 2. apríl Medzinárodný deň detskej knihy – oslávili online jednou z emotikonových hádaniek s témou rozprávok H. Ch. Andersena. • Emotikonové hádanky sa online používateľom zapáčili, a tak ich zamestnanci knižnice s témou rozprávok pripravili tri. • Karanténne hádanky v podobe fotografií s nápovedami pomocou indícií v podobe predmetov boli tematicky orientované na rozprávky P. Dobšinského. Rozprávok a fotografií bolo desať. • Karanténne listy mali úspech aj u čitateľov, a tak bolo ponúknutých 6 úloh škriatka Pipibuma. Opäť mali pozitívnu odozvu z radov čitateľov a do týchto úloh sa zapojilo sto detí. Tie rovnako čakali odmeny. • Nadviazaná bola spolupráca so spisovateľkou Katarínou Mikolášovou. Na jeseň tohto roku vydala knižku Povesti spod Vitoroga/ Priče ispod Vitoroga. Zamestnanci knižnice načítali jednu z povestí z pripravovaného rukopisu. Vyzvali deti v rámci súťaže, aby vytvorili bájnu postavu bohyne Vitorogy akoukoľvek výtvarnou technikou. Ďalšou časťou súťaže bolo dotvoriť povesť, ktorú sme nedočítali. Do súťaže sa zapojilo 55 súťažiacich z regiónu

Prievidza a Partizánske. Boli vyhodnotené dve kategórie: spisovateľská a výtvarná. Knižnica Mikuláša Mišíka ešte niekoľko corona súťažných listov s prešmyčkami, osemsmerovkami a rôznymi dopĺňačkami. Všetky tieto aktivity sa stretli s pozitívnym ohlasom nielen detských čitateľov. • Na fb stránke sme v čase pandémie knižnica propagovala aj rôzne webové stránky na vzdelávanie detí, spoluprácu so združením Osmijanko, významné dni a výročia. Skrátka: zostala v kontakte s čitateľmi aj online. Aj tento rok sa napriek zvláštnej situácii usilovali zamestnanci knižnica zvyšovať úroveň nami poskytovaných služieb a vytvárať príjemné prostredie pre používateľov knižnice stálych a aj potenciálne nových.

Knižničná činnosť za rok 2020

Počet výpožičiek – kníh (absenčne) 10 089 Počet výpožičiek – kníh (prezenčne) 4214

Počet výpožičiek – periodiká (absenčne) 821

Počet výpožičiek – periodiká (prezenčne) 2150

Počet zaregistrovaných čitateľov 612

Počet návštevníkov 6484

Mestská knižnica Mikuláša Mišíka v KaSS v Prievidzi vďaka mimorozpočtovým zdrojom doplnila svoj knižničný fond.

Prostredníctvom projektu "Dobré knihy pre všetkých" rozšírila knižničný fond o zaujímavé knižné novinky v hodnote 3 500 Eur. Za financie získané z projektu, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia bolo zakúpených 416 kníh rôzneho žánru pre všetky vekové kategórie používateľov (deti, mládež, dospelí čitatelia). Viac ako 20 percent všetkých zakúpených kníh sú knihy vydané s podporou FPU. Hlavným cieľom projektu bolo uspokojiť požiadavky používateľov pravidelným doplňovaním knižničného fondu so širokým tematickým záberom a zároveň zvýšiť návštevnosť knižnice.

III. Klubová činnosť

V Dome kultúry sa uskutočnilo 7 projekcií Filmového klubu pre 245 divákov. Milovníci filmov mali možnosť v priebehu I. polroka navštíviť šiesty ročník prehliadky súčasnej severskej kinematografie na filmovom festivale SCANDI. Škandinávska filmová produkcia prináša žánrovo pestré filmy, ktoré sú divácky atraktívne a zároveň mnohé z nich oceňované na prestížnych festivaloch, je to výber najnovších filmov z Dánska, Švédska, Nórska a Fínska.

Interná činnosť KaSS

Priestory Domu kultúry boli poskytnuté aj iným organizátorom v podobe krátkodobých prenájmov s rozličným zameraním, napr. školenia, schôdze, pracovné porady, prezentácie, klubová činnosť, tanečné tréningy a iné komerčné a firemné akcie. V 1. polroku 2020 sa zrealizovalo 16 akcií pre 2 800 návštevníkov a 50 stretnutí pre 820 účastníkov. Vzhľadom k vzniknutej situácii súvisiacej s pandémiou kalendár naplánovaných podujatí sa zo dňa na deň výrazne preriedil, resp. doslova zastavil. Až na pár výnimiek podujatí, ktoré sa podarilo

preložiť na jesenné termíny, takmer všetci organizátori, z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie a vydaného zákazu usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej, či inej povahy, zrušili plánované akcie, čím KaSS utrpelo značné finančné straty z príjmu za nájom priestorov a poskytované služby.

Aj napriek postupnému uvoľňovaniu opatrení, opätovnému návratu na pracoviská a postupnému obnoveniu činnosti v zariadeniach KaSS sa počet podujatí a návštevníkov dramaticky znížil. Rušenie, presúvanie podujatí a neistota, ktorá značne komplikovala prácu, a ovplyvňovala plánovanú činnosť v druhej polovici sezóny a finančné straty, budú mať ešte dlhotrvajúce následky na kultúrnu činnosť, ktorá patrila z hľadiska možnosti nákazy medzi najrizikovejšie.

Filmový festival Ekotopfilm – Envirofilm

Festival priniesol v utorok 24. marca 2020 do KaSS – Dom kultúry v Prievidzi dokumentárne filmy, ktoré motivovali k zmene. Nechýbala sprievodná diskusia venovaná problematike pytliactva, inšpiratívni rečníci, či Junior festival pre základné a stredné školy.
Filmový festival Ekotopfilm – Envirofilm na Slovensko každoročne prináša široký výber celosvetovo oceňovaných dokumentárnych filmov zahraničnej i domácej produkcie. V rámci celoročnej TOUR je snahou organizátorov prostredníctvom dokumentárnych snímok a sprievodných aktivít zvyšovať v regiónoch Slovenska environmentálne povedomie.
Festivalové filmy ukazujú nielen krásu a moc prírody, odľahlé miesta doposiaľ nepoznačené ľudskou činnosťou, ale aj presný opak, negatívny dopad našej každodennej spotreby na životné prostredie. Ľuďom treba priniesť informácie a motivovať ich k zmene, možno trošku varovať. Je potrebné sa poučiť zo zlých návykov a naštartovať v sebe zmenu.

Festivalové podujatie v Prievidzi privítala aj primátorka mesta Katarína Macháčková:
„Filmovým festivalom chceme priblížiť potrebu zmien v našom životnom štýle. Je jasné, že ak nezmeníme naše správanie vo vzťahu k okoliu v ktorom žijeme a prírode ako takej, potom bude naša generácia v štádiu z ktorého už nebude návrat k normálnosti a prirodzenému cyklu v prírode. Začať môžeme, ale hlavne musíme začať od seba. Stačí opätovne využívať veci ktoré aktuálne máme a nebažiť stále po nových a nových statkoch. Tie sú totiž vyčerpateľné a čo je horšie vyčerpávajú našu Zem.“

Filmový festival Ekotopfilm – Envirofilm odštartoval teda 24. marca 2020 v KaSS – Dom kultúry programom pre vopred prihlásené základné a stredné školy. V rámci Junior festivalu sa deti pomocou filmového plátna a sprievodných aktivít učili ako chrániť životné prostredie. Festival pokračoval večerným programom pre širokú verejnosť. Filmový program priniesol široké spektrum tém. Jedinečné zábery vlčej svorky v nehostinnej tundre, naučte sa predchádzať vzniku odpadov, vyriešte dilemu udržateľného stravovania, predstavte si život bez hmyzu alebo sa inšpirujte príbehom odhodlanej aktivistky, novodobej Johanky z Arku. Program bol doplnený o diskusiu Palmový olej a pytliactvo, Je Sumatra raj, alebo peklo na zemi?, kde sa návštevníci vďaka Tomášovi Šmátralovi dozvedeli viac o projekte Green Life a situácii v sumatrianskych pralesoch.

Hornonitrianske múzeum

Andrej Gürtler: Životná cesta autora

Rodinu Gürtlerovcov si pamätajú pôvodní Prievidžania ako rod maliarov, ktorý si v meste založil firmu, venujúcu sa maliarstvu písma, izieb, lakovníctvu, stavebnému a nábytkovému natieračstvu a odbornému obchodu s maliarskymi potrebami.
Tu mal korene Andrej Gürtler (*1909, Prievidza – †1974, Bratislava), maliar, kresliar, grafik, dizajnér a reštaurátor. V rodnom meste svoj talent uplatnil ešte ako mladý chlapec, keď v roku 1925 navrhol pre športový klub v Prievidzi odznak, ktorý zrealizovala mincovňa v Kremnici. Ešte väčší úspech zožal v roku 1931 na Výstave hornej Nitry, kde za spôsob prezentácie otcovej maliarskej firmy získal zlatú medailu. V tom čase si na odborných kurzoch propagačnej grafiky, písmomaliarstva, fládrovania, aranžérstva a reklamy v Štátnom ústave pre zveľaďovanie živností v Turčianskom Svätom Martine zvyšoval kvalifikáciu po tom, čo bol vyučený v otcovej firme za majstra maliarskeho remesla.

I keď sa na trvalo usadil v Bratislave, do Prievidze sa ešte vrátil spraviť skúšky z učiva meštianskej školy, popri tom si rozširoval vzdelanie v Škole umeleckých remesiel v Bratislave. Pôsobil vo viacerých zamestnaniach, kde uplatnil remeselnú fundovanosť i zručnosti, a činný bol aj ako pedagóg.Výtvarná tvorba Andreja Gürtlera zahŕňa voľnú maľbu, kresbu, grafiku, úžitkový dizajn, monumentálnu tvorbu a reštaurátorské realizácie. Tiež sa realizoval pri aranžovaní výstav. Známy bol najmä v odborných kruhoch v Bratislave, kde strávil väčšinu tvorivého života. V Prievidzi, rodnom meste Andreja Gürtlera, kde vyrastal a prežil mladosť, sa však na túto osobnosť výtvarného života pomaly zabúda. Spomienku na krajana oživila výstava Andrej Gürtler životná cesta, realizovaná v Hornonitrianskom múzeu v Prievidzi, ktorej kurátorom bol výtvarníkov syn Ing. arch. Andrej Gürtler. Vďaka jeho daru výtvarných prác z dielne otca Andreja Gürtlera múzeu bola približne polovica prezentovaných prác z muzeálnych zbierok, a ďalšie boli zapožičané zo Slovenského centra dizajnu i od súkromných vlastníkov.

Dominantou výstavy bola autorova voľná tvorba, zahŕňajúca akvarely, oleje, grafiky i kresby, členená podľa tematických celkov na exteriérové výjavy z hornej Nitry, Bratislavy, krajinomaľbu a interiérové pohľady so zátišiami, figurálne a portrétne zobrazenia. Vo všetkých motívoch sa autor prikláňal k realistickej forme spracovania.

Reprezentačná vzorka všestrannej tvorby opätovne dostala opomínaného autora do povedomia Prievidžanov a návštevníkov mesta. Záujemcovia, oslovení výtvarníkovou produkciou, sa mohli hlbšie oboznámiť s jeho činnosťou prostredníctvom rovnomennej monografie Andrej Gürtler životná cesta (1909 – 1974) tiež z autorského pera Ing. arch. Andreja Gürtlera, ktorá bola uvedená počas vernisáže výstavy 15. augusta 2020. Výtvarník Andrej Gürtler je neoddeliteľnou súčasťou histórie výtvarného diania v Prievidzi. Napriek tomu bola výstava in memoriam v Hornonitrianskom múzeu prvou samostatnou prezentáciou, predstavujúcou širokospektrálnu tvorbu autora.

Pamiatkový úrad SR rozhodol o vyhlásení hrobky rodiny Heumann na židovskom cintoríne v Prievidzi za národnú kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad SR na základe viacerých významných charakteristík hrobky na židovskom cintoríne v Prievidzi rozhodol o zaradení predmetnej stavby do zoznamu národných kultúrnych pamiatok. Ako Pamiatkový úrad vo svojom odôvodnení uviedol, objekt je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt a to konkrétne historickej a spoločenskej, architektonickej a urbanistickej.

Hrobka rodiny Heumann je okrem pietneho miesta dokladom pôsobenia významnej osobnosti – zakladateľa potravinárskej spoločnosti Carpathia. Objekt je autentickou súčasťou a hlavnou dominantou bývalého židovského cintorína v Prievidzi. Vlastníkom je Ústredný zväz židovských náboženských obcí. „V rámci občianskej iniciatívy Spolu sme Prievidza sme ešte v roku 2016 predložili Pamiatkovému úradu SR podnet na vyhlásenie hrobky zakladateľa prievidzskej Carpathie, ktorá sa nachádza na bývalom židovskom cintoríne v Prievidzi, za národnú kultúrnu pamiatku. Pamiatkový úrad posudzoval všetky faktory a posudzovanie trvalo naozaj veľmi dlho, pričom k tomu prebiehalo aj správne konanie, kde sa mali možnosť vyjadriť jednotlivé zainteresované strany, “ opísal proces Michal Dobiaš z iniciatívy Spolu sme Prievidza. Následne v roku 2019 Pamiatkový úrad SR rozhodol a hrobku vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku.

Hrobka je architektonicky veľmi zaujímavé dielo a vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku umožní túto hrobku opraviť tak, aby ďalej nechátrala. Je to aj symbolické pripomenutie si rodín, ktoré v minulosti žili, pracovali v Prievidzi, podieľali sa na tvorbe tohto mesta a ktoré zahynuli alebo ich vyvraždili. Pietne miesto stojí na bývalom cintoríne, ktorý slúžil židovskej náboženskej obci v Prievidzi. Cintorín bol vybudovaný v roku 1853, dodnes pri ňom stojí i dom rozlúčky, ktorý v súčasnosti slúži ako autoservis. V priestore cintorína sa nachádza už len torzo z pôvodných náhrobkov, ktorých tam boli desiatky. Cintorín existoval až do roku 1985, keď bol z úradnej moci zrušený. V roku 1994 bol upravený súčasný stav, zaslúžili sa o to niekdajší členovia židovskej náboženskej obce v Prievidzi.

Kryptu rodiny Heumannovcov postavili v roku 1903 na hrobe zakladateľa rodu v Prievidzi Jozefa Heumanna, pričom sa v nej nachádzajú pozostatky štyroch členov rodiny. Je to jediný pôvodný objekt, ktorý sa zachoval zo židovského cintorína.

VII. Hospodárstvo

Dôležité firmy, ktoré pôsobili v roku 2020 na území nášho mesta:

Brose Prievidza, spol. s r. o., celosvetovo štvrtý najväčší dodávateľ automobilového priemyslu v rodinnom vlastníctve

Nestlé Carpathia Prievidza, s. r. o. – slovenské zastúpenie spoločnosti, výroba produktov značiek Carpathia a Maggi. Distribúcia značiek spoločnosti Nestlé pre slovenský trh.

Hornonitrianske bane Prievidza, a. s. - prevádzkovateľ komplexu baní v Novákoch, Handlovej a Cigli. Najväčší zamestnávateľ v okrese.

Obchodné reťazce a pobočky spoločností: Tesco, OBI, Kaufland, Nay Elektro, Okay Elektro, Lidl, COOP Jednota a STORE LAND, OC KORZO Prievidza, OC Prior Prievidza

Ministerstvo hospodárstva SR ako sprostredkovateľský orgán pre operačný program Integrovaná infraštruktúra vyhlásilo výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratné finančné príspevky zameranú na podporu rozvoja podnikania malých a stredných podnikov v rámci Iniciatívy Európskej komisie zameranej na transformáciu uhoľného regiónu horná Nitra. Cieľom zverejnenej výzvy je podporiť rozvoj podnikania a zvýšenie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v rámci transformácie uhoľného regiónu horná Nitra prostredníctvom podpory projektov zameraných na uvedenie nového alebo inovovaného produktu žiadateľa na trh alebo na inováciu produkčného procesu.

Oprávneným miestom realizácie projektu sú výhradne okresy Prievidza a Partizánske, pričom rozhodujúce je miesto realizácie projektu, nie sídlo žiadateľa. Oprávnenými žiadateľmi v rámci výzvy sú mikro, malé a stredné podniky spĺňajúce všetky podmienky poskytnutia príspevku definované výzvou. Predmetom projektu musí byť nákup dlhodobého hmotného alebo nehmotného majetku (stroje, prístroje, zariadenia softvér, licencie), ktorý bude využívaný pri tvorbe nového alebo inovovaného produktu žiadateľa alebo pri inovácii produkčného procesu žiadateľa.

V rámci výzvy sú vyčlenené finančné prostriedky vo výške 10 miliónov Eur. Minimálna výška nenávratného finančného príspevku na projekt je stanovená vo výške 50 000 Eur. Maximálna výška nenávratného finančného príspevku nesmie prekročiť 200 000 Eur na projekt. Indikatívna výška finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ vyčlenených na výzvu je 10 mil. Eur.

Investície

V roku 2020 boli realizované v meste Prievidza viaceré projekty.

Multifunkčné ihrisko - areál ZŠ S. Chalupku

Výmena dlažby na Ulici M. Mišíka pri Detvane

Opravená strecha ZŠ na Ul. energetikov

Na zimnom štadióne inštalované nové osvetlenie

Počas leta ďalšie investície na školách

Rekonštrukcia MŠ Ul. M. Mišíka v realizácii

Výsadba stromov 2020

Rekonštrukcia stanice MHD a výstavba parkoviska

Opravy miestnych komunikácií a chodníkov – Tichá ulica a Ulica A. Mišúta

Výstavba cyklotrasy

Mesto zrekonštruovalo školskú telocvičňu v Základnej škole na Ul. S. Chalupku

Rekonštrukcia stanice MHD a výstavba parkoviska

Mesto Prievidza ukončilo budovanie staničného záchytného parkoviska a rekonštrukciu autobusovej stanice v časti mestskej hromadnej dopravy. Na realizáciu projektov použilo mesto nenávratný finančný príspevok z Integrovaného regionálneho operačného programu vo výške 841 666,98 Eur. Finančné prostriedky boli určené na projekt zvýšenia atraktivity verejnej osobnej dopravy. Projekt zahŕňal rekonštrukciu autobusovej stanice v Prievidzi v časti MHD, predstaničného priestoru, rekonštrukciu a zvýšenie kapacít záchytného parkoviska v tesnej blízkosti integrovanej zastávky, ako aj zlepšenie informovanosti cestujúcej verejnosti prostredníctvom moderných oznamovacích prostriedkov. Rekonštrukcia a modernizácia autobusovej stanice a predstaničného priestoru v Prievidzi - časť MHD - vyriešila kompletnú organizáciu a výmenu spevnených plôch pre automobily a pre peších vrátane výmeny jednotlivých skladieb a dopravného značenia. Súčasťou bola aj výmena prvkov mobiliáru, autobusových prístreškov a osadenie LCD označníkov. V rámci projektu bolo tiež vybudované nové verejné osvetlenie, vrátane nových rozvodov. Osvetlené boli aj priechody pre chodcov s prihliadnutím na bezbariérovosť riešenia. Súčasťou modernizácie autobusovej stanice bolo aj vybudovanie záchytného parkoviska v predstaničnom priestore. Tým sa zlepšili podmienky pre prichádzajúcich aj odchádzajúcich cestujúcich koľajovej dopravy, pre ktorých doteraz chýbajli dostatočné parkovacie kapacity. Na tento zámer malo mesto vydané platné stavebné povolenie už niekoľko rokov. Rozhodlo sa počkať a pokúsiť sa o prefinancovanie zámeru z eurofondov, v rámci širšieho dopravného projektu. To sa podarilo, takže financovanie zaťažilo rozpočet mesta len vo výške povinného spolufinancovania. Nenávratný finančný príspevok z eurofondov bol až vo výške 95% výdavkov.

Hlavným cieľom investície bolo komplexné vybudovanie dopravnej infraštruktúry predstaničného priestoru, a tým zlepšenie kultúry cestujúcej verejnosti. Navrhovaná stavba si vyžiadala čiastočnú demontáž koľaje č. 9, sanáciu súčasných parkovísk napojených na Staničnú ulicu a stavebnú úpravu parkovacích plôch ŽSR. Vybudovaním parkoviska sa kapacita rozšírila na 66 stojísk pre cestujúcu verejnosť, z toho troch pre zdravotne ťažko postihnutých. Súčasne sa vybudovalo14 stojísk pre zamestnancov ŽSR a prístupový chodník

smerujúci od parkoviska k železničnej stanici. Železnice prenajali mestu Prievidza plochu v predstaničnom priestore na dvadsať rokov. Mesto Prievidza malo aj záujem tieto pozemky odkúpiť do svojho vlastníctva. Výsledok rokovaní medzi mestom a zástupcami železníc bol taký, že prevod vlastníctva pozemku zatiaľ reálny nie je. Podarilo sa ale vyrokovať značne výhodnejšie podmienky nájmu.

Výstavba cyklotrasy

Dlho očakávaná výstavba prievidzskej cyklotrasy sa uskutočnila. Mesto Prievidza na jej výstavbu získalo nenávratný finančný príspevok.

Rozsah prác bol stanovený oceneným výkazom výmer a projektovou dokumentáciou pre realizáciu stavby „Cyklotrasa medzi mestami Prievidza a Bojnice – I. etapa“. Práce realizovala spoločnosť CESTY NITRA, a. s., ktorá vzišla z verejného obstarávania. Cyklotrasa predstavuje ďalšiu veľkú investíciu, ktorá sa stavebnou časťou dotkla značnej časti mesta. So stavebnými prácami sa začalo na jar 2020.
Celková cena diela predstavuje sumu 1 559 821,12 Eur s DPH.

Na výstavbu cyklotrasy bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok na spolufinancovanie, ktorý je v zmysle Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku zo dňa 03. januára 2018 tvorený prostriedkami EÚ a štátneho rozpočtu SR projektom „Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb“. Nová cyklotrasa prepojila Zapotôčky a mestský park. Celkovo bolo vybudovaných 3 666,44 metrov cyklistických chodníkov a spoločných chodníkov pre cyklistov a peších. Súčasťou projektu bolo aj vybudovanie štyroch prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry, ako sú odpočívadlá, cyklostojany na odloženie bicyklov a oddychové priestory.

Smerovanie cyklotrasy vychádza z priestoru železničnej a autobusovej stanice smerom na sídlisko Zapotôčky až k Ulici M. Rázusa. Ďalšiu lokalitu trasovania predstavuje priestor cez súčasné poľnohospodárske pole smerom k rieke Nitra. Nová cyklotrasa ďalej smeruje pozdĺž rieky Nitra smerom k lávke za OC Korzo, kde je premostená na druhú stranu rieky do katastra mesta Bojníc. V ďalšej fáze trasa kopíruje koryto rieky smerom popod most na Bojnickej ceste až do Mestského parku. V lokalite parku je cyklotrasa nasmerovaná pozdĺž existujúceho cyklochodníka až k mestskej plavárni. Vyústenie cyklotrasy je situované na Ul. S. Chalupku. Vybudovaním siete cyklistickej infraštruktúry sa zároveň položil základný priestor na nadväzujúce investičné projekty, prostredníctvom ktorých bude mesto Prievidza aj v budúcnosti rozvíjať možnosti cyklistickej prepravy v mestách a blízkom regióne.

Mesto Prievidza ukončilo rekonštrukciu autobusovej stanice v časti mestskej hromadnej dopravy.

Rekonštrukcia a modernizácia autobusovej stanice v Prievidzi časť MHD riešila kompletnú organizáciu a výmenu spevnených plôch pre automobily a pre peších vrátane výmeny jednotlivých skladieb a dopravného značenia. Súčasťou bola aj výmena prvkov mobiliáru,

autobusových prístreškov a osadenie LCD označníkov. V rámci projektu bolo tiež vybudované nové verejné osvetlenie vrátane nových rozvodov. Osvetlené sú aj priechody pre chodcov s prihliadnutím na bezbariérovosť riešenia. Rekonštrukčné práce boli pre svoj objem rozdelené do štyroch etáp. Zámerom bolo docieliť, aby práce na seba logicky nadväzovali a minimálne obmedzovali chodcov a samotnú prevádzku stanice.

Rekonštrukcia stanice priniesla viaceré rozsiahle obmedzenia. Časť autobusových spojov muselo využívať dočasné zastávky na Ul. T. Vansovej od križovatky s ulicami Nová a Športová po stanicu. Obmedzenia sa dotkli dopravy na Ul. A. Hlinku – č. III/1774, a to vyčleneným priestorom vo forme odbočovacieho pruhu smerom na stanicu, ktorý zároveň bol skoro v celej dĺžke využívaný ako dočasná zastávka autobusov. Z pohľadu obmedzení bola najrozsiahlejšou posledná štvrtá etapa, počas ktorej bolo potrebné, aby časť autobusov končila svoju dopravu už na Ul. M. Mišíka v centre mesta. Rozsah prác v záverečnej etape neumožnil komplexný prejazd stanicou.

Brose - automobilový dodávateľ

Spoločnosť Brose Prievidza, s. r. o., sa rozhodla zabezpečiť testovanie zamestnancov Zariadenia pre seniorov v Prievidzi. Zariadenie pre seniorov patrilo v tých dňoch v súvislosti s výskytom koronavírusu medzi najviac ohrozené lokality. Situácia bola náročná práve v tom, že zamestnanci zariadenia denne zabezpečovali klientom doprovod z a do nemocnice alebo do iných ambulancií mimo priestorov zariadenia. Tým sa mohli vytvárať potenciálne riziká šírenia vírusu.

Spoločnosť Brose sa rozhodla sponzorsky zabezpečiť testy pre všetkých zamestnancov, ktorí boli na pracovisku a ktorí ešte neprešli testovaním. Celkovo bolo zabezpečených 114 testovaní. Za uvedenú pomoc je vedenie mesta vďačné. Toto opatrenie pomohlo udržať situáciu v zariadení na priaznivej úrovni. Testovanie zamestnancov bolo zabezpečené v piatok 24. apríla od 8.00 hod. Spoločnosť Brose Prievidza sa snaží podporovať mesto, od kedy v ňom začala pôsobiť. Aj v týchto časoch boli príkladom spoločensky zodpovednej firmy, ktorej záleží na našom meste.

Večerný beh Prievidzou

Spoločnosť Brose Prievidza, s. r. o. zorganizovala večerný beh Prievidzou.

V sobotu 19. septembra 2020 sa konalo podujatie Brose Night Run Prievidza, ktoré odštartovalo o 19.00 hod. v priemyselnom parku a skončilo o 20.30 hod. na rovnakom mieste. Dopravné obmedzenia boli v čase od 18:00 hod. do 21:30 hod. Trasa viedla ulicami M. Bröse, Letisková ul., "budúci obchvat mesta Prievidza", prístupová komunikácia k súkromnému areálu v priestore garáži na Sadovej ulici, Golfová ul., Úzka ul., Stredná ul., Priechodná ul., S. Chalupku, Š. Králika, F. Madvu, M. R. Štefánika, D. Krmana, B. Björnsona, J. C. Hronského, Trhová, J. Pauleho, Svätoplukova, Krajná, Vnútorná, Súbežná, P. Benického, A. H. Gavloviča, J. Škopca, Banícka, chodník v mestskom parku, Riečna ulica, Bojnická cesta a Mierové nám.

Technické služby

Na zimnú sezónu 2020/2021 bola samospráva pripravená nielen vozovým parkom, ale aj novým ekologickejším cestným posypom.
Mesto Prievidza v zimnej sezóne 2019/2020 disponovalo tromi kusmi veľkej techniky na cesty, piatimi kusmi menšej techniky na cesty a piatimi kusmi chodníkovej techniky. „Novinkou vo vozovom parku je veľká technika na cesty – MAN sypač s radlicou. Obnova strojov tak zabezpečí efektívnejšiu zimnú údržbu. Z personálneho hľadiska sú v stálych 12-hodinových službách pripravení šiesti pracovníci a dispečer, v prípade potreby budú na dočisťovanie nasadení ešte ďalší pracovníci," vysvetlil Roman Bartoš z TSMPD.

Na posyp ciest a chodníkov sa používala okrem klasickej cestárskej soli aj alternatívna, ekologickejšia forma chemického posypu. K dispozícii bolo 600 ton cestárskej soli a inertný materiál v dvoch frakciách 2/4 (50 ton) na chodníky a 4/8 na cesty (430 ton). Pre porovnanie, v predchádzajúcej sezóne 2019/2020 sa využilo 520 ton chemického posypu, 42 ton inertného materiálu 2/4 a 160 ton inertného materiálu 4/8. Predpokladané náklady na tohtoročnú zimnú údržbu boli vyčíslené na sumu 305 000 Eur.

Spoločnosť Technické služby mesta Prievidza, s. r. o., (ďalej len „TSMPD s. r. o.") pokračovala s výsevom lúčnych kvetov v meste Prievidza.

Výsev bol realizovaný na pôvodných lokalitách, na sídlisku Zapotôčky na Ulici Ľ. Ondrejova a na Ulici M. Rázusa, na sídlisku Necpaly pri potravinách Coop Jednota, na sídlisku Píly na Ulici M. R. Štefánika a v centre mesta na Námestí slobody v blízkosti fontány pod Lipami. Novinkou tohto roka bolo zamiešanie semien lúčnych kvetov v lokalitách s ponechanou vysokou trávou pre výživu včiel v meste, napríklad v parku Skotňa, v parku na Riečnej ulici, vedľa cintorína na Mariánskej ulici, na spojovacom chodníku sídlisk Necpaly a Kopanice, či pri vstupe na sídlisko Zapotôčky.

Zmesi lúčnych semien boli v tom roku prispôsobené podmienkam, v ktorých rástli, napríklad tieň, polotieň, výslnné stanovištia. Zmesi boli zložené najmä z makov, krásnoočiek, nevädzí, rebríčkov, cínií, slnečníc, nechtíkov, krasuliek a podobne. Výsev začali zamestnanci TSMPD, s. r. o., realizovať koncom apríla až začiatkom mája. Prvé nakvitnutie sa očakávalo 40 až 50 dní od výsevu, čiže na konci júna. Zamestnanci Technických služieb mesta Prievidza verili, že lúčne kvety v meste prinesú obyvateľom a návštevníkom estetický zážitok.

Výsadba lúčnych kvetov patrí medzi obľúbené trendy v komunálnom urbanizme v celej Európe. Výsadba má za úlohu vniesť do mestských sídlisk a parkov krásu kvetov a voľnej prírody. V neposlednom rade kvety pomáhajú včelám. Na verejných priestranstvách v Prievidzi boli lúčne kvety vysievané každoročne od roku 2017. Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov JUDr. Kolomana Novackého dokonca za kvetinové záhony udelila v roku 2018 mestu Prievidza vyznamenanie Zlatá včela za zásluhy o rozvoj včelárstva. „Mimoriadne zaujala a potešila realizácia projektu zameraného na výsev lúčnych kvetov na území mesta. Najväčším nepriateľom včiel v súčasnom období totiž už dávno nie sú choroby,

škodcovia, či pesticídy, ale hlavne hlad v období vrcholného leta. Príčinou hladovania našich včelstiev je absencia akejkoľvek kvitnúcej zelene v období júl - august. Návrat kvetov do Prievidze je nádejou na lepší zajtrajšok aj pre včelárov na území mesta," povedal vtedy Peter Balák z prievidzskej organizácie Slovenského zväzu včelárov. Kvetné lúky sa vyznačujú svojimi nízkymi nákladmi na údržbu, bez potrebnej pravidelnej starostlivosti ako polievanie, hnojenie a kosenie. Zmesi lúčnych semien bývajú prispôsobené podmienkam, v ktorých môžu rásť (napríklad tieň, polotieň a slnečné stanovištia).

V Prievidzi vysadili nové stromy. Po celom meste pribudlo až 50 nových stromov. Vysadená bola aj stromová alej.

Zamestnanci Strediska záhradníckych služieb zabezpečili na území mesta náhradnú výsadbu. Samotná výsadba bola realizovaná v priebehu 17. kalendárneho týždňa roku 2020. Dreviny boli vysadené v lokalitách pôvodných stromov alebo v ich blízkosti. Výsadba bola realizovaná najmä na sídliskách Píly, Kopanice, Necpaly. Na spojovacom chodníku zo sídliska Necpaly na sídlisko Kopanice bola vysadená stromová alej. Spolu bolo vysadených 50 kusov stromov. Vysádzané boli hlavne kompaktné formy čerešne pílkatej, hrabu obyčajného, lipy malolistej, javora poľného alebo smreku omorikového.

Technické služby mesta Prievidza s. r. o. upozorňovali návštevníkov cintorínov na zvýšenú pozornosť pri manipulácii s ohňom z dôvodu rizika vzniku požiarov.

TSMPD s. r. o. – Stredisko pietnych služieb ako správca cintorínov vzhľadom na požiarnu udalosť na mestskom cintoríne v Prievidzi počas Veľkonočných sviatkov žiadalo návštevníkov cintorínov, aby nepoužívali sviečky a kahance bez skleneného ochranného obalu. Aj mierny vietor dokáže spôsobiť prenos ohňa z plameňa sviečky na umelohmotné vence, kytice a pietne predmety uložené na hrobových miestach. Požiarne udalosti na hrobových miestach spôsobujú nielen poškodenie samotného hrobu, kde došlo k požiarnej udalosti, ale najčastejšie aj bezprostredne susediacich hrobov. Správa cintorína nemá povinnosť poistenia voči takýmto udalostiach na hroboch v nájme fyzických osôb. Preto za škody spôsobené lokálnym požiarom zodpovedá nájomca hrobového (urnového) miesta.

Vzhľadom na postupné uvoľňovanie opatrení proti šíreniu koronavírusu boli na cintoríne v Prievidzi opäť verejnosti sprístupnené toalety i predajňa. TSMPD s. r. o. – ako správca cintorínov na území mesta Prievidza oznámil, že v súlade s rozhodnutím ústredného krízového štábu sa počnúc dňom, 23. apríla 2020 sprístupnila verejnosti predajňa pietnych predmetov v predpísanom režime (povinné rúška na tvári a dezinfekcia rúk, obmedzený počet osôb v predajni) a toalety pre verejnosť v budove Domu smútku na Mariánskej ulici v Prievidzi.

Od stredy 20. mája začala platiť štvrtá fáza uvoľňovania reštriktívnych opatrení. Opatrenia sa dotkli aj mestskej plavárne.

Pre vnútorné plavárne a športoviská platila od stredy 20. mája možnosť otvorenia pre športové kluby. Pre širokú verejnosť ostali plaváreň ale aj ostatné športoviská zatvorené. V tejto súvislosti boli v priestoroch plavárne vydezinfikované vnútorné priestory plavárne. Na tento účel Technické služby zakúpili multifunkčný parný čistiť určený aj na dezinfekciu.

Cena prístroja bola 2040 Eur. Konkrétny termín otvorenia plavárne závisel od rozhodnutia RÚVZ, ktorý zabezpečil vo štvrtok 21. mája odber vzorky vody z bazéna. Po vyhodnotení vzoriek bolo definitívne rozhodnuté o sprístupnení plavárne. Na dezinfekciu ihrísk bola použitá špeciálna certifikovaná látka, t. j. agresívne nepôsobiaca na povrch jednotlivých komponentov na detských ihriskách a zároveň nepredstavuje žiadne zdravotné riziko pre malé deti, ktoré prichádzali do kontaktu s vydezinfikovaným povrchom.

Správa majetku mesta Prievidza, s. r. o., (SMMP)
Mesto Prievidza v súlade s výsledkom verejného obstarávania podpísalo zmluvu o dielo so Správou majetku mesta Prievidza, s. r. o., na základe ktorej bola realizovaná rekonštrukcia sociálnych zariadení v Kultúrnom dome Malá Lehôtka.
Rozsah prác spočíval v rekonštrukcií pánskych a dámskych sociálnych zariadení, pričom sa jednalo o demontáž zariaďovacích predmetov, vybúranie vnútorných obkladov, odstránenie dlažieb a opravu omietok. Zároveň sa zrealizovalo doplnenie a úprava vnútornej kanalizácie a vodovodného potrubia, úprava elektroinštalácie a vybavenie novými zariaďovacími predmetmi. Celková výška rekonštrukčných prác predstavovala 9 660,52 Eur. „Teší ma, že investície v mestských štvrtiach Prievidze pokračujú aj v roku 2020. V uplynulom období boli ukončené rekonštrukcie striech kultúrnych domov vo Veľkej Lehôtke, Malej Lehôtke a v Hradci v celkovej výške takmer 137 tisíc Eur. V priebehu dvoch rokov išlo už o druhú veľkú investíciu do Kultúrneho domu v Malej Lehôtke," vyjadrila sa Katarína Macháčková, primátorka mesta Prievidza pre médiá.

Mesto Prievidza spoločne s prevádzkovateľom Správou majetku mesta Prievidza opätovne sprístupnili trhovisko na Trhovej ulici v Prievidzi.
Na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR, týkajúceho sa zmeny protipandemických opatrení, s účinnosťou od 22. apríla 2020, bolo možné prevádzkovať vonkajšie trhoviská s predajom sadeníc, rezaných kvetov, potravín a nápojov, zeleniny a ovocia, so zabezpečeným jednosmerným pohybom zákazníkov, regulovaným vstupom a výstupom z trhoviska, s umiestnením predajných miest s minimálnou vzdialenosťou 2 m. Mesto Prievidza vykonalo potrebné kroky na zabezpečenie prevádzky trhoviska na Trhovej ulici a spoločne s prevádzkovateľom Správou majetku mesta Prievidza sprístupnili aj trhovisko na Hviezdoslavovej ulici.

Správa majetku mesta Prievidza vykonala potrebné kroky na zabezpečenie prevádzky trhoviska aj na Hviezdoslavovej ulici. Záujemcom o predaj vydal Referát obchodu a cestovného ruchu MsÚ Prievidza príslušné povolenia na trhový predaj.

Bolo potrebné dodržiavať osobitné opatrenia:
- vstup a pohyb na trhovisku bol umožnený len osobám s prekrytými hornými dýchacími cestami (napríklad rúško, šál, šatka, atď.)
- pri vchode na trhovisko boli osoby povinné aplikovať dezinfekciu na ruky
- pri pohybe na trhovisku boli osoby povinné zachovávať odstupy minimálne 2 m

predávajúci bol povinný pred začatím predaja vykonať dezinfekciu predajného pultu.
Trhoviská boli sprístupnené v celej prevádzkovej kapacite.

Ochrana pred požiarmi v roku 2020

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prievidzi prehodnotilo situáciu v územnom obvode okresu Prievidza a z dôvodu predchádzania vzniku požiarov v súlade so zákonom o ochrane pred požiarmi a príslušnou vyhláškou vyhlásilo v územnom obvode okresu Prievidza od 10. augusta 2020, od 12:00 hod. do odvolania čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti.

Fyzickým osobám sa podľa § 14 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov na lesných pozemkoch zakazuje najmä:

- zakladať a udržiavať ohne,
- používať otvorený oheň,
- fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.

Vlastníci, správcovia, alebo užívatelia lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarom sú podľa § 6b zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a podľa § 10 Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov povinní najmä:

- zabezpečovať v lesoch hliadkovaciu činnosť, pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť vypracúvať časový harmonogram s určením trasy pochôdzok a s uvedením konkrétnych časov a miest, kde sa má hliadkovacia služba v danom čase nachádzať, a zabezpečuje jej vhodný systém spojenia s ohlasovňou požiarov,

- zabezpečiť umiestnenie potrebného množstva protipožiarneho náradia na určenom mieste v závislosti od plochy lesných porastov,

- udržiavať existujúce prejazdové cesty, zvážnice a zdroje vody v stave, ktorý umožňuje bezproblémový príjazd hasičských jednotiek a ich využitie na účinný zásah,

- prijímať osobitné opatrenia pre priestory postihnuté kalamitou, zamerané najmä na:

1. urýchlené odstraňovanie dreva a ďalšieho horľavého odpadu z blízkosti objektov,
2. vytváranie rozčleňovacích pásov na zabránenie šírenia požiaru,
3. prednostné zabezpečenie prejazdnosti lesných ciest a zvážnic pre hasičskú techniku,

- zabezpečiť, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg.

Jedným z faktorov, ktorý nepriaznivo ovplyvňuje výsledky práce poľnohospodárov je vznik požiarov, či už pri dozrievaní úrody, zbere úrody a pozberových prácach, alebo aj pri uskladňovaní úrody. Najčastejšími príčinami týchto požiarov je spaľovanie slamy na riadkoch a plošné vypaľovanie strnísk, resp. suchých porastov.

V posledných rokoch klesá v prievidzskom regióne počet požiarov, ktoré vznikajú pri vypaľovaní trávy a porastov. Napriek tomu musia hasiči každoročne bojovať s ohňom na otvorených plochách, pričom jeho likvidácia vôbec nie je jednoduchá. Niektorí ľudia si stále mylne myslia, že vypaľovanie trávy nie je nezákonné, že ide o čistenie plôch od suchých porastov. Zákon o ochrane pred požiarmi však jasne hovorí, že občania, ale aj právnické osoby, či organizácie nesmú vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s., Banská Bystrica v záujme ochrany zdravia svojich zákazníkov, ako aj svojich zamestnancov na zákazníckych centrách, z dôvodu minimalizácie rizika šírenia koronavírusového ochorenia COVID-19 oznamila, že do odvolania sú Zákaznícke centrá ZATVORENÉ. Za účelom vybavenia akýchkoľvek žiadostí, podnetov a reklamácií mohli zákazníci využiť písomnú, elektronickú alebo telefonickú formu komunikácie.

Doprava

Akciová spoločnosť SAD Prievidza

V záujme ochrany zdravia boli vyzvaní cestujúci, aby nevstupovali do vozidiel MHD bez použitia rúška, prípadne šálu, šatky alebo inej vhodnej alternatívy. Po vzore krajských miest bol zavedený zákaz prepravy osôb bez rúška alebo inej ochrany.

SAD Prievidza dodržiavala pokyny hlavného hygienika a krízového štábu, preto zintenzívnila dezinfekciu vo všetkých prostriedkoch verejnej dopravy. Spoločnosť sa prispôsobila situácii a konala v súlade s rozhodnutiami a požiadavkami TSK a vyhláseniami vlády. SAD Prievidza v rámci zachovania bezpečnosti cestovania začala robiť preventívne opatrenia častejšou dezinfekciou prostriedkov verejnej dopravy. Neustále zásobovala vodičov autobusov dezinfekčnými prostriedkami, ktorí nimi čistili svoje pracoviská, madlá a tlačidlá počas prestojov.

SAD Prievidza na základe informácií od Ministerstva zdravotníctva SR oboznámila všetkých zamestnancov aj vodičov SAD Prievidza, aby dodržiavali zásady osobnej hygieny. SAD Prievidza rozhodne vzniknutú situáciu nepodcenila, a pristúpila nej s rešpektom. Dodržiavala všetky oficiálne nariadenia, nakoľko mala záujem, aby ich cestujúci boli v bezpečí.

Pridanie ranného spoja MHD linky č. 50

Vzhľadom na mimoriadnu situáciu, ktorá pretrvávala od 16. marca 2020, premávala MHD v meste Prievidza vo víkendovom režime. Na základe požiadaviek obyvateľov, ktorým vznikol problém dopraviť sa na pracoviská včas, pristúpilo mesto spolu so SAD Prievidza a. s. k pridaniu ranného spoja MHD linky č. 50.

Trenčianska župa, ako objednávateľ výkonov vo verejnom záujme, pridala nové autobusové spojenia medzi hornonitrianskym regiónom a Trenčínom. Autobusom sa do krajského mesta tak bolo možné dostať za hodinu a 20 minút.

Dopravné spojenie medzi Trenčínom a Prievidzou bolo od 1. septembra posilnené. K už existujúcim štyrom párom spojov, ktoré denne premávali z krajského mesta cez Bánovce nad Bebravou až do regiónu hornej Nitry, pribudli ďalšie tri. Ich prevádzku zabezpečili zmluvní dopravcovia SAD Trenčín a SAD Prievidza. Vyšli tak v ústrety cestujúcej verejnosti, najmä tým, ktorí z regiónu hornej Nitry dochádzali za prácou do Trenčína. Modré autobusy po novom premávali na trase od skorého rána do ôsmej večer. Cestujúci sa tak rýchlo dostali do práce i z práce, naviac, ekologickejšou dopravou. Život v regióne sa tak stal o niečo jednoduchší a jeho cieľom bolo aj znížiť počet osobných áut z preplnených ciest.

Odpadové hospodárstvo

Usmernenie k nakladaniu s odpadmi

Kam vyhadzovať rúška a respirátory? V zmysle stanoviska ÚVZ SR sa použité ochranné prostriedky, ktoré vznikali obyvateľom v domácnosti alebo zamestnancom v bežných prevádzkach – rúška, respirátory, rukavice, vreckovky likvidovali ako bežný odpad. Špeciálny postup sa tu teda neuplatňoval, pretože sa ukladal len do zmesového odpadu.

Opreto bol odporúčaný nasledovný postup:

- použité ochranné prostriedky treba dať do plastovej tašky alebo vreca a pevne uzavrieť
- vrece či tašku treba vyhodiť do nevytriedeného komunálneho odpadu (čierny kontajner)
- použité ochranné prostriedky v žiadnom prípade nepatria do triedeného odpadu
- samozrejme si je potrebné umyť ruky a postupovať podľa všetkých hygienických pravidiel

Z dôvodu mimoriadnej situácie od 23. marca 2020 bol zrušený v meste Prievidza plánovaný zber veľkorozmerného odpadu cez veľkoobjemové kontajnery a zber biologicky rozložiteľných odpadov (konáre a odpady zo záhrad). Zber bol realizovaný v náhradnom termíne. Obyvatelia boli dôrazne požiadaní, aby na obvyklých stanovištiach kontajnerov nevytvárali čierne skládky!

Životné prostredie

Služba zdieľaných bicyklov na krátke trasy tzv. Zelený bicykel bola v Prievidzi k dispozícii aj v roku 2020. Mesto Prievidza si pre obyvateľov mesta a jeho návštevníkov aj tento rok objednalo prevádzkovanie služby verejných zdieľaných bicyklov. Alternatívnu ekologickú formu dopravy podporovalo aj preto, lebo v období pandémie je bicykel ideálnym dopravným prostriedkom.

Napriek očakávaným výpadkom príjmov sa vedenie mesta rozhodlo podporiť zdieľané bicykle tak, ako to bolo naplánované v schválenom rozpočte mesta.

1000 minút zadarmo – Prevádzkovateľ, spoločnosť 2brothers, na máj pripravila akciu pre všetkých zákazníkov. Všetci používatelia mali v máji 2020 k dispozícii 1000 minút zadarmo. Aj takto sa snažil prispieť k tomu, aby v čase pandémie používatelia službu čo najviac využili.

Prevádzka Zeleného bicykla v čase pandémie mala svoje špecifiká. Prevádzkovateľ pre bezpečnosť cyklistov odporúčal v období pandémie pri jazdách po celý čas používať ochranu

tváre. Rovnako odporúčal používať pri jazde rukavice alebo iné ochranné pomôcky a po každom použití Zeleného bicykla dôkladné umytie alebo vydezinfikovanie rúk. Pripomínal tiež všeobecné odporúčania – nedotýkať sa zbytočne rukami tváre, očí alebo rúška a udržiavať si odstupu aspoň dva metre od iných osôb. Samozrejme, aj prevádzkovateľ dbal o zvýšenú hygienu a riadidlá bicyklov pravidelne dezinfikoval.

Mesto sa s prevádzkovateľom dohodlo na zabezpečení prevádzky služby Zelený bicykel na obdobie od 1. mája do 27. septembra 2020, teda spolu na 150 dní. Išlo o rovnako dlhé obdobie ako minulý rok. Za všetky dni prevádzky zaplatilo mesto spolu najviac 15.000 eur. V roku 2019 počet používateľov služby zdieľaných bicyklov narástol na 4.398, v sezóne 2018 to bolo len 2.649 používateľov. Rástol aj počet výpožičiek, ktorých bolo v letných mesiacoch aj viac ako 3.500 mesačne. Rastúci trend záujmu o službu očakávala samospráva aj v novej sezóne 2020.

Jednorazová polhodinová jazda na Zelenom bicykli stála 40 centov, teda ostala nezmenená. Úhrada sa realizovala prostredníctvom spoplatnenej SMS správy na číslo 8866. Podrobné pokyny boli na všetkých stojanoch služby Zelený bicykel.

MsÚ v Prievidzi nápomocný aj pri výchove vodiaceho psa

Na Mestskom úrade v Prievidzi je realizovaný unikátny projekt výchovy vodiaceho alebo asistenčného psa.

Ing. Beata Drozdová, referentka životného prostredia, na MsÚ – odbore stavebného poriadku, výstavby a životného prostredia sa podujala na zaujímavý projekt ako vychovávateľka výnimočného šteniatka. Vo svojom voľnom aj pracovnom čase sa venovala realizácii projektu, v ktorom sa šteniatko socializuje, zvyká si na ľudí a snaží sa osvojiť čo najviac zo slušného správania. Išlo totiž o špeciálny projekt, ktorého zmyslom je vycvičiť psa, ktorý po výcviku bude pomáhať nevidiacim alebo inak zdravotne znevýhodneným ľuďom. Výchova budúceho nevidiaceho alebo asistenčného psa bola realizovaná aj v priestoroch kancelárie na Mestskom úrade v Prievidzi.

K zapojeniu do špeciálnemu programu bolo zo strany Mestského úradu potrebné vydať súhlas a akceptovať vytvorenie špecifických podmienok. Aj vďaka tolerantnému prístupu obyvateľov mesta, ktorí vybavujú svoju agendu v jednej z kancelárii MsÚ v Prievidzi vyrastal psík, ktorý bude pomáhať ľuďom so zdravotným postihnutím.

EKOrok s Nestlé Slovensko, s. r. o.

Deti z piatich prievidzských základných a dvoch základných škôl s materskou školou, sa po svojom návrate do škôl začiatkom júna, okrem vyučovania venovali aj ďalším aktivitám spojeným s environmentálnym projektom EKOROK s Nestlé. Cieľom projektu je už dlhodobo vzdelávať deti v oblasti ochrany životného prostredia a budovať v nich správne environmentálne návyky. V školskom roku 2019/2020 sa realizoval už po 17 krát. Hlavnou témou aktuálneho ročníka bola "Oslava Zeme".

Napriek tomu, že 17. ročník bol poznačený opatreniami spojenými s pandémiou, ktoré na čas zatvorili brány škôl, väčšinu aktivít posilňujúcich zručnosti žiakov v oblasti ochrany prírody a životného prostredia sa podarilo uskutočniť, keďže ich žiaci s učiteľmi realizovali ešte v jesenných a zimných mesiacoch. Koordinátori zo zapojených škôl vybrali najkrajšie miniprojekty a tie zverejnili na internetovej stránke Centra voľného času (CVČ) v Prievidzi. V projekte nechýbali ani aktivity na revitalizáciu a obnovu okolia škôl s názvom „Zelený nápad.

Do 17. ročníka Ekoroku sa zapojilo približne 3000 detí. Projekt realizovalo mesto Prievidza v spolupráci s CVČ a finančnou podporou spoločnosti Nestlé Slovensko v celkovej výške 8 000 eur. O aktivitách školy pravidelne informovali na svojich internetových stránkach a prostredníctvom CVČ v Prievidzi. V časti projektu Ekorok „Zelený nápad“ sa realizovala revitalizácia a obnova časti okolia dvoch ZŠ a jednej materskej školy. V časti „Ekoinfo“ školy aktualizovali internetové stránky, zbierali odpad, čistili okolie, sadili stromčeky a realizovali aktivity súvisiace s environmentálnou výchovou. Každá škola vyhodnotila a vybrala tri najlepšie aktivity, podujatia, činnosti žiakov súvisiace s témou projektu v rámci školy. Tie boli zverejnené na internetovej stránke CVČ.

Manažérka pre korporátne záležitosti Nestlé Slovensko Ľubica Novotná k EKOROKU povedala: „Ani pandémia, ktorá zabránila deťom osobne navštevovať školu, nezlomila ich odhodlanie pokračovať v environmentálnych aktivitách. Veľmi milý je príbeh žiakov 4. A triedy ZŠ na Malonecpalskej ulici, ktorí realizovali projekt Moja malá záhradka. V marci zasadili 20 rastliniek, no kvôli zatvoreniu školy sa o ne nemohli starať. Na svoje rastlinky však mysleli i doma a napísali o nich rozprávku či príbeh. Záhradka napokon prežila vďaka starostlivosti personálu školy, vyrastené priesady sa dostali k svojim malým majiteľom a našli si svoje miesto v záhradách. Takéto príbehy deti pozitívne formujú a rozvíjajú ich vzťah k životnému prostrediu. Vážime si možnosť podieľať sa na formovaní vzťahu mladej generácie k ochrane planéty. Ako svetová firma v potravinárskom priemysle venujeme veľkú pozornosť environmentálnej oblasti s osobitným dôrazom na ochranu vody a boj proti plastovému odpadu.“

Primátorka mesta Prievidza Katarína Macháčková k EKOROKU uviedla: „Prekážky, ktoré postavila do cesty vyučovaniu na školách i Ekoroku epidémia koronavírusu, ukázali aké krehké je naše spoločné životné prostredie a ako vysoko cenené je zdravie. Práve na tomto pozadí sa ukazuje sila tradície projektu Ekoroku, ktorú spoločne realizujú deti prievidzských základných a materských škôl. Ďakujeme hlavne pedagogickým pracovníkom, že naše deti vedú k spoločenskej zodpovednosti, empatickému konaniu a ľudsky žiadaným hodnotám. Vracia sa nám to v čistejšom a krajšom životnom prostredí, ktoré nie je všade samozrejmosťou. Vďaka patrí aj firme Nestlé, ktorá v našom regióne vytvára podmienky pre zdravé životné prostredie. Trvalo udržateľný rozvoj si žiada predovšetkým zodpovednosť voči nášmu okoliu a teda domovu.“

VIII. ŠKOLSTVO

V roku 2020 boli v pôsobnosti mesta Prievidza tieto základné školy:

Základná škola, Ul. Dobšinského 5, Prievidza
Základná škola, Ul. energetikov 242/39, Prievidza
Základná škola, Ul. Rastislavova 416/4, Prievidza
Základná škola na Malonecpalskej ulici 37, Prievidza
I. Základná škola na Ulici S. Chalupku 313/14, Prievidza
Základná škola P. J. Šafárika, Prievidza
Základná škola Mariánska ul. 554 / 19, Prievidza
ZUŠ Ladislava Stančeka, Rastislavova 745/13, Prievidza
Centrum voľného času Spektrum, Novackého 14, Prievidza

V roku 2020 boli v Prievidzi tieto materské školy:

Materská škola Nedožerská cesta 40, Prievidza
Materská škola, Ul. Maxima Gorkého 22, Prievidza
Materská škola, Ul. Š. Závodníka, Prievidza
Materská škola, Ul. A. Mišúta č. 2, Prievidza
Materská škola, Ul. Janka Matúšku 1, Prievidza
Materská škola Ul. P.Benického 1, Prievidza
Materská škola, Ul. M. Mišíka 15, Prievidza
Materská škola na Nábreží sv. Cyrila, Prievidza
Materská škola Športová ulica, Prievidza
Materská škola so špeciálnou triedou, Clementisa 10, Prievidza
Materská škola na Ul. D. Krmana 334/6, Prievidza

Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK:

Piaristické gymnázium Františka Hanáka, Prievidza
Gymnázium Vavrinca Benedikta Nedožerského, Prievidza
Obchodná akadémia, Prievidza
SOŠ T. Vansovej 32, Prievidza
SOŠ obchodu a služieb, Prievidza
SOŠ Polytechnická, Prievidza
Neštátna SOŠ CA&TS, Prievidza.

Vysoké školy:

Žilinská univerzita – detašované pracovisko Fakulty riadenia a informatiky

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza sú tieto školy a školské zariadenia:

11 materských škôl bez právnej subjektivity, organizačne zaradené pod OŠ a SoO a EO MsÚ v Prievidzi,

7 plnoorganizovaných základných škôl s právnou subjektivitou, ktorých štatutárnym orgánom je riaditeľ školy,

1 základná umelecká škola s právnou subjektivitou, ktorej štatutárnym orgánom je riaditeľ školy,

školské výchovno-vzdelávacie zariadenia podľa §113 školského zákona: 1 centrum voľného času s právnou subjektivitou, ktorého štatutárnym orgánom je riaditeľ CVČ,

7 školských klubov detí, ktoré sú súčasťou jednotlivých základných škôl,

zariadenie školského stravovania (školské účelové zariadenie podľa § 137 školského zákona) 7 školských jedální pri ZŠ, ktoré sú súčasťami základných škôl,

9 samostatných školských jedální pri MŠ bez právnej subjektivity organizačne zaradených pod OŠ a SoO a EO MsÚ v Prievidzi.

Spolu 43 škôl a školských zariadení.

Na území mesta Prievidza sídlia aj základné a materské školy a školské zariadenia iných zriaďovateľov zaradené do siete škôl a školských zariadení MŠVVaŠ SR, a to:

Piaristická spojená škola Fr. Hanáka, Ul. A. Hlinku 44, Prievidza s organizačnými zložkami materská škola, základná škola a školský klub detí, gymnázium, stredná odborná škola – cirkevný zriaďovateľ

Neštátna spojená E škola, Ul. M. Falešníka, Prievidza s organizačnými zložkami: neštátna základná škola a školský klub detí, neštátna materská škola, neštátna základná umelecká škola – **zriaďovateľ Mgr. Vladimír Bálint.** Neštátna základná umelecká škola XOANA, Ul. J. Jesenského 16, Prievidza – **zriaďovateľ Mgr. Iveta Vránová Marošová**

Na území mesta sa však nachádzajú aj neštátne školské zariadenia, ktoré nie sú zaradené do siete škôl a školských zariadení SR. Ide najmä o zariadenia určené na starostlivosť detí do 6 rokov veku. Počet týchto zariadení nie je možné presne určiť, pretože neštátne školské zariadenia nezaradené do siete nemajú povinnosť ohlasovať svoju prevádzku na OŠ a SoO MsÚ v Prievidzi.

Investície do škôl v roku 2020

V Základnej škole na Ul. S. Chalupku v Prievidzi mesto úspešne zrealizovalo rekonštrukciu ďalšej telocvične. Dokončená bola rekonštrukcia pavilónu telocvične pri hlavnej budove základnej školy. Na rekonštrukciu cvičebného priestoru bola použitá aj dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Začiatkom februára tohto roka bola sfinalizovaná ďalšia investičná akcia na úseku školstva. Na realizáciu rekonštrukciu cvičebného priestoru na ZŠ Ulica S. Chalupku v Prievidzi bola použitá dotácia z ministerstva školstva vo výške vo výške 66 878 Eur. Celková investícia, so spolufinancovaním mesta Prievidza, predstavuje čiastku 81 199,32 Eur. Predmetom rekonštrukcie bola výmena palubovky za drevené veľkoplošné parkety s odpruženým roštom

a čiarovaním ihrísk pre basketbal, volejbal, bedminton a florbal. Súčasťou prác bola taktiež dodávka nového obkladu telocvične.

Investície do telocvične v minulosti: Súčasťou Základnej školy S. Chalupku sú dve hlavné telocvične, v minulých rokoch boli realizované viaceré investície aj v druhej z nich. Ešte v roku 2017 finančné prostriedky smerovali na rekonštrukciu strechy a strešných zvodov telocvične alokovaného pracoviska. V roku 2018 bola sfinalizovaná rekonštrukcia palubovky telocvične. Bol zhotovený nový drevený obklad pod tribúnou, prebrúsené a nalakované parkety v náraďovni a doplnené chýbajúce sklobetónové tvárnice osadené v stenách po obvode telocvične. Investície do športoviska v roku 2018 boli spolu vo výške 59 460,59 Eur.

Mesto Prievidza získalo nenávratné finančné príspevky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátneho rozpočtu SR s cieľom zriadenia IKT učební na ZŠ Rastislavova.

Hlavným cieľom projektu bolo zabezpečiť vhodné podmienky pre rozvoj IKT kompetencií žiakov v súlade s požiadavkami ich budúcej profesijnej orientácie a úspešným uplatnením sa na trhu práce. Investície smerovali do stavebno-technických úprav priestorov učební a do obstarania vybavenia učební pre vzdelávanie žiakov. Celkové oprávnené výdavky projektu boli 60 573,74 Eur, z toho maximálna výška nenávratného finančného príspevku bola 57 545,05 Eur (85 % príspevok z EÚ/EFRR a 10 % príspevok zo štátneho rozpočtu SR).

Mesto Prievidza získalo nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a zo štátneho rozpočtu SR s cieľom zriadenia polytechnických učební na ZŠ Sama Chalupku.

Hlavným cieľom projektu je zabezpečiť vhodné podmienky pre rozvoj kľúčových kompetencií žiakov v súlade s požiadavkami ich budúcej profesijnej orientácie. Investície budú smerovať do stavebno-technických úprav priestorov učební a do obstarania vybavenia učební pre vzdelávanie žiakov. Celkové oprávnené výdavky projektu sú 122 202,34 Eur z toho maximálna výška nenávratného finančného príspevku bude 116 092,22 Eur (85 % príspevok z EÚ/EFRR a 10 % príspevok zo štátneho rozpočtu SR).

Všetky základné, materské školy, Centrum voľného času a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza boli od 13. marca 2020 zatvorené

V súlade so závermi Ústredného krízového štábu bola zrušená prevádzka všetkých škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza. Na piatok 13. marca 2020 bolo udelené deťom a žiakom škôl a ŠZ riaditeľské voľno a od 16. marca 2020 boli školy zatvorené na 14 dní z rozhodnutia RÚVZ.

Učenie na diaľku

Pedagógovia Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza sa rozhodli realizovať vzdelávanie umenia a umením na diaľku. Snažili sa rôznymi spôsobom nakontaktovať so žiakmi a ich rodičmi. Využili pritom nielen telefónne kontakty, ale i mailové, prípadne rôzne

aplikácie ako Viber, Skype, Messenger, WhatsApp. Všetci si chvíľu zvykali. Najmä pre hudobníkov je forma prenosu zvuku týmito technickými prostriedkami veľmi komplikovaná a zvuk je skreslený. Napriek tomu boli vďační, že aspoň týmto spôsobom mohli byť bližšie k žiakom.

Okrem individuálneho vyučovania hudobného odboru formou online hodín, či zasielania zvukových a videonahrávok, sa realizovala i forma skupinových videostretnutí, najmä cez Skype alebo Zoom. Žiaci literárno-dramatického odboru týmto spôsobom naplnili hlavný cieľ byť spolu, tvoriť a rozvíjať svoje komunikačné a kreatívne schopnosti. I členovia speváckych zborov Liberi cantantes a prípravného zboru Liberi cantantes minor sa pravidelne stretávali a hľadali adekvátne možnosti spoločnej speváckej realizácie.
Žiaci tanečného a výtvarného odboru dostávali dištančné zadania formou zverejňovania na web stránke školy, facebooku a aj mailami. Rovnakým spôsobom bolo organizované i vyučovanie hudobnej náuky, kde bolo cieľom udržať záujem o predmet a kontakt žiaka s predmetom a umením ako takým, podporovať potrebu umelecky rásť a vzdelávať sa. Pedagógovia školy všetkých odborov považovali za veľmi dôležité ostať v kontakte so svojimi žiakmi. Cieľom výučby bolo zamerať sa na motiváciu vo všetkých pedagogicko-umeleckých oblastiach, svoju pozornosť venovať nielen výuke príslušného predmetu, ale najmä uplatňovať dôležitý psychologický moment v samotnom dištančnom vzdelávaní – umenie lieči. Veľkú vďaku vyslovili učitelia i vedenie školy všetkým rodičom, bez ktorých by tento spôsob vzdelávania nebol možný.

Samospráva informovala rodičov o postupe pri zápise dieťaťa do prvého ročníka ZŠ v meste Prievidza
Zápis detí do prvých ročníkov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza sa konal 29. apríla 2020 v čase od 8:00 hod. do 17:00 hod.

Všeobecné informácie k zápisu do ZŠ
1. Zápisy do ZŠ sa uskutočnili bez osobnej prítomnosti detí s dôrazom na dodržiavanie hygienicko-epidemiologických opatrení.
2. Zákonný zástupca dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami mal povinne doložiť vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie do vydania rozhodnutia o prijatí dieťaťa do základnej školy, najneskôr do 15. júna 2020.
3. Ak zákonný zástupca požiadal o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, súčasť žiadosti zákonného zástupcu, ktorým je odporučenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporučenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie sa pri zápise nevyžadovalo, ale zákonný zástupca ich mal povinnosť doručiť dodatočne, najneskôr do štyroch týždňov od skončenia mimoriadneho prerušenia školského vyučovania.
4. Ak zákonný zástupca požiadal o to, aby bolo na plnenie povinnej školskej dochádzky výnimočne prijaté dieťa, ktoré nedovŕšilo šiesty rok veku (išlo o predčasné zaškolenie žiaka), súčasť žiadosti zákonného zástupcu, ktorým bolo súhlasné vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a súhlasné vyjadrenie všeobecného lekára pre deti a dorast sa nevyžadovalo, ale zákonný zástupca ich mal povinnosť doručiť dodatočne.

V nevyhnutnom prípade mohol zákonný zástupca vyplnený zápisný lístok základnej školy, ktorú vybral pre svoje dieťa, vhodiť do schránky inštalovanej na budove A MsÚ, Námestie slobody 14, Prievidza. Zápisný lístok bol následne doručený príslušnému riaditeľstvu základnej školy elektronicky.

Základné a materské školy boli opäť otvorené 1. júna 2020.
Po oznámení štvrtej fázy uvoľňovania reštriktívnych opatrení sa začali v základných a materských školách realizovať opatrenia na ich znovuotvorenie. Začalo sa s upratovaním a kosením areálov jednotlivých škôl. Postupne bola realizovaná aj dezinfekcia hračiek, priestorov a stravovacích zariadení, aby boli pripravené na bezproblémovú prevádzku. Jednotlivé školy boli vybavené ochrannými pomôckami - rúškami, štítmi a dezinfekciou.
Od 1. júna 2020 boli z dôvodu veľkého záujmu rodičov otvorené všetky základné a materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Prievidza.

Postupne dochádzalo k obnove prevádzky Základnej umeleckej školy L. Stančeka. Od 2. júna začalo individuálne vyučovanie hudobného odboru. Mimo prevádzky ostalo Centrum voľného času.

Informácie pre rodičov a žiakov
Dňa 18. mája 2020 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zverejnilo oficiálne dokumenty o tzv. návrate do škôl od 1. júna 2020. Obnovené vyučovanie na základných školách platilo pre žiakov prvých až piatych ročníkov. Riaditelia škôl naďalej zabezpečovali dištančné vzdelávanie pre žiakov šiestych až deviatych ročníkov a pre žiakov prvých až piatych ročníkov, ktorí neboli umiestnení v škole, v rozsahu a forme, ktoré umožňovalo personálne a technické možnosti školy.

Podľa usmernenia ministerstva boli školáci základných škôl rozdelení do skupín s maximálnym počtom 20 osôb. Podľa usmernenia ministerstva boli deti v materských školách rozdelené do skupín s maximálnym počtom 15 osôb, aby sa eliminovalo riziko šírenia ochorenia Covid-19.

Usmernenie hlavného hygienika
Pri príchode do zariadenia bolo potrebné:
- obmedziť zhromažďovanie sa ľudí pred vstupom do budovy zariadenia a minimalizovať čas sprevádzajúcej osoby dieťaťa (len jedna sprevádzajúca osoba dieťaťa) strávený pred zariadením len na nevyhnutné odovzdanie dieťaťa zamestnancovi zariadenia/ vyzdvihnutie dieťaťa od zamestnanca zariadenia pred vstupom do/východom zo zariadenia;
- zariadenie zabezpečilo organizáciu pohybu osôb s dodržiavaním minimálnej vzájomnej vzdialenosti medzi osobami, v prípade ich zvýšenej koncentrácie pred zariadením, bolo potrebné dodržiavať vzájomný odstup minimálne dva metre;
- pre všetky osoby (okrem detí) platila povinnosť zabezpečiť prekrytie horných dýchacích ciest (rúško, šál, šatka). Štatutár zariadenia určil, či umožní vstup jednej sprevádzajúcej osoby s dieťaťom do šatní zariadenia, ak nie, do vnútorných priestorov zariadenia nesmeli vstúpiť ani sa v nich pohybovať sprevádzajúce osoby detí ani žiadne iné cudzie osoby.

IX. ZDRAVOTNÍCTVO

Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach

Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach (ďalej „NsP“) je príspevková organizácia s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj. NsP začala svoju činnosť 25. februára 1961. Prvým riaditeľom nemocnice bol MUDr. Fridrich Kamenický, ktorý bol zároveň aj primárom detského oddelenia.

V priebehu roka 2020 NsP v dôsledku nepriaznivého vývoja epidemiologickej situácie spôsobenej pandémiou Covid-19 postupne prechádzala len na poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, plánované operácie sa odsúvali na neskôr. Preto aj výkonové ukazovatele za rok 2020 vykazovali nižšie hodnoty v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. V odborných špecializovaných ambulanciách NsP vrátane Urgentného príjmu 1.typu bolo vyšetrených 221 512 pacientov. V roku 2020 mala nemocnica zazmluvnené štyri všeobecné ambulancie pre dospelých.

Prví Covid-19 pozitívni pacienti boli v NsP hospitalizovaní v marci 2020. Následne bol spozorovaný rapídny nárast počtu pacientov a, bohužiaľ, aj nárast ochorení medzi zdravotníckymi zamestnancami, čo na určitú dobu obmedzilo a sťažilo prevádzku zdravotnej starostlivosti. Bolo nevyhnutné zriadiť karanténne pracovisko, kde sa izolovali pacienti s týmto ochorením. Spočiatku bola veľmi dobrá spolupráca s Fakultnou nemocnicou Trenčín, kam boli pacienti väčšinou prevážaní, ale po krátkej letnej prestávke s nástupom 2. vlny sa kapacity celoslovensky napĺňali a nemocnica zriadila ďalšie covidové pracoviská. Podľa usmernení Ministerstva zdravotníctva SR nemocnica musela reprofilizovať lôžkový fond a presunúť zdravotníckych zamestnancov k starostlivosti o týchto pacientov. Ostatná zdravotná starostlivosť bola obmedzená na najnutnejší rozsah. Po kompletnej reprofilizácii nemocnica disponovala 111 lôžkami pre pacientov s ochorením Covid-19. Covidové pracoviská (v rámci 111 lôžok) sa zriadili aj na gynekologicko–pôrodníckom, psychiatrickom a detskom oddelení. Takisto bola vyčlenená „červená“ (covidová) operačná sála z pôvodných starých operačných sál, ako aj „červená“ (covidová) pôrodná sála. Najmä v prvej vlne pandémie sa vyskytli problémy aj so zabezpečením ochranných pomôcok pre zamestnancov, ale postupne sa podarilo situáciu zvládnuť.

Preventívne opatrenia proti šíreniu vírusov

Šíreniu vírusov a baktérií sa dá predchádzať viacerými spôsobmi. Preventívne opatrenia sa vzťahujú nielen na rozširovaný koronavírus – Coronaviridae 2019 nCoV, ale aj na vírusy H5N1, Bacillus cereus, stafylokok, streptokok, či E.coli.

1. Dezinfekcia kolektívna

Pre kolektívnu dezinfekciu na miestach s väčším počtom osôb sa odporúča:
- výmena náplní v dávkovačoch mydla (tekuté/penové za antibakteriálne)

- pri vstupoch do budov inštalovať dávkovače alebo stojany s dávkovačmi dezinfekčných prostriedkov (gél, sprej, pena)

- doplnenie dávkovačov s dezinfekčným gélom na exponované miesta (vchody do areálu, kuchynky, priestory spoločného stravovania, šatne, vstupné priestory do výrobných priestorov)

- distribúcia menších balení dezinfekčného gélu zamestnancom (100 ml praktické balenia)
- na sušenie rúk nepoužívať textilné utierky ani elektrické sušiče rúk ktoré vírením vzduchu nadmerne rozširujú baktérie v priestore – používať papierové utierky z dávkovačov
- v kuchynkách používať prostriedky na umývanie s antibakteriálnou prísadou, hubky meniť pravidelne a na utieranie používať papierové utierky.

2. Dezinfekcia osobná

Pre osobnú hygienu a dezinfekciu jednotlivca sa odporúča zabezpečenie zvýšených hygienických aspektov a to napríklad:

- pravidelné umývanie rúk antibakteriálnym mydlom

- denne čistiť klávesnice a mobilné telefóny dezinfekčnou utierkou (pozor na výber utierky aby sa nepoškodila klávesnica)

- pravidelne čistiť volant a riadiacu páku motorového vozidla dezinfekčnou utierkou
- po viacnásobnom použití bankoviek alebo mincí očistiť ruku dezinfekčným gélom
- po opustení rizikových priestorov (verejné dopravné prostriedky, letisko, obchodný dom, nemocnica, pošta, banky, atď.) ihneď použiť dezinfekčný gél ktorý máme pri sebe v malom balení (100 ml)

3. Dezinfekcia plôch

V období so zvýšenou možnosťou šírenia infekcií, vírusov a patogénov sa odporúča venovať pozornosť dezinfekcii priestorov a to najmä:

- priestory s prístupom externých osôb (vrátnica, recepcia, priestory príjmu materiálu, expedícia tovaru, atď

- priestory spoločného stravovania (jedálne, kuchynky, priestory kávomatov a automatov na výdaj občerstvenia a iné

- všetky kľučky na dverách, pulty podateľne, vrátnice.

4. Dezinfekcia ovzdušia – aerosolová dezinfekcia

Ako mimoriadne účinnú dezinfekciu priestorov sa odporúča vykonať dezinfekciu nielen za pomoci mechanickej dezinfekcie, t. j. umývanie plôch, ale komplexná dezinfekcia priestoru. Táto dezinfekcia sa vykonáva tzv. erosolovým zahmlievaním, kde sa dezinfekčná látka v podobe mikročastíc aerosolu dostane aj na také miesta, kde sa pracovník pri umývaní bežne nedostane (napr. podrúčky stoličiek, spodné časti stolov, stojanov na výdaj materiálu, jedla, atď.).

Plošnú dezinfekciu je možné vykonať vo všetkých priestoroch, napr.:

- priestory administratívy
- prednáškové sály na univerzitách
- meeting room (zvlášť tie s vyššou frekvenciou používania, resp. meeting roomy pre externé návštevy, spoločné rokovacie miestnosti)
- šatne, zborovne, školské triedy, kinosály,
- priestory spoločného stravovania.

Na základe požiadavky Ministerstva vnútra SR dostala Sekcia krízového riadenia MV SR za úlohu vypracovať zoznam dobrovoľníkov z radov dobrovoľníckych organizácií (predovšetkým dobrovoľné hasičské zbory, miestne spolky Červeného kríža, dobrovoľníckych organizácií), ale aj jednotlivcov z miest, obcí a i., ktorí by mohli vykonávať dobrovoľnícku činnosť v niektorom karanténnom zariadení MV SR.

Dobrovoľníci mali za úlohu tieto činnosti:

• registráciu občanov prichádzajúcich do karanténneho zariadenia MV SR;

• pomoc pri roznášaní jedla v rámci karanténneho zariadenia MV SR (raňajky, obed, večera – položia pred dvere a zaklopú);

• zbieranie vriec s odpadom, prípadne ďalšie činnosti, ktoré by určila styčná osoba pri karanténnom zariadení MV SR.

Potrebná bola predovšetkým prítomnosť počas dňa, minimálne 3 osoby. Pred začatím dobrovoľníckych prác bolo zabezpečené školenie na vykonanie jednotlivých úloh. Okrem dobrovoľníkov bol na danom zariadení prítomný aj klasický prevádzkový personál, ktorý riešil bežnú réžiu zariadenia, a taktiež napríklad hasiči, zamestnanci Odborov krízového riadenia okresných úradov, resp. Sekcie krízového riadenia MV SR, policajti a pod. Dobrovoľníci mali zdarma zabezpečené:

• potrebné ochranné pracovné prostriedky,

• celodennú stravu (raňajky, obed, večera).

Záujemcovia sa mohli hlásiť do 8. apríla 2020. Dobrovoľník musel mať minimálne 18 rokov a nesmel patriť do rizikovej skupiny (starší občania, občania s chronickým ochorením srdca a pľúc, s cukrovkou, s oslabenou imunitou).

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach sledoval vývoj epidemiologickej situácie vo svojej územnej pôsobnosti a zabezpečoval všetky potrebné protiepidemické opatrenia s cieľom zamedziť šíreniu ochorenia Covid-19. V potvrdených prípadoch ochorenia Covid-19 nariadil domácu izoláciu, rovnako aj úzkym kontaktom v ich okolí (dlhší osobný kontakt s vysokým rizikom expozície – napríklad rodinní príslušníci, kolegovia a podobne) a nariadil im testovanie na ochorenie Covid-19.

RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach v súvislosti s epidemiologickou situáciou nariadil uzatvoriť vo svojej územnej pôsobnosti 6 prevádzok predajní zmrzliny. Aktívne vyhľadávanie kontaktov pri epidemiologickom vyšetrovaní, ktoré boli v úzkom kontakte s pozitívne potvrdenými osobami, naďalej prebieha. Odber klinických vzoriek na ochorenie Covid-19 sa v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Prievidzi realizuje aj u suspektných osôb, repatriantov a ďalších indikovaných osôb – a preto je predpoklad, že počet potvrdených prípadov bude ešte narastať.

Naďalej je potrebné, aby sa verejnosť správala zodpovedne a dbala na účinné hygienické opatrenia, ako je dôkladné umývanie rúk, sociálny dištanc od cudzích osôb, respiračná hygiena, nosenie rúšok v interiéroch, v preplnených priestoroch, vo verejnej hromadnej doprave, na hromadných podujatiach a podobne.

Prevádzkovatelia obchodov, zariadení verejného stravovania a prevádzok služieb boli povinní zabezpečiť pri vstupe do priestorov predajne či prevádzky dezinfekciu na ruky alebo jednorazové rukavice, rovnako, aby ich zamestnanci nosili rúška a v zmysle platnej legislatívy pri výdaji jedla používali rukavice. Takisto museli zabezpečiť časté vetranie priestorov a pravidelne vykonávať dezinfekciu dotykových plôch, kľučiek, nákupných vozíkov a košíkov, používaných prístrojov, nástrojov a pomôcok. Na dezinfekciu museli použiť prostriedky s dezinfekčným účinkom.

Potravinárske predajne, prevádzky zariadení verejného stravovania, vrátane stánkov s rýchlym občerstvením a iným ambulantným predajom potravín, pokrmov a nápojov museli zabezpečiť pravidelné a účinné čistenie a dezinfekciu, ktorá sa musela vykonávať dôkladne v rámci denného sanitačného režimu prevádzky a v rámci prijatých a zavedených zásad správnej hygienickej praxe podľa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 852/2004 o hygiene potravín. Bolo potrebné dohliadať na to, aby zákazníci prevádzok nosili v ich priestoroch rúška. Odporúčané bolo neprekročiť koncentráciu jeden zákazník na 10 metrov štvorcových z plochy určenej pre zákazníkov, dodržiavať odstup medzi jednotlivými zákazníkmi minimálne dva metre, v prípade prevádzok verejného stravovania dodržať odstup stolov od seba najmenej dva metre. Toto všetko sú veľmi účinné kroky, ktoré ak sú dodržiavané, dokážu veľmi významne eliminovať riziko šírenia ochorenia Covid-19. Ak niekto v ostatných 14 dňoch navštívil krajinu, ktorá sa nenachádza na zozname bezpečných krajín, bol povinný v zmysle platného opatrenia ÚVZ SR prísť na územie Slovenskej republiky s negatívnym RT-PCR testom na ochorenie Covid-19 a prihlásiť sa na príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva v SR. Ten mu pomohol zorientovať sa v situácii, oboznámil ho s pravidlami domácej izolácie a usmerní testovanie na ochorenie Covid-19, ktoré bolo potrebné podstúpiť najskôr na piaty deň po príchode do SR.

Ak sa u osôb po návrate zo zahraničia, bez ohľadu na to, z ktorej krajiny prišli, prejavili príznaky respiračného ochorenia, bolo potrebné telefonicky kontaktovať svojho ošetrujúceho lekára a oboznámiť ho s cestovateľskou anamnézou. Lekár následne určil ďalší postup diagnostiky a liečby. To isté platilo aj pre osoby, u ktorých sa objavili príznaky respiračného ochorenia a vedeli, že boli v kontakte s osobou, ktorá prišla zo zahraničia. RÚVZ vyzývalo

ľudí, aby boli v čase stále prebiehajúcej pandémie ochorenia Covid-19 zodpovední voči sebe a okoliu a brali situáciu vážne.

Národné centrum zdravotníckych informácií dal verejnosti do pozornosti mobilnú aplikáciu Zostaň Zdravý, ktorá obsahuje informácie o koronavíruse, jeho príznakoch, rozšírení a podobne.
Ide o aplikáciu Covid-19 „ZostanZdravy“, ktorá zatiaľ funguje pod operačným systémom Android. Fungovanie pod iOS je v štádiu schvaľovania. Aplikácia umožní rýchlejšie reagovať na nekontrolovateľné šírenie infekcie predovšetkým asymptomatickými prenášačmi.

Ak sa používateľ priblíži na kritickú vzdialenosť (50 m) k inému užívateľovi, ktorý bol testovaný pozitívne na Covid-19, alebo ak niekto, s kým prišiel do kontaktu na túto vzdialenosti v posledných dňoch bol práve testovaný pozitívne, aplikácia pošle používateľovi hlásenie s upozornením. Aplikácia je zdarma a je vytvorená z vlastnej iniciatívy lekárov.

Slovenský červený kríž
Slovenský červený kríž otvoril Kurz opatrovania dospelých 2020 vo viacerých termínoch. Dával tak možnosť uplatnenia nezamestnaným, ktorí mali záujem o rekvalifikáciu. Cena 226 hodinového kurzu je 350,00 Eur. Evidovaní nezamestnaní mali možnosť získať na financovanie kurzu dotáciu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Popis priebehu boja s pandémiou Covidu nielen v Prievidzi, podrobne ilustruje hodnotenie situácie na pracovisku pľúcneho oddelenia, ktoré vedie MUDr. Jozef Kubík, primár pľúcneho oddelenia Nemocnice v Bojniciach, kde boli liečení aj pacienti z Prievidze.
Prvá časť hodnotenia sa týka prvej vlny pandémie, ktorá vypukla v marci v roku 2020. Druhá časť sa týka následnej druhej vlny pandémie, ktorá začala v septembri 2020 a pokračovala do roku 2021.

I. **časť**

„Táto pandémia ukázala jasnú tvár a stav nášho zdravotníctva, ktoré bolo voľakedy jedno z najlepších vo svete. Po včerajšom dni som sa definitívne rozhodol napísať na FB tento príspevok. Nepíšem príspevky na FB skoro nikdy, ale dnes som to zmenil.

Pracujem 26 rokov v medicíne, konkrétne v pneumológii. Za tie roky, takmer denne riešime respiračné ochorenia, respiračné infekcie, menšie aj väčšie epidémie. Vediem už 10 rokov oddelenie, zo všetkými kvalifikáciami, ktoré k tomu treba. Vychovávam aj mojich mladých kolegov a kolegyne, ale nikdy som nechcel, aby sa dožili toho čo sa deje teraz. Nejde o samotnú pandémiu Covid infekcie, tá nás môže veľa naučiť. Nakoniec zažil som pandémiu chrípky H1N1, ktorá bola takisto veľmi zlá a umierali nám v nej ľudia stredného veku a dokonca tehotné ženy. No vtedy mali opatrenia a režim nastolený v zdravotníctve a v štáte akú takú logiku a metodiku. Preto sme to ustáli. Dnes sme sa dožili toho, že je pandémia, vyhlásený „núdzový stav“, teda jednoznačne to vyžaduje krízové riadenie. Covid je

jednoznačne respiračná infekcia, šíriaca sa vzduchom kvapôčkovou infekciou. Napriek tomu v celoštátnej pandemickej komisii nesedí ani jeden pneumológ. Pritom pľúcne ambulancie a oddelenia sú najlepšie vybavené a majú najlepšie vytrénovaný personál na diagnostické a liečebné postupy pri takýchto infekciách. Personál je tu najlepšie vytrénovaný aj v sebaochrane, v používaní OOPP, lebo inak by všetky pľúcne oddelenia a ambulancie už dávno vymreli.

… Počúvame a čítame ako sú UN a FN pripravené na reprofilizáciu, ako celé sa majú reprofilizovať na červené, Covid-ové nemocnice, ako to zvládnu, a až keď budeme v III.fáze 2. vlny pandémie, a tieto najväčšie koncové nemocnice s najlepším materiálno-technickým a personálnym zabezpečením budú na 75% naplnené, prídu na rad stredné a menšie nemocnice. Dodnes som sa presne nedozvedel či sme z I. fázy prešli do II. a kedy, ale dnes už nastala údajne III. fáza a prišiel zrazu príkaz z MZ SR reprofilizovať našu, aj ostatné nemocnice v TSK na červeno-biele nemocnice. Čiže vytvoriť lôžkové jednotky na karanténne a liečebné účely pre Covid podozrivých a pozitívnych pacientov. No zároveň máme zachovať aj liečebnú starostlivosť pre pacientov, ktorí Covid nemajú. To majú zabezpečiť nemocnice, ktoré majú aj za bežných podmienok hraničný stav alebo podstav personálu. Majú oveľa horšie materiálno- technické vybavenie a podmienky financovania. Ale majú teraz zachrániť situáciu, ktorú nezvládol manažment MZ SR a manažmenty mnohých UN a FN. Príklad z Trenčianskej FN svedčí za všetko. Vedenie priamo v televíznom vysielaní deklaruje reprofilizáciu až 100 lôžok, s možnosťou reprofilizácie ďalších 2 oddelení, čiže cca okolo 150 lôžok pre Covid pozitívnych pacientov. Realita je taká, že už 2 týždne je problém s prevzatím pacientov z našej nemocnice, ktorá bola doteraz tzv. zelená, teda určená na štandardnú medicínu, pre pacientov neinfekčných (Covid negatívnych). Realita je taká, že lôžok vo FN Trenčín je cca 90 vytvorených na papieri, 68 z toho by malo byť s kyslíkom, ale funkčných naozaj pre pacientov je len niečo cez 50. To je asi tak 10% nemocnice, ktorá je reprofilizovaná, a tá je naplnená na 80-90%, cca majú okolo 41-48 pacientov. Ak by to bolo prerátané na deklarovaný počet lôžok, nie je to ani 50%, naplnenosť je cca 45-48%. To je hlboko od nutného otvorenia III. fázy pandemického plánu. Najväčší problém však nie je počet lôžok, ale to, že vraj v tejto nemocnici nemajú dosť personálu, aby mohli na vyčlenených a deklarovaných lôžkach prijať predpokladaný počet pacientov z celého TSK. A to už berú len tých čo sú symptomatickí, a musia mať pozitívny aspoň rýchlotest , či už protilátkový, alebo antigénový, no najlepšie PCR test. Pre zaujímavosť, ten sa robí len v Trenčíne a na výsledok sa čaká takmer pravidelne aj 48 hodín. Tu znie otázka, načo sa testuje 10 000 ľudí, ak to laboratória nestíhajú reálne vyšetriť, keď výsledok symptomatických pacientov, dokonca s rozvinutou bilaterálnou bronchopneumóniou sa čaká 2 dni!!

Od dnes, keď prišiel príkaz z MZ SR, mimochodom po včerajšom rokovaní s manažmentami UN a FN, musíme mávnutím prútika vytvoriť oddelenia pre liečbu Covid-pozitívnych pacientov. Lebo od dnes nám už FN Trenčín odmieta brať pacientov z nášho regiónu. To nedokážu ani v Číne zo dňa na deň. Aj keď postaviť celú 1000 lôžkovú nemocnicu dokázali za 10 dní. U nás sa nedokáže oveľa menšia nemocnica postaviť ani za 20 rokov. Ak už zvolil niekto cestu, že to zvládnu najväčšie nemocnice, tak to mal manažovať tak, aby ostali červeno-biele, mal stanoviť limit, po ktorý je reálne reprofilizovať tieto nemocnice,

presne vyhodnocovať situáciu a dopredu dať pokyn, aby sa ďalšie nemocnice reprofilizovali. Takto je to úplný chaos. Ak sa situácia do 10-14 dní nezlepší, menšie a stredné nemocnice pravdepodobne úplne padnú. Už teraz je v nich určitá časť personálu v karanténe, preto, že sa nakazili pacientami, ktorí presiakli na oddelenia, lebo nemali príznaky Covid-u, ale iných ochorení, alebo boli asymptomatickí nosiči a prišli na plánovanú ZS.

Pýtam sa, kde sú krízoví manažéri, ktorí majú v tejto situácii riadiť UN a FN? Ako to, že prerobia 10% nemocnice a už sú v koncoch? Počas pandémie pán minister už vymenil niekoľko manažmentov veľkých nemocníc, ale zjavne neschopnými ľuďmi. V tejto situácii je to absolútne neprofesionálne, neodborné, až nebezpečné konanie, čo sa vlastne aj teraz potvrdzuje. Lebo doteraz ani jeden z vymenených manažmentov to nezvládol ani v jednej nemocnici. Krízová situácia vyžaduje krízové riadenie. Krízové riadenie vyžaduje, aby sa určili vopred postupy a scenáre možného priebehu situácie, a vždy treba brať ten najhorší, a na ten sa nachystať. Urobiť procesy a postupy, aby sa dopady toho najhoršieho scenára čo najviac zmiernili. Tieto postupy a procesy sa musia plniť a neustále prehodnocovať. Ak sa situácie menia, treba už vopred pripraviť záložné plány a nachystať na to vopred začlenené subjekty. Subjekty aktivovať už niekoľko dní dopredu, nie až keď už zmena situácie nastala. Často sa musia realizovať aj neštandardné postupy, ak majú zabrániť katastrofe. Tu v našom štáte a v našom zdravotníctve mi to teraz úplne chýba.“

II. **časť**

„Som lekár s viac ako 26 ročnou praxou. Pracujem s respiračnými ochoreniami už viac ako 23 rokov. Nepasujem sa za žiadneho super odborníka, ale myslím, že predsa len nejaké skúsenosti z praxe mám. Nie z knižných údajov, ale z reálnej praxe. Mám 2 atestácie, niekoľko odborných certifikátov, jednu štátnu skúšku, funkciu krajského odborníka.
Ako pneumológ z praxe mám stále pocit, že ľudia, čo riadia boj s pandémiou, si stále neuvedomujú, s čím bojujeme a čo sa vlastne deje. Svoje obavy a názory som vyslovil už v prvej vlne pandémie, kde som bol poverený vedením a celkovou organizáciou Covid oddelenia a opatrení v nemocnici. Už vtedy som tvrdil, že pandémiu treba chápať ako biologickú vojnu, lebo to biologická vojna je. Vtedy aj mnou navrhnuté opatrenia sa nestretli s pochopením ani u mnohých mojich kolegov. Vedenie nemocnice to však našťastie chápalo, aj celý môj tím na pľúcnom oddelení. Vtedy to do určitej miery pochopila aj predchádzajúca vláda a ňou navrhnuté opatrenia celkom zafungovali. Slovensko bolo jednou, ak nie úplne najlepšou, krajinou sveta v rámci zvládnutia pandémie. Tak prečo sme teraz najhorší?

Po prvej vlne sa tí, čo mali na starosť pandémiu, uspokojili, nič neriešili, nepripravovali krajinu na prípadnú 2. a ďalšie vlny, či na podobný stav v budúcnosti, hoci ich na to viacerí odborníci z praxe upozorňovali. Cez leto nemocnice nedostali žiadnu reálnu podporu, nedopĺňali sa prístroje, ľudské zdroje, OOPP, neposilnili sa personálne RÚVZ. Neanalyzovali sa dáta zo zahraničia, z okolitých krajín. Vôbec sa nevenovalo zabezpečeniu ochrany bežného obyvateľstva. Inštitút Civilnej obrany na to v minulosti slúžil výborne. V

lete sa otvorili dokorán hranice, zrušila sa karanténa po príchode zo zahraničia. Takže si zodpovední ani nevšimli, že druhá vlna už prišla na prelome augusta a septembra. Žiaľbohu, si to veľakrát neuvedomili ani kolegovia lekári. Potom to prišlo. Písal som o tom pred niekoľkými mesiacmi. Ale to bol len začiatok katastrofy. Opatrenia, ktoré prichádzali a takmer denne sa menili, boli zlé, nesúrodé, kontraproduktívne, veľakrát až protichodné, s miliónom výnimiek, samotné skrátenie karantény o 4 dni bolo kontraproduktívne. Nakoniec WHO na to sprvu aj upozorňovalo, že to nie je správny krok. Najväčší efekt však vždy prinieslo aspoň čiastočné obmedzenie mobility ľudí. Jednoznačne si myslím, že mal byť zásadný a tvrdý lockdown už v októbri, keď začala krivka infikovaných, ale najmä chorých a hospitalizovaných prudko stúpať. Na margo toho, pozitívny test najmä antigénový, ale aj PCR neznamená vždy automaticky chorý a infekčný človek. Infekčný pacient musí mať totiž aj symptómy, ktoré zabezpečujú vylučovanie vírusu (t.j. kašeľ, kýchanie, smrkanie, a pod.).

Potom prišiel nezmysel celoplošného testovania. Jednoznačne vždy zhoršil situáciu. Keď sa pozrieme naozaj reálne na vývoj kriviek, jednoznačne do 2 týždňov od každého kola celoplošného testovania sa vždy situácia zhoršila. Ale nielen v počte pozitívnych, ale najmä hospitalizovaných a kriticky chorých na UPV. Dáva to jednoznačný zmysel a spojitosť. Aktuálne je to ešte horšie, nakoľko britská mutácia je oveľa nákazlivejšia, a má pravdepodobne aj vyššiu úmrtnosť. Prečo je to tak? No preto, že niekto si neuvedomuje, s čím bojuje. Toto je respiračný vírus, ktorý sa šíri vzduchom, podobne ako je to pri chrípke. Nie je to len na 1-2 metre, mylné predstavy, že 2 metrové odstupy nás chránia. U chrípky sa už dávno štúdiami dokázalo, že pri dobrých poveternostných podmienkach je jej šírenie vzduchom na niekoľko 100 až 1000 metrov. Tak ak sa obmedzuje mobilita ľudí, čo je logické, lebo vo väčších skupinách je väčšia šanca nakaziť sa, a nebodaj v uzavretých priestoroch. Je nepochopiteľné, prečo sa majú ľudia zgrupovať na testovacích miestach, čakať tam v radoch, potom musia všetci prejsť cez miestnosť, kde si každý odkašle, vysmrká sa, čím vylúči prípadný infekčný aerosól do uzavretého priestoru. Logický následok je, že viacerí účastníci sa nakazia, ale v ten deň vykonaný test ich nezachytí. Lebo oni začnú vylučovať vírus až o niekoľko dní. Nehovoriac o tom, že ak sa zachytil pozitívny človek, mala sa celá miestnosť vyprázdniť a vydezinfikovať, čo trvá minimálne 10-15 minút, pri použití najúčinnejších dezinfekcií. To sa nerobilo, inak by testovanie muselo trvať oveľa viacej dní.

Čo sa týka použitých testov. Ide o antigénové testy, ktoré sú na celoplošné testovanie absolútne nevhodné. To už ale väčšina odborníkov opakovane namietala. Výrobca pri všetkých uvádza, že sú určené len pre symptomatických pacientov na orientačné rýchle určenie infekčnosti pacienta. Ich senzitivita a špecificita sa uvádza len v korelácii so symptomatickými pacientami, ktorí sa nimi majú vyšetrovať. Každý pozitívny test, ale v praxi aj negatívny , by sa mal overovať PCR metódou u symptomatického pacienta. Pri tejto metóde je princíp použitia podobný, ale sú citlivejšie, a môže zachytiť aj ľudí už v latentnom štádiu ochorenia, alebo tých, čo už antigén nevylučujú. Čiže nie sú určené pre zdravých, alebo asymptomatických ľudí, kde je možnosť falošnej negativity aj viac ako 30%!!. Celý postup pri testovaní je jednoznačne z medicínskeho hľadiska non lege artis – to znamená

absolútne nesprávny. To sa nejdem vyjadrovať k tomu, že odbery biologického materiálu robili ľudia , ktorí na to nemali absolútne žiadne oprávnenie. Nestačí len ich zaučiť za 5 minút. Na to musí mať človek už nejaký tréning, aby bol výter naozaj urobený správne. A to nehovoriac o právnom zastrešení, ktoré je veľmi pofidérne. Výsledky týchto celoplošných testovaní sú všetky úplná katastrofa. Zachytiť 0.5-3% ľudí je neadekvátne vynaloženým prostriedkom. Z tých pozitívnych je ešte časť falošne pozitívnych. Najhoršie na tom je, že tí, čo to organizujú a vyhodnocujú, si neuvedomujú, že z tých ľudí, čo odišli s negatívnym testom, je minimálne 30% vlastne pozitívnych a z nich časť sú tí, ktorí vlastne ochorenie šíria a šírili ďalej. A ďalšie percentá ľudí sa nakazili priamo tam. Toto je výsledok celoplošných testovaní. Šírenie vírusu!!

Druhá vec, čo sa od prvého celoplošného testovania prestalo robiť, je trasovanie kontaktov. To je takisto dôležité pre šírenie infekcie. Absolútne sa prestali dohľadávať kontakty pozitívnych symptomatických pacientov. Tomu sa nedá však čudovať, lebo úrady verejného zdravotníctva to personálne nemajú šancu stíhať. Znovu však fatálna chyba. Prestali sa tým sledovať cesty šírenia vírusu v populácii. Osobitne stojí za zmienku lockdown – nelockdown cez vianočné sviatky. Efekt = absolútna nula! To nemalo nič s lockdownom. Žiadne opatrenia na zníženie mobility ľudí, znovu milión výnimiek, protichodné opatrenia, nesúrodé. Znovu katastrofa. A výsledok? Zhoršenie situácie pred koncom roku. Reálne akýtaký lockdown prišiel až po 2.1.2021. Po 2 týždňoch, keď konečne prišiel mierny pokles čísel, aj v nemocniciach stabilizácia hospitalizovaných, znovu prichádza celoplošné testovanie a teraz cca o 2 týždne po ňom prichádza nárast hospitalizácii, nárast kritických chorých pacientov na UPV. Ďakujeme, skvelý výsledok.

Je tiež zarážajúce, že veľké hypermarkety s klimatizáciami sú otvorené. Pritom klimatizácie v nich sú ideálne na šírenie vírusu. Určite ich nedezinfikujú denne, a počty ľudí v super a hypermarketoch nikto nereguluje, ako to bolo v prvej vlne. Podobných príkladov by sme našli viacej. Nečudujme sa potom, že máme preplnené nemocnice, zúfalé čísla hospitalizovaných a kriticky chorých na UPV, tiež infikovaných. Preto je dnešný stav aj u nás – plné Covid oddelenie, cca 80 ťažko symptomatických pacientov, s kyslíkom na tvárach, bojujúcich o život, plné Covid OAIM, len za 24 hodín prevzali ďalších 4 pacientov, obsadenosť 100% už pomaly týždeň nepretržite. Denné telefonovanie z Covid urgentu a z OAIM medzi nemocnicami, vzájomné prosenie, kto má ešte voľné lôžka, nech pomôže prevziať pacientov. To je asi najviac deprimujúce na celej službe na Covid oddelení a urgente. Modlíte sa, aby pacient, ktorého už nemáte kde vo svojej nemocnici uložiť a liečiť, prežil, kým nenájdete inú nemocnicu, ktorá ho je schopná prevziať, a či vôbec ten prevoz prežije.

Čo sa týka organizácie a systému spolupráce medzi nemocnicami a okresmi či krajmi, je to na dobrých vzťahoch medzi kolegami. Ako píšem o niečo vyššie. Operačné stredisko, teda aspoň to v TN kraji, nie je schopné pomôcť v ničom. Presmerovať vozidlá ZZS vraj nedokážu, oni nemôžu obvolávať nemocnice, či majú voľné lôžka. Takže, aj keď nahlásime 100% obsadenosť, pacienti sú často v kritickom stave dovezení a vyložení na Covid urgent, kde lekár musí nielen riešiť stav pacienta, ale aj niekoľko hodín vyvolávať po celom

Slovensku a prosiť, kde pacienta prevezmú. Samozrejme sekundárny prevoz musí nahlásiť na operačné stredisko, ktoré vyšle nové vozidlo ZZS. Má toto logiku? Najhoršie je, že čas na naozaj korektnú včasnú liečbu stráca pacient. Ale taká je realita. Ešte MZ SR cez linku pomoci dokáže niekedy pomôcť u kriticky chorých s nájdením miesta na OAIM, ale niekedy aj desiatky či stovky km od miesta bydliska. No aj tak to v konečnom dôsledku musí vytelefonovať službukonajúci lekár. A to sa denne hlásia stavy voľných lôžok na MZ SR na Covid oddeleniach aj Covid OAIM. Myslím, že by sa mali hlásiť aj 2-3x denne, aby boli aktuálne. Mali by byť posúvané operačným strediskám, ktoré by mali podľa nich riešiť distribúciu vozidiel s pacientami, a to aj príp. medzi okresmi a krajmi. Len by to musel niekto asi chcieť riešiť.

Samostatná kapitola je liečba pacientov. Máme už veľa štúdií ohľadom liekov na Covid-19 účinných na liečbu, ale aj znižujúcich hospitalizácie aj UPV. Sú drahé aj lacné. Problém je však, že kým sa dostanú k našim pacientom, trvá to strašne dlho a samozrejme musí na tom nakoniec niekto aj zarobiť. Problémom je ale, že sa nepozerá na liečbu tohto ochorenia ako na biologickú vojnu. Tu treba využiť všetko, čo je dostupné, a čo najskôr. Vo vojne je len jedno pravidlo – prežiť. Každý liek, ktorý sa podá až v čase kritického zhoršenia pacienta je už zväčša neúčinný. Platí to aj pre Remdesivir, ktorý pri podaní u pacientov na UPV už prakticky nefungoval. No pri včasnom podaní v čase ešte rozvíjajúceho sa zápalu pľúc často pomohol pacientom zlepšiť stav do 3 dní, teda po 2-3 dávke. Ale to známe aj pri iných liekoch. Pri chrípke H1N1 bol najväčší efekt Olsemtaviru a Zamanaviru pri podaní do 48 až 72 hodín od začiatku rozvoja ochorenia a zápalu pľúc. Nové lieky, ak aj Ivermectin je tiež najvhodnejší začať podávať vo včasných fázach ochorenia. V čase rozvoja zápalu pľúc a cytokínovej búrky jeho účinok už nemusí byť tak významný, nehovoriac, ak už bude pacient na UPV. Ale výsledky štúdii o tom hovoria. Boli a sú tu aj ďalšie Plaquenil, Colchicín, Favipiravir,...atď. Ich cielené použitie, liečebné režimy by mali byť okamžite rozdistribuované lekárom. No nakúpené počty balení v tisícoch resp. 10 tisícoch kusov sú absolútne nedostatočné. Okrem UN a FN vlastne nie je čím pacientov liečiť. Len symptomaticky, kortikoidmi, antibiotikami a možno imunomodulačnou liečbou. Dnešný svetlý príklad, z objednaných 10 balení Ivermectinu, prišli len 2. Ostatné nevieme , či vôbec prídu. A to nehovorím o sľúbených 3 prístrojoch HighFlow z MZ SR, ktoré k nám putujú už 2 týždne.

O vakcinácii sa hovorí ako o záchrane a bráne von z pandémie. No ukazuje sa, že to zďaleka tak jednoznačné nebude. Ako stará škola, považujem vakcináciu za dobrú vec, ale zároveň mám aktuálne veľa výhrad k spôsobu a najmä k použitím typom vakcín. Treba povedať, že aktuálne sú všetky používané vakcíny typu preventívnej vakcíny. A je jedno či sú mRNA alebo vektorové, či oslabeným vírusom. Princípom je, že po ich aplikácii dochádza k tvorbe protilátkovej odpovede, ale až po niekoľkých týždňoch, a pri väčšine týchto je plná protilátková odpoveď až po 2. dávke. Takéto vakcíny sa nemajú podávať uprostred plne rozvinutej epidémie. Je to nezmyselné. Za prvé, dnes žiadny test nie je jednoznačný na odhalenie latentnej fázy ochorenia, v ktorej môže byť vakcína podaná. Potom môže byť reakcia na vakcínu nepredpokladateľná. Po druhé, prvá dávka nechráni človeka dostatočne (sám už mám skúsenosť s niekoľkými kolegami, ktorí ochoreli po prvej dávke vakcíny na

plnohodnotný Covid). Čo potom s týmito ľuďmi. Odporúča sa im podať druhú dávku s dlhším odstupom. Má to ale zmysel? Prekonané ochorenie zanecháva imunitu. Okrem toho dobre vieme, že táto imunita nie je postavená len na protilátkach, ale aj na špecifickej T bunkovej imunite a aj na nešpecifickej imunite NK bunkami a množstve ďalších mechanizmov. Už teraz sú štúdie, ktoré dokazujú, že imunita po prekonaní ochorenia trvá minimálne 8 mesiacov, a pravdepodobne aj viac. Tvrdenia, že vakcína chráni lepšie ako prekonané ochorenie sa mi nezdá príliš medicínske. Vo vrchole pandémie by bolo logické vakcinovať aktívnymi protilátkovými vakcínami, teda už vytvorenými protilátkami, ktoré majú nielen preventívny ochranný účinok, ale môžeme predpokladať aj priamy liečebný efekt. Nakoniec hyperimúnna plazma už bola vyskúšaná aj Číne, Taliansku, USA, a aj iných krajinách. Okrem toho mutačná schopnosť Corona vírusu nám ukazuje, že ani očkovanie nie je záchranou. Najmä ak sa vakcíny zameriavajú len na povrchový spike antigén, ktorý, je však najčastejším zdrojom mutácie u takýchto vírusov. Príkladom je aj chrípka, kde antigény H a N mutujú každoročne, preto sa musí vakcína meniť každý rok, a nie raz sa stalo, že odhad výrobcov nevyšiel. Najväčším paradoxom je, že u nás je človek a firma, ktorá vyvíja preventívnu vakcínu a prvá ohlásila aj vývoj protilátkovej vakcíny, avšak od našej vlády sa nedočkala pomoci. Zatiaľ čo v Nemecku začali o 3 mesiace neskôr, ale už o niekoľko mesiacov popredu, lebo štát ich podporuje. Tragédia, ktorá len umocňuje celú katastrofu na Slovensku. Lebo máme tu ľudí a firmy, ktoré vyrábajú rúška, respirátory, najlepšie ventilátory pre UPV na svete, vakcíny, injekčné striekačky, a podobne, ale my všetko nakupujeme zo zahraničia. Samozrejme, za patričné všimné pre obstarávateľov. Naše firmy a výrobcov úspešne ignorujeme.

Nakoniec to asi ukončím tragikomickou úvahou o tom, ako si štát a poisťovne vážia a cenia prácu zdravotníkov, či už v nemocniciach, alebo v ambulantnom sektore. V čase vypuknutia pandémie sa vytvorené Covid oddelenia automaticky stali pracoviskami s prácou v riziku III. biologické faktory. Samozrejme, podľa zákona o vyhlásenie rizikového pracoviska má možnosť požiadať zamestnávateľ a RÚVZ ho len posudzuje a schvaľuje. Avšak aj samotné RÚVZ môže vyhlásiť takéto pracovisko. Čo je v čase pandémie automaticky očakávané. Veď nemocnice to dostali prakticky príkazom z MZ SR vytvoriť tieto pracoviská (teda nie z vlastnej vôle). Vo veľa nemocniciach sa tak ale nestalo, resp. až s oneskorením, a tak zamestnanci tam pracujúcim nemali automaticky nárok na rizikový príplatok. Ten však nakoniec činil v prepočte cca 0.70 Eur/hodina, do maxima 104 Eur/mesiac. Tento rok sa zvýšil na 125 Eur/mesiac. Problém je aj sľúbená odmena, alebo príplatok 7Eur/hodina za prácu na rizikovom pracovisku. V reáli je to tak, že dostanete 125 Eur rizikový príplatok podľa zákona a 7Eur/hodinu, dostanete podľa počtu odrobených hodín, ale len do maxima, ktoré vychádza tak, aby za všetky hodiny spolu pri príplatku 7 Eur spolu zo 125 Eur príplatkom bolo vyplatených max. celkovo toľko, aby to vyšlo 7 Eur/hodina. Znie to strašne komplikovane, ale takto nejako to vychádza podľa metodického odporúčania z MZ SR. A poisťovne, to je naozaj výsmech ambulantným lekárom, najmä špecialistom. Ambulancie dostávajú 70% priemeru platieb z predchádzajúceho roku, čo je ledva na prežitie. Dôvera a UNION aspoň blahosklonne pridali pár mikro€, a nehodnotili ukazovatele kvality, lebo správne vyhodnotili, že boli tento rok nehodnotiteľné. Ale VšZP to zaklincovala. Jednak nič nepridala, ale ešte znížila príplatok IPP, údajne za zníženie odbornej kvality ambulancii,

lebo robili menej prvovyšetrení. Opatrenia štátu a MZ SR obmedzovali jednoznačne prácu ambulancií, teda aj počty pacientov, absolútne sa preferovalo telefonické ordinovanie, teda počet fyzicky chodiacich pacientov klesol na ambulanciách o viac ako 50%, ale poisťovňa, ktorá je priamo pod vedením ministra a štátu teraz vyhodnotila, že lekári asi úmyselne nerobili dostatok vyšetrení. A to ešte mnohí lekári nemajú podpísanú novú zmluvu, lebo im neposlala VšZP nový návrh. Myslím si , že v každom inom štáte by už bol minister a riaditeľ takejto poisťovne odvolaný. Na Slovensku nie. Čiže reálne to bude znamenať, že špecializované ambulancie budú zanikať, špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť bude v krátkom čase nedostupná. Už teraz je v mnohých špecializáciách veľký problém. Myslím si osobne, že po skončení tejto pandémie nebude na Slovensku takmer žiadna ambulantná starostlivosť. Tí čo budú môcť ísť do dôchodku, tak z radosťou odídu. Tí mladší radšej odídu do zahraničia, kde si ich prácu určite viac ocenia ako u nás, a to nielen finančne. Bohužiaľ k tomu prispievajú aj samotní pacienti a ich príbuzní. Neutíchajúce sťažnosti na ÚDZS len ďalej vyčerpávajú a znechucujú zdravotníkov v ich práci. Mnohí z tých, čo sa sťažujú, si neuvedomujú, že nie zdravotníci môžu za to, že nemajú s čím a kde liečiť, ale štát, politici, ktorí tu sú a roky boli, rozvrátili zdravotníctvo, znefunkčnili jeho systém, neobnovovali zdroje, zdecimovali personál nemocníc, okliešťil počty ambulancií. Nakoniec si neuvedomujú ani to, že ochorenie Covid je absolútne nevyspytateľné, a to, že niekto naň umrie, nie je chybou zdravotníkov, lebo tí robia vždy maximum. Nech sa tí sťažovatelia pozrú do okolitých krajín, tam sa nikto tak nesťažuje, ale skôr ďakujú zdravotníkom za ich námahu a snahu, aj keď často nevyjde tak, ako by si aj oni sami priali. Lekári a zdravotníci nie sú pán boh, aj keď sa často snažia o nemožné a zázraky, ale tie sú v medicíne len veľmi vzácne.

Myslím si, že všetci ľudia by si mali uvedomiť a aj sa začať správať ako počas biologickej vojny. Tým, že chránim seba, chránim aj ostatných. Keď sa budem správať rozumne, logicky, a budem sa vyhýbať možnosti, že sa nakazím, tým ochránim aj ostatných okolo seba. Tu si treba uvedomiť, že základom je vzájomná ohľaduplnosť, tolerantnosť, ale aj vedieť si správne pomôcť. Netreba všelijaké nezmyselné vládne nariadenia a vyhlášky, ktoré len čo sú vydané, tak sa zistí, že sú nepoužiteľné, alebo sa v nich zabudlo na to či ono. Treba použiť zdravý rozum a inštinkt prežitia. Od vlády sa čakajú naozaj systematické a rozumné, realizovateľné opatrenia, neplytvanie zdrojmi, rýchle a exaktné vyhodnocovanie údajov, plánovanie krokov aj niekoľko týždňov dopredu. Čaká sa od nich, jednoznačné a absolútne správanie, ktoré je vzorom pre ľudí. Bohužiaľ u nás tomu tak nie je, ale presný opak. Preto je, bohužiaľ, súčasný stav na Slovensku, ako zo zlého hororového, či katastrofického filmu. Ale film to nie je, je to, žiaľ, realita, smutná, otrasná realita.

Na záver chcem poďakovať môjmu tímu na oddelení, aj všetkým ostatným tímom zdravotníkov, ktorí so mnou bojujú a nielen u nás na Covid oddeleniach. Napriek tomu, že sú mnohí veľmi mladí, tak to zvládajú už dlhé mesiace naozaj úžasne – tú nesmiernu fyzickú aj psychickú záťaž. Určite ich to, ako aj všetkých ostatných ľudí, zmení. Ale tí, ktorí prežijú a ostanú, si to budú dobre pamätať. Toto je pre nich taká ťažká skúška života, akú si nikto určite neželal, a ani si nevedel predstaviť. Keď sa postupne z toho otrasú, a vrátia do

normálu, budú v budúcnosti lepšie pripravení zvládnuť takúto, lebo podobnú situáciu, ako sme boli my teraz.“ (MUDr. Jozef Kubík, 2020)

X. CIRKEVNÝ ŽIVOT

Rímsko-katolícka cirkev

Pastoračná štatistika vo Farnosti sv. Bartolomeja, Prievidza – mesto rok 2020

Sviatosť krstu	
Spolu v roku 2020	94
Z toho - chlapcov	48
- dievčat	46
Deti do 1. roku	68
Od 1. do 7. roku	11
Od 7. do 14. roku	12
Od 14. roku	3
Rodičia - cirkevne sobášení	36
Rodičia bez sviatostného manželstva	58
Sviatosť manželstva	
Spolu v roku 2020	51
Prvé sväté prijímanie	
Spolu v roku 2020	127
Z toho - chlapcov	67
- dievčat	60
Sviatosť birmovania	
Spolu v roku 2020	50
Pohreby	
Spolu v roku 2020	169
Z toho - muži	79
- ženy	90
Zaopatrených	79
Nezaopatrených	90

Počiatky evanjelikov v Prievidzi sa datujú do polovice 16.storočia

V súčasnosti pôsobiace spoločenstvo cirkevného zboru *ECAV Zemianske Kostoľany* je veľmi pestré a rôznorodé. Spoločne tvorí jeden zbor, ktorý pôsobí v celom okrese Prievidza. Filiálky zboru sa nachádzajú v súčasnosti v Handlovej, Prievidzi a v Nitrianskom Pravne, kde sa veriaci stretávajú na bohoslužbách, v rámci spoločenstva či vyučovania z Biblie.

V Prievidzi bola v povojnovom období snaha získať priestory, ktorá však často narážala na odpor. V plánoch bola i modlitebňa na mieste pôvodnej židovskej synagógy; po páde socializmu sa zboru podarilo získať v Prievidzi dom na Nedožerskej ceste (dnes sídlo farského úradu) a mestská filiálka tak získala vlastnú modlitebňu; bol postavený aj kostol na Ul. J. G. Tajovského (Zapotôčky) z príspevkov zahraničných partnerov z USA. Vysvätenie sa konalo v roku 1995.

Do Prievidze prišiel nový kňaz

Dňa 8. decembra 2019 bol do mesta Prievidza uvedený nový kňaz Jozef Durkot, správca Gréckokatolíckej farnosti Svätých Sedmopočetníkov v Prievidzi. Predtým pôsobil ako kaplán v Bratislavskej gréckokatolíckej farnosti Staré mesto.

S príchodom Jozefa Durkota do Prievidze sa začalo s pravidelným slúžením svätých liturgií vo východnom obrade v Mariánskom kostole v nedeľu o 10:30 hod. Taktiež ho môžeme vídať koncelebrovať pri našich svätých omšiach a pri vysluhovaní sviatosti pokánia aj v našom chráme. Otec Jozef Durkot má 39 rokov. Vyštudoval prírodné vedy v Košiciach, pracoval 7 rokov v Bratislave a následne sa vydal na teologickú dráhu. Posvätnú teológiu študoval 3 roky v Prešove na Gréckokatolíckej bohosloveckej fakulte Prešovskej univerzity a ďalšie 3 roky v pápežskom Medzinárodnom Teologickom Inštitúte (International Theological Institute - ITI) v Trumau v Rakúsku. Vysvätený za kňaza bol 24. novembra 2018.

Obyvatelia a návštevníci mesta prijali pozvanie na Novoročnú svätú omšu na sviatok Zjavenia Pána, obetovanú za mesto Prievidza a jeho obyvateľov. Svätá omša sa konala v pondelok 6. januára 2020 o 9:00 hod. vo farskom Kostole sv. Bartolomeja. Na omši účinkoval Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza s Miešaným speváckym zborom Rozkvet.

Jubilejný 20. ročník farského plesu sa uskutočnil taj v roku 2020

20. ročník farského plesu farnosti Prievidza — mesto, sa uskutočnil v sobotu 22. februára v priestoroch bývalého Roko clubu. Prišlo sa zabaviť viac ako 80 ľudí . O muziku sa postarala hudobná skupina Necpalanka. Pozvanie na ples prijal aj pán dekan Ján Bednár, ktorý kedysi pôsobil v našej farnosti, a náš rodák, kňaz Viliam Vlčko.

Každoročné podujatie Prievidzská púť a hody sa z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie neuskutočnili.

Piaristi si pripomenuli 90 rokov samostatnej provincie.

Rehoľa piaristov na Slovensku si 6. júla 2020 pripomenula dôležité výročie. V tento deň uplynulo 90 rokov od vzniku samostatnej slovenskej provincie. Páter provinciál Juraj Ďurnek SchP upozornil na dané výročie osobitným listom. Hoci na naše územie prišli piaristi už v 17. storočí (konkrétne do Prievidze v roku 1666), v čase svojho príchodu patrili do nemeckej provincie. V roku 1695 boli zaradení do uhorskej viceprovincie a 6. júla 1930 vznikla samostatná Slovenská piaristická provincia, ktorej provinciálom sa stal páter Alexander Cserhelyi. Ako píše páter Juraj v liste, „od svojho vzniku prešla slovenská provincia piaristov rôznymi obdobiami pokoja i zápasov. Piaristi vychovali slovenskému národu významné osobnosti, ako napríklad biskupov Jána Vojtaššáka, Michala Bubniča či Karola Kmeťka; kňaza – národovca Andreja Hlinku, spisovateľa Jožo Nižňanského a maliarov Františka Belopotockého a Ľudovíta Fullu.“ Výchovno-vzdelávacia činnosť rehole bola prerušená v

časoch komunistického režimu od roku 1950 do roku 1989. Po páde totalitného režimu sa piaristi postupne vrátili do škôl a v súčasnosti v troch školách (v Trenčíne, Nitre a v Prievidzi) vychovávajú viac ako 1500 žiakov. „Piaristi aj v tejto dobe hľadajú cestu, ako premeniť svoje diela na školy, v ktorých by rástla nová generácia hodnotovo zakorenených ľudí, ktorí objavili svoju jedinečnosť, poslanie a sú pripravení pretvárať spoločnosť v láske k Pravde, Dobru a Kráse," píše páter Juraj. „Našou misiou je dnes vzdelávanie a sprevádzanie mladého človeka v rodinnej atmosfére, aby spoznal, kým je, tvoril zdravé vzťahy, pripravil sa na život a získal duchovné bohatstvo."

Hrob Jána Lendvaia už má dôstojnú podobu.

Donedávna zanedbaný hrob významného učenca, piaristu a kandidáta na Nobelovu cenu Jána Lušňáka-Lendvaia má konečne dôstojnú podobu. Práce na ňom boli dokončené počas tohto leta. Financovala ich rehoľa piaristov, ktorá ich vo svojom rozpočte mala zaradené už dlhší čas. Na obnove však záležalo aj Klubu priateľov histórie Prievidze. Členovia tohto klubu na svojich stretnutiach opakovane hovorievali o učencovi z prelomu 19. a 20. storočia, ktorý síce do nášho mesta prišiel až v závere svojho života, zato na iných miestach zanechal výraznú stopu. Tento rodák z kysuckej Oščadnice (narodil sa 19. októbra 1881) pochádzal z chudobnej lesníckej rodiny, no vďaka svojmu nadaniu a usilovnému štúdiu sa vypracoval na významného vedca vtedajšej doby. Študoval v Žiline, Ružomberku, Kecskeméte (tu vstúpil do rehole piaristov), na univerzite v Kluži a neskôr i v Budapešti. Ako bohoslovec uverejňoval v českých časopisoch články z hospodárskej botaniky. Musel sa však skrývať za pseudonym Lendvai, ktorý mu zostal natrvalo. Vyštudoval teológiu, prírodné vedy a zemepis a získal tri doktoráty – z teológie, filozofie a prírodných vied. Ovládal maďarčinu, nemčinu, latinčinu, taliančinu aj angličtinu. V roku 1905 bol v reholi piaristov vysvätený za kňaza. Pôsobil na viacerých miestach, napríklad v Temešvári, kde mu moderné laboratórium dovoľovalo venovať sa odborným výskumom v oblasti bakteriológie, fyziológie a anatómie. Skonštruoval viaceré prístroje, z ktorých štyri boli aj patentované. Bol tiež literárne činný. V Debrecíne prednášal na poľnohospodárskej akadémii a lekárskej fakulte tamojšej univerzity.

Zaoberal sa výskumom v oblasti ultramikroskopie – a to i za cenu svojho stále sa zhoršujúceho zraku. Výsledky publikoval v nemeckých či maďarských odborných časopisoch. Venoval sa tiež didaktike prírodných vied. Celkovo mu knižne vyšlo 28 vedeckých prác a 11 učebníc. Po vzniku Československa sa Ján Lendvai vrátil na Slovensko, aby svoje schopnosti využil v prospech vlasti. Istý čas pôsobil v Štátnom výskumnom ústave v Bratislave, no kvôli stále sa zhoršujúcemu zraku odišiel na rodné Kysuce a venoval sa hospodáreniu na otcovskom gazdovstve, literárnej tvorbe a prekladu svojich odborných článkov do slovenčiny. V roku 1929 sa stal riaditeľom reálneho gymnázia v Kláštore pod Znievom. Odtiaľ sa už s podlomeným zdravím na jar v roku 1931 presunul do Prievidze, kde sa stal magistrom noviciátu novozaloženej Slovenskej piaristickej provincie. Zanedlho - 19. augusta 1931 - v Prievidzi zomrel. Vo výročnej správe gymnázia v Kláštore pod Znievom zo školského roku 1931 – 1932 sa o Jánovi Lendvaiovi píše: „Bol predovšetkým človekom vedy, ktorej obetoval i svoje zdravie; bol skvelým učiteľom, ktorý štedrou rukou vedel rozdávať

svojim žiakom bohaté dary zo zásob svojich rozsiahlych vedomostí; bol dobrým a láskavým vychovávateľom, ktorý vážne chápal svoje zodpovedné povolanie; bol vzorného života kňazom, ktorý harmonicky spojoval v sebe vlastnosti hĺbavého učenca s horlivosťou rigorózneho kňaza, a bol predovšetkým vzácnym človekom a uvedomelým hrdým Slovákom, ktorého musel každý ctiť a milovať.“

Hrob tohto výnimočného učenca sa nachádza neďaleko Mariánskeho kostola na prievidzskom cintoríne. Pri jeho hľadaní vám môže pomôcť i tabuľa s prehľadom osobností pochovaných na cintoríne nachádzajúca sa pri jednej zo vstupných brán. V odborných článkoch je Ján Lendvai považovaný za vedca svetového formátu. Miesto jeho posledného odpočinku nadobudlo vďaka reholi piaristov i Klubu priateľov histórie Prievidze po dlhom čase tomu zodpovedajúci vzhľad.

XI. Šport

Z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie sa Vyhlásenie najúspešnejších športovcov, trénerov, kolektívov a funkcionárov športu o Cenu krištáľového páva a Ceny Fair play okresu Prievidza za rok 2020, neuskutočnilo.

Cvičí celá rodina

Ako už tradične v predvianočnom čase, usporiadal v mestskej športovej hale Športový klub Olympia pri Olympijskom klube Prievidza v spolupráci s Komisiou športu, mládeže a voľnočasových aktivít pri MsZ v Prievidzi a neziskovou organizáciou Orchidamos Prievidza športové podujatie z projektu „Dotkni sa hviezd“ pod názvom „Cvičí celá rodina“.

Podujatie otvorila predsedníčka a cvičiteľka Olympie Jitka Hejtmánková privítaním všetkých prítomných cvičencov aj divákov a oboznámila ich s programom. Ako každý rok, začiatok patril deťom z MŠ na Ul. P. Benického pod vedením riaditeľky Renatky Szeghoovej, ktoré predviedli krásne vianočné pásmo piesní, básní a tančekov a za svoj výkon boli odmenené úsmevom a srdečným potleskom všetkých prítomných. Program pokračoval mikulášskym aerobikom pod vedením cvičiteľky Jitky, do cvičenia sa zapojili členky Olympie zo svojimi vnúčencami, deti, rodičia a starí rodičia širokej verejnosti, a to všetci v mikulášskych čiapkach pri populárnej hudbe.

Po krátkej prestávke na občerstvenie program pokračoval cvičením vo dvojiciach s náčiním – tyčami, kde spolu cvičil dospelý a dieťa opäť s cvičiteľkou Jitkou, a po odovzdaní náčinia všetci vytvorili kruh, v ktorom si spoločne zacvičili a zabavili sa. Počas celého športového podujatia panovala v telocvični veselá a srdečná nálada. Najkrajší bol záver cvičenia, keď boli všetky deti odmenené hračkami a sladkosťami, ich radosť a krásne žiarivé očká boli odmenou za usporiadanie tohto veľmi vydareného podujatia.

Program ukončila cvičiteľka Jitka poďakovaním mestu Prievidza a nadácii Orchidamos za finančnú podporu na zakúpenie darčekov a občerstvenia pre deti ,taktiež poďakovala za účasť všetkým deťom, rodičom, starým rodičom a členkám Olympie a popriala im krásne prežitie vianočných sviatkov, veľa rodinných, osobných a pracovných úspechov v roku 2020 a pozvala ich o rok na ďalší ročník podujatia „Cvičí celá rodina“.

Prevádzka mobilnej ľadovej plochy pokračovala aj po vianočných prázdninách. Predpoveď počasia vytvárala vhodné podmienky na jej ďalšiu prevádzku. Ľadová plocha mala byť pôvodne v prevádzke do konca vianočných prázdnin, t.j. 7. januára 2020. Vplyvom vhodných poveternostných podmienok bola ľadová plocha v prevádzke aj počas nasledujúcich dní. Prevádzka plochy bola naplánovaná do nedele 12. januára 2020.

Prevádzka mobilnej ľadovej plochy prebieha v nasledovných hodinách:
8.00 – 13.00 hod. - Korčuľovanie
13.00 – 14.00 hod. - Úprava plochy

14.00 – 18.00 hod. - Korčuľovanie
18.00 – 19.00 hod. - Úprava plochy
19.00 – 21.00 hod. - Korčuľovanie
21.00 – 23.00 hod. - Úprava plochy a zalievanie.
Verejnosť mohla mobilnú ľadovú plochu využívať bezplatne.

Mesto Prievidza začiatkom roka 2020 uzavrelo so Slovenským futbalovým zväzom (SZF) zmluvu o spolupráci pri realizovaní projektu „Dajme spolu gól".

Poslaním projektu „Dajme spolu gól" je popularizovať futbal u detí v materských a základných školách na Slovensku. Projekt spočíva v realizovaní športovo-pohybovej aktivity so zameraním na futbal pre dievčatá a chlapcov, ktorá sa uskutočňuje jedenkrát v týždni a zabezpečujú ju kvalifikovaní tréneri s platnou futbalovou licenciou. Mestu Prievidza sa opäť podarilo získať podporu na realizovanie aktívnej pohybovej prípravy, tentokrát až pre štyri materské školy. Aj takýmto spôsobom sa snaží vedenie mesta zastaviť dlhodobo klesajúci záujem o futbal. Na základe uzavretej zmluvy poskytol SFZ na realizáciu projektu materiálno-technické vybavenie pre MŠ na Ul. V. Clementisa, MŠ na Ul. A. Mišúta, MŠ na Nábreží sv. Cyrila a pre MŠ na Ul. D. Krmana v Prievidzi. Materské školy tak získali futbalové lopty, sieťky na lopty, rozlišovacie vesty, označovacie méty, prekážky, set kužeľov, koordinačný rebrík, malé prenosné bránky, malú pumpu či tričká pre deti a trénerov.

Olympia opäť úspešne reprezentovala Olympijský klub v januári 2020 na Vyhlásení najlepších športovcov trénerov, kolektívov a osobností telovýchovného hnutia o cenu Krištáľového páva a Ceny fair play okresu Prievidza za rok 2019 s pódiovou skladbou s kuželkami autorky Jitky Hejtmánkovej „Viva viktoria".
Medzi osobnosťami telovýchovného hnutia bola ocenená mestom Prievidza aj predsedníčka a cvičiteľka Olympie Jitka Hejtmánková za úspešnú reprezentáciu na Slovensku a v zahraničí na svetovej gymnaestráde v rakúskom meste Dornbirn. Bola aj spoluautorkou hromadnej skladby „My spolu". K životnému jubileu 65 rokov bola za úspešnú reprezentáciu ocenená Olympijským klubom v rámci mesta i Slovenska.

Technické služby ako správca zimného štadióna v Prievidzi vyriešili ďalší problém tohto športoviska. Investovali do rekonštrukcie osvetlenia ľadovej plochy.

Z dôvodu poruchovosti a vysokej spotreby elektrickej energie pôvodného osvetlenia ľadovej plochy zimného štadióna vznikla potreba jeho rekonštrukcie. Práce z časti realizovali a v plnej miere zo svojho rozpočtu financovali Technické služby mesta Prievidza. Nové osvetlenie je úsporné. Pôvodné osvetlenie ľadovej plochy bolo zabezpečované pomocou 350 svietidiel so svetelným príkonom 37,1 kW. Rekonštrukciou osvetlenia sa celkový počet svietidiel znížil na 90 kusov s celkovým príkonom 17,1 kW. Na osvetlenie ľadovej plochy boli použité LED svietidlá s DALI reguláciou, ktorá umožňuje regulovať intenzitu osvetlenia v štyroch úrovniach, a to od úrovne 750 lx po úroveň osvetlenia 100 lx. Výmena osvetlenia môže predstavovať úsporu elektrickej energie ročne vyše 46%.

Práce na rekonštrukcii osvetlenia ľadovej plochy na zimnom štadióne začali v roku 2020 demontážou starých svietidiel a ukončené boli v júni. Sfinalizované dielo bolo následne odsúhlasené odbornými inštitúciami. Celkové náklady dosiahli sumu vyše 46 000 Eur.

V tejto časti kroniky som z dôvodu nepriaznivej pandemickej situácie počas roka 2020 informovala iba o tom, ako mesto finančne podporovalo športové kluby a zariadenia.

XII. Hydrometeorologické údaje

Prvé meteorologické pozorovanie sa uskutočnilo v roku 1873.

Charakteristika meteorologických prvkov zo stanice Prievidza za rok 2020:

Absolútna maximálna teplota vzduchu	- august	33,9 ºC
Absolútna minimálna teplota vzduchu	- marec	-12,6 ºC

Najvyšší mesačný úhrn zrážok v mm	- október	155 mm
Najnižší mesačný úhrn zrážok v mm	- apríl	6 mm
Maximálna výška snehovej pokrývky	- január	6 cm

Vedenie mesta informovalo obyvateľov o nepriaznivých poveternostných podmienkach.

Vzhľadom k aktuálnemu nepriaznivému počasiu a výstrahám pred poveternostnými podmienkami a silným vetrom informovalo vedenie mesta obyvateľov, aby svoje motorové vozidlá parkovali v dostatočnej vzdialenosti, najlepšie čo najďalej od stromov. Bezpečným parkovaním tak znížia riziko vzniku škody na majetku. Do dňa 11. februára 2020 bolo zaznamenaných celkovo 19 vyvalených a zlomených stromov. Silný vietor vyvrátil aj zdravé stromy, ktoré nejavili nijaké známky poškodenia.

Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) vydal hydrologickú výstrahu a meteorologickú výstrahu pre okres Prievidza.

Aktuálna povodňová situácia na tokoch Slovenska 14. októbra 2020: SHMÚ informoval, že hladiny riek na hornej Nitre ale aj riek Morava, Myjava, toky Malých Karpát v súčasnosti stúpajú buď vplyvom dotekania alebo ďalších zrážok, ktoré stále pretrvávajú. Na tokoch hornej Nitry hladiny stále stúpajú a budú aj priebehu popoludnia naďalej stúpať. V prípade mesta Prievidza ide predovšetkým o tok rieky Handlovka.

XIII. Zoznam použitých skratiek

Bc. – titul bakalár
BK – basketbalový klub
°C – stupeň Celzia
CAF – systém manažérskej normy kvality
cm - centimeter
CPR – diecézne pastoračné centrum pre rodinu
CSS – Centrum sociálnych služieb
CO – civilná obrana
COVID – 19 – Coronaviridae 2019 coronavírus
CK – cestovná kancelária
CSS – cestná svetelná signalizácia
CVČ – centrum voľného času
ČR – Česká republika
DD – DPD – Domov dôchodcov – Domov penzión pre dôchodcov
DPH – daň z pridanej hodnoty
DFS – detský folklórny súbor
DK – dom kultúry
DS – Demokratická strana
DCDL – európsky vodičský preukaz počítačovej gramotnosti
ENEL – Slovenské elektrárne
ENO – Elektráreň Nováky
ERIN – edukácia a rozvoj intelektovo nadaných
EÚ – Európska únia
FN – fakultná nemocnica
FB – facebook
FDC – Kongregácia Dcér Božskej lásky
FK – filmový klub
FPU – Fond na podporu umenia
FS – folklórny súbor
FŠ – futbalový štadión
HESO – hodnotenie sociálnych a ekonomických opatrení v regióne
HBK – Hornonitriansky basketbalový klub
HBP – Hornonitrianske bane Prievidza
HBZS – Hlavná banská záchranná stanica
HDP – hrubý domáci produkt
HFK – Hornonitriansky futbalový klub Prievidza
HNK– Hornonitrianska knižnica
HM – Hornonitrianske múzeum
ICLic. – titul licenciát z kanonického práva
IKT – informačné a komunikačné technológie
IPP – index priemyselnej produkcie
INECO – mimovládna nezisková organizácia, ktorá podporuje ekonomické a sociálne reformy s cieľom odstraňovať prekážky dlhodobého pozitívneho vývoja
Ing. – titul inžinier
Ing. arch. – titul architekt
ISO – manažérska norma kvality
ITF Slovakiatour – veľtrh cestovného ruchu
JUDr. – titul doktor práv

KaSS – Kultúrne a spoločenské stredisko v Prievidzi
KD – klub dôchodcov
KDH – Kresťanskodemokratické hnutie
KRK DAK Kiaba – oddiel rýchlostnej kanoistiky Nováky
KP – krytá plaváreň
KSS – Komunistická strana Slovenska
KÚ – katastrálne územie
KZ – kúpna zmluva
LsPP – lekárska služba prvej pomoci
ĽS -HZDS – Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko
MC – materské centrum
MBK – mládežnícky basketbalový klub
MDD – medzinárodný deň detí
Mgr. – titul magister
Mgr. Art. – titul magister umenia
MHD – mestská hromadná doprava
MH SR – Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
mil. – milión
mm – milimeter
Mons. – titul monsignore
MO SRZ – Mestský odbor Slovenského rybárskeho zväzu
$m.s^{-1}$ – metrov za sekundu
MsP – mestská polícia
MsR – mestská rada
MsŠR – mestská školská rada
MsZ – mestské zastupiteľstvo
MsÚ – mestský úrad
MŠ – materská škola
MŠHK – Mestský športový hokejový klub
MŠVVaŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
NE – severovýchodný vietor
NNE – severo-severovýchodný vietor
NCHZ – Novácke chemické závody
NR SR – Národná rada Slovenskej republiky
OAIM – Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny
OD Prior – obchodný dom Prior
OĽANO – OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti
OOPP – Osobné ochranné pracovné prostriedky
OOPZ – Obvodné oddelenie policajného zboru
OR PZ SR – Okresné riaditeľstvo policajného zboru Slovenskej republiky
OR PZ – Okresné riaditeľstvo policajného zboru
OSC – Okresná správa ciest
OSN – Organizácia spojených národov
OSP – Obchod, stavebníctvo, podnikanie
OŠaSoO – Odbor školstva a starostlivosti o občana
OŠ MsÚ – odbor školstva mestského úradu
PaedDr. – titul doktor pedagogiky
PC – osobný počítač

PCR test – je založený na dedukcii genetického materiálu vírusu
PhD. – titul doktor filozofie
PPÚ KR PZ – útvar krajského riaditeľstva policajného zboru
PS – Progresívne Slovensko
PTH – Prievidzské tepelné hospodárstvo
PZSR – Policajný zbor Slovenskej republiky
RAMER – mobilný merač rýchlosti
RKC – Regionálne kultúrne centrum Prievidza
RRA – Regionálna rozvojová agentúra
RÚVZ – Regionálny úrad verejného zdravotníctva
SAD – Slovenská autobusová doprava
SaS – Sloboda a Solidarita
SBA – Slovenská basketbalová asociácia
SČK – Slovenský červený kríž
SMHÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav
SITA – Slovenská informačná tlačová agentúra
Sk – Slovenská koruna
SMER – SD – Smer sociálna demokracia
SMMP – Správa majetku mesta Prievidza
SNR – Slovenská národná rada
SNS – Slovenská národná strana
SOU – stredné odborné učilište
SPP – Slovenský plynárenský podnik
Sr. – rádová sestra
SR – Slovenská republika
SRN – Spolková republika Nemecko
s. r. o. – spoločnosť s ručením obmedzeným
SNP – Slovenské národné povstanie
SRZ – Slovenský rybársky zväz
SSC – Slovenská správa ciest
SSŠ – stredisko služieb škole
STK – stolnotenisový klub
STK – Stanica technickej kontroly
STN – slovenská technická norma
ŠK – športový klub
ŠKD – školský klub detí
ŠT – športové triedy
SW – juhozápadný vietor
TASR – Tlačová agentúra Slovenskej republiky
ThLic. titul. licenciát z teológie
TIK – turisticko-informačná kancelária
TKO – tuhý komunálny odpad
T max. – maximálna nameraná teplota
T min. – minimálna nameraná teplota
TSK – Trenčiansky samosprávny kraj
TSMPD – Technické služby mesta Prievidza s.r.o.
TÚV – teplá úžitková voda
TV – televízia, telesná výchova
ÚDZS - Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou
Ul. – ulica

UN – univerzitná nemocnica
ÚPV – Úrad priemyselného vlastníctva
ÚTM – útvar talentovanej mládeže
v. v. – vo výslužbe
VO – verejné osvetlenie, volebný obvod
VÚC – Vyšší územný celok
VŠD – Vysoká škola dopravná Žilina
VZN – Všeobecne záväzné nariadenie
WHO – Medzinárodná zdravotnícka organizácia
ZIPCeM – Združenie Informačných a poradenských centier mladých
ZK – zápasnícky klub
ZMOHN – Združenie miest a obcí hornej Nitry
ZOO – zoologická záhrada
ZO SZZP – Základná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých
Zb. alebo Z. z. – Zbierka zákonov
ZŠ – základná škola, zimný štadión
ŤZP – ťažko zdravotne postihnutý
ZpS – Zariadenie pre seniorov
ZUŠ – základná umelecká škola
ZZS – záchranná zdravotná služba

XIV. Záverečné slovo kronikárky

Dopady pandémie COVID-19 na obyvateľov nášho mesta.

Ťaživé následky pandémie sa dotýkali všetkých vekových kategórií. Najhoršie na tom boli obyvatelia nad 65 rokov. Časť týchto seniorov žila v domácnostiach a boli izolovaní od rodinných príslušníkov, aj ostatných obyvateľov. V dvoch budovách prievidzského Zariadenia pre seniorov na Ul. J. Okáľa a Ul. M. Rázusa boli vytvorené podmienky pre úplnú izoláciu umiestnených. Boli prerušené akékoľvek osobné kontakty s rodinnými príslušníkmi. Možné boli iba kontakty cez telefón a cez internet. Problémom takejto izolácie bola osamelosť a tým prehlbujúci sa zlý psychický stav seniorov.

Kategória obyvateľov v produktívnom veku musela v mnohých prípadoch zmeniť spôsob vykonávania práce v zamestnaní. Tam, kde to dovoľoval charakter práce, zamestnanci prechádzali na systém práce z domu. V oblasti obchodu a služieb boli zatvorené prevádzky a mnohí ľudia ostali bez práce. Rovnako bola zastavená činnosť kultúrnych a športových zariadení. Postihnutým zamestnancom bola daná výpomoc vo forme sociálnych dávok. Vo veľkej miere boli uzatvorené v našom meste hotely a ubytovacie a stravovacie zariadenia.

Mimoriadne bola znevýhodnená kategória žiakov, študentov stredných a vysokých škôl a detí umiestnených v materských školách. Vyučovanie v školách prešlo na špeciálny režim. Vyučovalo sa cez internet dištančnou formou, alebo pomocou pracovných listov, doručovaných pedagogickými pracovníkmi. Materské školy boli uzatvorené. Takýto spôsob vyučovania bol mimoriadne náročný pre žiakov i pre pedagógov. Dištančný spôsob výučby mal neblahý vplyv na vývoj mladej generácie, pretože strácala kontakt s ostatnými spolužiakmi. Veľmi zložitá bola výučba žiakov, ktorí nemali k dispozícii náležité technické zabezpečenie (napr. osobný počítač – notebook/iPhone) na možnosť kontaktu s pedagógmi a spolužiakmi (napr. prostredníctvom komunikácie Zoom, Skype,...)

Spoločnosť si zvykla na nedostatok priameho kontaktu s kultúrou a športom. Osobný kontakt bol nahradený televíziou a internetom.

Veriaci boli obmedzovaní pri návštevách kostola a náboženské obrady boli prenesené do virtuálneho sveta televízie a internetu. Sobáše, pohreby, kary, krsty a iné občianske či cirkevné obrady boli povolené iba v obmedzenom počte účastníkov.

Obmedzujúce opatrenia vyvolali nevôľu obyvateľov mesta. K neúmernej kritike prispeli aj stanoviská opozičnej časti parlamentu a niektoré politické skupiny mimo parlament. Časť obyvateľov začala prejavovať nespokojnosť formou odmietania dať sa testovať a podrobiť sa obmedzujúcim opatreniam. Jedným z obmedzujúcich opatrení bolo zamedzenie vycestovania do zahraničia, konkrétne k moru. Napriek tomu mnoho ľudí vycestovalo, čo sa po návrate z dovolenky prejavilo zvýšeným počtom nakazených.

V rámci boja proti šíriacemu sa vírusu štát zorganizoval rozsiahle testovanie obyvateľstva. Výkon testovania preniesol štát na samosprávy miest a obcí, teda aj na mesto Prievidza. Testovaním vznikli veľké požiadavky na personálne obsadenie a finančné zabezpečenie, ktoré spočiatku neúmerne zaťažili rozpočty miest. Po nátlaku štát oneskorene prevzal preplácanie nákladov zo štátneho rozpočtu.

Prognózy vývoja pandémie predpokladajú podobne obmedzujúce opatrenia, ako boli v roku 2020, aj v ďalšom období. Neúmerné šírenie vírusu je možné zastaviť vývojom a aplikáciou účinnej vakcíny, ktorá by pri vysokej percentuálnej zaočkovanosti (asi 75%) zamedzila šíreniu infekčnej choroby. V Európe sa rozšírila na jeseň 2020 „druhá vlna“ pandémie s najvyššími nárastmi infikovaných na svete. S príchodom nových mutácií vírusu vznikajú v rôznych krajinách stále nové vlny ochorenia, v menšej miere aj v tých, ktoré už zaočkovali podstatnú časť obyvateľstva. Pôvodne sa predpokladalo, že zvládnutie pandémie Covid potrvá 2 roky a tento predpoklad sa zrejme vyplní. Je však stále pravdepodobnejšie, že k eradikácii vírusu SARS-CoV-2 už nedôjde a ochorenie bude trvalo a celosvetovo rozšírené v populácii a ľudia ho budú spravidla prekonávať už v detstve, väčšinou s minimálnymi príznakmi alebo asymptomaticky.